

JAPAN FOUNDATION

国際交流基金/バンコク日本文化センター日本語部ニュース

ฉบับที่ 45 พฤศจิกายน 2551

バンコク日本文化センター

2008 年 11 月第 45 号

Japanese Language Department The Japan Foundation, Bangkok 10th Floor, Sermit Tower, Sukhumvit 21 Road, Bangkok 10110 Thailand TEL : 0-2261-7500-4 FAX : 0-2261-7505
ฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาว์นเดชั่น กรุงเทพฯ 国際交流基金/バンコク日本文化センター日本語部 http://www.jfbkk.or.th เจแปนฟาว์นเดชั่น 国際交流基金 http://www.jpf.go.jp/

สารบัญ

หน้า

บทความพิเศษ	2
ภารกิจสำคัญของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาญี่ปุ่น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	
รายงานกิจกรรมของเจแปนฟาว์นเดชั่นและเจแปนฟาว์นเดชั่น กรุงเทพฯ	
• โครงการ JENESYS - ครูชาวญี่ปุ่นเพื่อช่วยสอนภาษาญี่ปุ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา	6
• โครงการอบรมครูเพื่อสอนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา รุ่นที่ 12	12
• คอร์สอบรมภาษาญี่ปุ่นครั้งที่ 35	14
• สัมมนาสัญจรภาคใต้	15
• สัมมนาสัญจรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	16
• สัมมนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่ประเทศเมียนมาร์	17
• สัมมนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ครั้งที่ 1 ประจำปี 2551	17
• การประกวดสุนทรพจน์ภาษาญี่ปุ่น ครั้งที่ 35	18
• สัมมนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ครั้งที่ 2 ประจำปี 2551	20
• โครงการ JENESYS - College in Japan	20
• โครงการ JENESYS - ทุนอบรมครูสอนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย	21
• โครงการสัมผัสญี่ปุ่นสำหรับเยาวชนต่างชาติ โดยมูลนิธิชิซุโอะ	23
• โครงการ JENESYS - University Students in East Asia	24
• ทุนทัศนศึกษานักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย - ประสบการณ์และความประทับใจ	26
บทความผู้เชี่ยวชาญ	
• แนวทางความเป็นไปได้ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นแบบองค์รวม	27
เก่าไป ใหม่มา	33
แฟ้มข่าวสาร	
• Sakura Network เครือข่ายภาษาญี่ปุ่นของเจแปนฟาว์นเดชั่น	33
• มอวารสารเจแปนฟาว์นเดชั่น กรุงเทพฯ ฉบับย้อนหลัง	34
แนะนำกิจกรรมภาษาญี่ปุ่น	
• สัมมนาครั้งที่ 8 ของชมรมครูภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย	35
• ลองสอนภาษาญี่ปุ่นดูไหม	36
• ภาษาธรรมชาติ Living Language 2008	38
• สัมมนาชมรมครูภาษาญี่ปุ่นภาคเหนือ ครั้งที่ 1 ประจำปี 2551	38
ลานสัมพันธ์ระอิกโกะ (10)	40
แนะนำตำรา	41

目次

ページ

巻頭記事: 「コンケン大学教育学部日本語プログラム」 J F ・ J F B K K 事業報告	2
• J E N E S Y S 若手日本語教師派遣事業の紹介	6
• 新規研修 (第 1 2 期) 受講生紹介	12
• 第 3 5 回日本語教育研修会 実施報告	14
• 南部研修 実施報告	15
• 東北部研修 実施報告	16
• ミャンマー日本語教育セミナー 実施報告	17
• 第 1 回日本語教育セミナー 実施報告	17
• 第 3 5 回日本語弁論大会 実施報告	18
• 第 2 回日本語教育セミナー 実施報告	20
• J E N E S Y S 東アジア日本語移動講座 参加報告	20
• J E N E S Y S 若手日本語教師特別招へい研修 参加報告	21
• 2 0 0 8 年度海外児童日本体験プログラム 参加報告	23
• J E N E S Y S 日本語履修大学生研修 参加報告	24
• 日本語学習者訪日研修 (高校生) 参加報告	26
J F 専門家寄稿 「総合的日本語教育の可能性」	27
スタッフ紹介	33
情報ファイル	
• さくらネットワークの紹介	33
• 紀要のバックナンバー配布について	34
各地の活動紹介	
• J T A T セミナー	35
• 2 0 0 8 年度日本語教育邦人研修会	36
• ソーソートー・カルチャー・フェスティバル	38
• 北部タイ日本語教師会 2 0 0 8 年度第 1 回例会	38
あきこの広場 (1 0)	40
教科書紹介	41

การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา (Internship) : การกิจสำคัญของนักศึกษา หลักสูตรการสอนภาษาญี่ปุ่น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

コンケン大学の日本語教育実習

ธวัช คำทองทิพย์

ศุภลักษณ์ กฤษณานนท์

หลักสูตรการสอนภาษาญี่ปุ่น คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

コンケン大学教育学部日本語教育プログラム
西野 藍 (国際交流基金派遣日本語教育専門家)

บทนำ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้เปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต การสอนภาษาญี่ปุ่น (หลักสูตรใหม่ 5 ปี) ขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2547 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตครูสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ปัจจุบันมีนักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 รวม 120 คน

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นนี้ มีวิชาที่เน้นไปทางการจัดการเรียนรู้สาขาวิชาต่างๆ รวมทั้งมีการนำแนวคิดด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เนื้อหาที่แตกต่างกัน (Pedagogical Content Knowledge : PCK) บรรจุไว้ในหลักสูตรด้วย และนับเป็นแนวคิดในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เฉพาะในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นเท่านั้น ตัวอย่างเช่น ในวิชาการศึกษาค้นจิ (Kanji Studies) นอกจากนักศึกษาจะได้เรียนรู้ตัวอักษรคันจิใหม่ๆ แล้ว นักศึกษายังจะได้เรียนรู้การจัดการเรียนรู้คันจิให้แก่นักเรียน และเปิดโอกาสให้นักศึกษาทดลองจัดการเรียนรู้คันจิหน้าชั้นเรียนด้วย

การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา เป็นสิ่งที่คุรุสภากำหนดขึ้นในปี พ.ศ. 2546 สำหรับหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู เช่น ศึกษาศาสตรบัณฑิต ครุศาสตรบัณฑิต และเป็นคุณสมบัติสำคัญของผู้ที่ขอรับใบประกอบวิชาชีพครูได้ ดังนั้น หลังจากนักศึกษาได้เรียนรู้วิชาต่างๆ ตามที่หลักสูตรกำหนดครบ 4 ปี พอเข้าปีที่ 5 นักศึกษาก็จะออกไปปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาต่างๆ เป็นระยะเวลา 1 ปี โดยในปีการศึกษา 2551 นับเป็นปีแรกที่นักศึกษาหลักสูตรการสอนภาษา

1. コンケン大学教育学部の 日本語教員養成と教育実習

コンケン大学教育学部は、2547 年 (2004 年) に日本語教育学士課程 (日本語教育プログラム) を開講しました。2551 年 (2008 年) 現在、1 年生から 5 年生までの約 120 名がタイの初・中等教育機関の日本語の先生になるために勉強しています。このプログラムは教職科目がその中核を占め、また専攻課程である日本語科目の中にも PCK (Pedagogical Content Knowledge) の発達を目指した教育学部ならではのものがあります。例えば「Kanji Studies」という科目では新しい漢字を覚えると同時に教え方を考え、クラスで模擬授業もします。このような 4 年間の教員養成課程を学修した後、5 年生は大学を離れ、各地で 1 年間の教育実習に取り組みます。現在、第一期生 16 名が中等教育機関 7 校と初等教育機関 1 校で教壇に立っています。

ญี่ปุ่นและวิชาอื่นๆ ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ออกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา โดยมีสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการรับนักศึกษาหลักสูตรการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อออกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาทั้งสิ้น 8 แห่ง (ตารางที่ 1) โดยสถานศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การที่โรงเรียนและครูที่เลี้ยงเข้าร่วมโครงการรับนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา อาจเป็นสิ่งที่ยุ่งยากสำหรับทางโรงเรียน เนื่องจากต้องคอยให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่นักศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม ในจำนวนครูที่เลี้ยง 16 คน มีครูที่เลี้ยง 6 คนที่เคยเข้ารับการอบรมในโครงการอบรมครูเพื่อสอนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งจัดโดยกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ และมีนักศึกษปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาจำนวน 7 คน ที่เคยเข้าร่วมการอบรมที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่ประเทศญี่ปุ่นมาแล้ว

ตารางที่ 1 สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการรับนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

โรงเรียน	จังหวัด
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) ระดับประถมศึกษา	ขอนแก่น
โรงเรียนสุนทรวิทยา	นครราชสีมา
โรงเรียนบุญวัฒนา	นครราชสีมา
โรงเรียนนารีนุกูล	อุบลราชธานี
โรงเรียนวิจิตรวิทยา	อุบลราชธานี
โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล	อุดรธานี
โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร	หนองคาย
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต	กรุงเทพมหานคร

2. รายวิชาที่นักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษารับผิดชอบ

ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 นักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาจะถูกส่งไปประจำที่สถานศึกษาแห่งละ 2 คน นักศึกษาจะสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นประมาณ 10 คาบต่อสัปดาห์ภายใต้การแนะนำของครูที่เลี้ยงในแต่ละสถานศึกษา โดยวิชาที่นักศึกษารับผิดชอบทางโรงเรียนจะกำหนดให้เอง ในปีนี้ นักศึกษาจำนวน 8 คนรับผิดชอบสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 4 มากที่สุด จำนวน 7 คนสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 คนสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 คนสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 คนสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และจำนวน 2 คนสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักศึกษาจะใช้เอกสารที่ทำขึ้นมาเองในการสอน ส่วนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะสอนตามตำราเรียน『あきこと友だち』และ『みんなの日本語』

1 年間の教育実習は「仏暦 2546 年 教員・教育職員審議会法」によって創設された教育専門職免許状の取得要件であり、2551 年はこの制度下での教育実習元年です。受け入れ校にとっても指導は大変ですが、特に東北部で熱心に日本語教育を行っている学校を中心に、快く実習生を受け入れてくださいました(表 1)。うち 6 名の先生が中等学校現職教員日本語教師新規養成講座(バンコク日本文化センター)の修了生です。また、実習生のうち 7 名が国際交流基金の訪日研修に参加した経験があります。

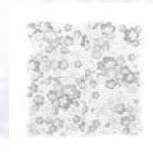

表 1 教育実習派遣校一覧

学校名	県名
Khon Kaen University Demonstration School (elementary school)	Khon Kaen
Suranari Wittaya School	Nakhonratchasima
Boonwattana School	Nakhonratchasima
Nari Nukun School	Ubonratchathani
Vichitra Pittaya School	Ubonratchathani
Udonpittayanukoon School	Udonthani
Pathumtep Wittayakarn School	Nongkai
Suankularb Wittayalai Rangsit School	Bangkok

2. 実習の内容

実習生は各学校に 2 人ずつ配属され、5 月から受け入れ校の先生方の指導のもと、週 10 コマ前後の授業を担当しています。どのクラスを担当するかは受け入れ校が決めます。08 年度の場合、実習生が教えている学年で一番多いのが中学 3 年生と高校 1 年生で(8 名)、それに高校 2 年生が続きます(7 名)。それから中学 2 年生(4 名)、中学 1 年生(3 名)、小学校 4~6 年生(2 名)、高校 3 年生を担当している人もいます(2 名)。中学生はプリントを使って、高校生は『あきこと友だち』や『みんなの日本語』などのテキストに沿って教えることが多いようです。多くの人は、中学生と高校生それぞれ 1 学年ずつ担当していますが、中には 4 つの学年を担当している

นักศึกษาส่วนใหญ่จะรับผิดชอบสอนนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลายคนละ 1 ชั้น แต่ก็มีนักศึกษาบางคน
รับผิดชอบสอนถึง 4 ชั้น ตารางที่ 2 เป็น
ตัวอย่างตารางสอนของนักศึกษาคนหนึ่ง และ
ตารางที่ 3 เป็นบันทึกประจำวันแสดงภารกิจ
ในแต่ละวันของนักศึกษาปฏิบัติการสอนใน
สถานศึกษา

人もいます。表 2 は、実習生 N さん
の 1 週間のスケジュールです。では、
火曜日の N さんの一日を見てみましょ
う。

ตารางที่ 2 ตัวอย่างตารางสอนของนักศึกษา

	8:30 - 9:25	9:25 - 10:20	10:20 - 11:15	11:15 - 12:10	13:10 - 14:05
จันทร์	ม. 5 (27 คน)				
อังคาร	ม. 5 (27 คน)			ม. 1 (50 คน)	
พุธ					
พฤหัสบดี	ม. 1 (50 คน)				
ศุกร์				ม. 1 (50 คน)	ม. 5 (27 คน)

表 2 1 週間のスケジュール

	8:30-9:25	9:25-10:20	10:20-11:15	11:15-12:10	13:10-14:05
げつ 月	こう 高 2	めい 27 名			
か 火	こう 高 2	めい 27 名		ちゅう 中 1	めい 50 名
すい 水					
もく 木	ちゅう 中 1	めい 50 名			
きん 金				ちゅう 中 1	めい 50 名

ตารางที่ 3 ภารกิจในแต่ละวันของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

6:30	ตื่นนอน
7:30	ถึงโรงเรียน
8:10	เข้าแถวตอนเช้า โฮมรูม
8:30-10:20	สอนภาษาญี่ปุ่นนักเรียนม.5 เกี่ยวกับวิธีการใช้คำบอกความถี่ (บทที่ 6 หนังสืออะกิโกะโคะโตะโมะตะจิ)
10:20	ทำงานที่แผนกธุรการของโรงเรียน เป็นงานเกี่ยวกับเอกสาร ต่างๆ ในโรงเรียน
12:00	รับประทานอาหารกลางวัน
13:10-14:05	สอนภาษาญี่ปุ่นนักเรียนม.1 เรื่อง การแนะนำสมาชิก ในครอบครัว
14:05	กลับห้องพักครู ปรึกษาครูพี่เลี้ยงเกี่ยวกับปัญหาการจัด การเรียนรู้ พุดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนนักศึกษา และอาจารย์ชาวต่างชาติ
16:30	กลับบ้าน
18:00	รับประทานอาหารเย็น ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่จะใช้ ในวันรุ่งขึ้น อ่านหนังสือ พักผ่อน
23:00	เข้านอน

表 3 N さんの一日

6:30	きしょう 起床
7:30	がっこう 学校へ
8:10	ぜんこうせいと ちょうれい たんと 全校生徒の朝礼。担当クラス (1 年生) の生徒を しどう 指導。
8:30-10:20	にほんご じゅぎょう ねんせい ひ 日本語の授業 (5 年生)。この日は『あきこと友だち 2』第 6 課から「いつも、ときどき、あまり、ぜん ぜん」の使い方を教える。
10:20	がっこう きょうむぶ しょりょう し わ 学校の 教務部へ。資料の仕分けなどの仕事。
12:00	ちゅうしょく 昼食
13:10-14:05	にほんご じゅぎょう ひ かぞく しょうかい 日本語の授業 (1)。この日は「家族の紹介」。
14:05	きょういんしつ もど じゅぎょう もんだい 教員室へ戻る。授業に問題があれば、指導担当の せんせい はな 先生と話し合う。
	がいこくご せんせい たこう きょういく じっしゅうせい はな 外国語の先生や他校の 教育実習生と話してリラ ックス。
16:30	きたく 帰宅
18:00	ゆうしょく つぎ じゅぎょうきょうあん かくにん じかん 夕食。次の授業の教案を確認。時間があれば TV を見たり本を読んだり。
23:00	しゅうしん 就寝

3. การให้ความดูแลช่วยเหลือนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสถานศึกษา

นักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่ออกปฏิบัติการสอนใน
สถานศึกษาต่างๆ พบกับปัญหามากมาย เพื่อเป็นการให้ความช่วย
เหลือในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้น ทางคณะศึกษาศาสตร์จึงได้กำหนด
ให้นักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาฝึกสอนทุกคนกลับมายัง
มหาวิทยาลัยเพื่อแลกเปลี่ยนและสะท้อนผลในการปฏิบัติการสอน
ในสถานศึกษา การสัมมนาจะจัดขึ้นประมาณเดือนละ 1 ครั้ง โดย
ทำการพุดคุยถึงปัญหาในระหว่างปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาและ

3. 実習生への指導とサポート

実習生は、実際の教育現場で働くことによって様々な
問題に直面します。そのサポートのため、教育学部では
実習生が大学に戻って意見交換する場を設けています。
これが全実習生の参加が義務付けられた「教育実習セミ
ナー」で、1～2 ヶ月に 1 回開催され、実習中の問題や
解決法について話し合います。また、専門評価者および
一般評価者として、数名の大学教員がそれぞれ実習先を
毎学期に 2 回訪れ、授業見学後にアドバイスしたり受け

เสนอแนวทางแก้ไข นอกจากนี้ยังมีคณาจารย์ในคณะศึกษาศาสตร์ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาเฉพาะและอาจารย์นิเทศก์ทั่วไป ทำการออกนิเทศก์นักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสถานศึกษาต่างๆ ภาคเรียนละ 4 ครั้ง ในแต่ละครั้งจะเข้าชั้นเรียนเพื่อสังเกตการณ์การสอนของนักศึกษา ให้คำแนะนำ รวมทั้งพูดคุยกับผู้บริหารครูที่เลี้ยงในสถานศึกษานั้นๆ

การประเมินนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (ตามมาตรฐานเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู พ.ศ. 2551) แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ แบบประเมินการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน แบบประเมินการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครู (ตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน) และแบบประเมินการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครู (ตามมาตรฐานการปฏิบัติตนหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพ) ในส่วนของอาจารย์ที่เลี้ยงในสถานศึกษาที่คอยให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษากับนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเป็นระยะด้วย และก่อนที่นักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาทุกคนจะทำการสอน จะต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ด้วย หลังจากสอนเสร็จแล้วต้องเขียนบันทึกประจำวันทุกครั้ง โดยมีครูที่เลี้ยงคอยให้ความช่วยเหลือและตรวจทานอีกครั้ง

จากการนิเทศก์ครั้งที่ 2 ในเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีแรก (เดือนมิถุนายน) สังเกตได้ว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนั้นมีพัฒนาการที่ดีขึ้น เช่น การใช้กระดานดำ การจดจำชื่อของนักเรียนทุกคน และการควบคุมชั้นเรียน เป็นต้น บุคลิกภาพท่าทางก็ดูมีความมั่นใจและน่าเชื่อถือมากขึ้น

4. เป้าหมายในอนาคต

ในปีพ.ศ. 2552 เป็นปีที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูหลักสูตรการสอนภาษาญี่ปุ่นจะศึกษาครบหลักสูตร 5 ปีและจบการศึกษา คงจะเป็นเรื่องที่น่ายินดีไม่น้อยหากบัณฑิตเหล่านั้นได้ประกอบอาชีพครูสอนภาษาญี่ปุ่นตามสถานศึกษาต่างๆ และในขณะที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูรุ่นที่ 2 เริ่มออกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยพัฒนายิ่งขึ้นไปทางคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือกับคณาจารย์ในสถานศึกษาทั่วทุกภูมิภาคในการผลิตครูสอนภาษาญี่ปุ่นที่มีความรู้ความสามารถให้เพียงพอต่อความต้องการของสถานศึกษาในประเทศไทย

入れ校の先生と話し合ったりします。評価は「仏暦 2551 年教育専門職基準及び倫理規定」に基づき、専門科目の授業計画の立案と実施、教師としての品行の発達 - 職務遂行状況 -、教師としての品行の発達 - 専門職としての倫理遵守 - という

3つの角度から行われています。当然、受け入れ校の先生も実習生の指導と評価の担当者です。実習生は、授業前には教案を、授業後には日報や週報を書くことが義務付けられていますが、それらも受け入れ校の先生方が見てくださっています。

このように、複数の人間の手で実習生を1年間サポートし、教師として育てていくのです。私たちは8月に、二回目の評価のために実習生の授業を見学しました。一回目の時(6月)に比べて板書が上手になっていたり、学生の名前を覚えて上手くクラスコントロールができるようになっていたり、着実に成長している姿を目にして本当に嬉しく思いました。

4. 今後に向けて

2552 年 (2009 年)、1 年間の教育実習を含む 5 年の課程を修了し教育専門職免許状を手にした日本語教員が初めて誕生します。このうち何人が初・中等教育機関の日本語教員になれるかはまだわかりませんが、タイの教員養成課程での十分な学習に加えて、日本語教師としての 1 年間のトレーニングを終えた卒業生ですから、他の日本語教育の現場でも教師として就職できれば素晴らしいと思います。また、同時に第二期生の教育実習も始まります。コンケン大学では、タイの日本語教育の更なる発展と充実のために各地の日本語教育機関の先生方と手を携え、さらに多くの優れた日本語教師を育てていきたいと考えています。

ติดต่อขอทราบรายละเอียดได้ที่

หลักสูตรการสอนภาษาญี่ปุ่น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผศ.ดร. ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ imaitr@kku.ac.th
Ms. Ai NISHINO naiob@kku.ac.th

連絡先

コンケン大学教育学部日本語教育プログラム
Dr. Maitree Inprasitha imaitr@kku.ac.th
西野 藍 naiob@kku.ac.th

รายงานกิจกรรมของเจแปนฟาวน์เดชั่นและ เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ

JF・JFBKK じぎょうほうこく 事業報告

โครงการ JENESYS ครูชาวญี่ปุ่นเพื่อช่วยสอนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา

JENESYS わかにほんごきょうしはけんじぎょう 若手日本語教師派遣事業の紹介

ผู้อ่านทุกท่านยังจำ “โครงการครูชาวญี่ปุ่นเพื่อช่วยสอนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา” ที่เคยแนะนำไปในวารสารตะวัน ฉบับที่ 43 ได้ไหมคะ โครงการนี้เป็นหนึ่งใน “โครงการแลกเปลี่ยนเยาวชนระหว่างประเทศญี่ปุ่นและกลุ่มประเทศเอเซียตะวันออก ศตวรรษที่ 21” (Japan-East Asia Network of Exchange for Students and Youths หรือชื่อย่อว่า JENESYS Programme) ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น มีกลุ่มประเทศในเอเซียตะวันออกเป็นศูนย์กลาง โดยส่งเยาวชนชาวญี่ปุ่น (ซึ่งเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการสอนภาษาญี่ปุ่นหรือเคยมีประสบการณ์การสอนภาษาญี่ปุ่นมาแล้ว) ไปยังประเทศต่างๆ เพื่อสอนภาษาญี่ปุ่นในสถาบันการศึกษาแต่ละประเทศ ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจที่ดีต่อประเทศญี่ปุ่นของเยาวชนในประเทศนั้น ซึ่งเยาวชนเหล่านี้ในอนาคตก็จะเป็นผู้ปกครองของเยาวชนในรุ่นต่อไป ขณะเดียวกันเยาวชนญี่ปุ่นเองก็จะมี ความเข้าใจในระดับนานาชาติได้ดียิ่งขึ้น

โครงการนี้มีระยะเวลา 5 ปี ในปีแรก 2551 ได้ส่งครูชาวญี่ปุ่นจำนวน 10 คน ไปประจำที่โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศไทย ครูชาวญี่ปุ่นเหล่านี้ได้มาช่วยครูชาวไทยสอนภาษาญี่ปุ่นและแนะนำวัฒนธรรมญี่ปุ่นเป็นเวลา 10 เดือนตั้งแต่เดือนมิถุนายนปีนั้นจนถึงกลางเดือนมีนาคมปีหน้า ได้มีการจัดกิจกรรมแนะนำวัฒนธรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมเทศกาลทานาบาตะในเดือนกรกฎาคม หรือฝึกทำบุงโอะโดริในเดือนสิงหาคม ซึ่งช่วยทำให้บรรยากาศการเรียนเป็นไปอย่างสนุกสนาน ถึงแม้ว่าทุกคนจะเพิ่งเดินทางมาประเทศไทย ไม่คุ้นเคยกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ มีอุปสรรคในด้านภาษา แต่ครูและนักเรียนไทยต่างให้ความช่วยเหลือ ทำให้ครูชาวญี่ปุ่นมีกำลังใจสู้ต่อไป

ในที่นี่ จะขอให้ครูชาวญี่ปุ่นมาเล่าถึงกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ทำในโรงเรียนที่ไปช่วยสอนค่ะ

みなさんは「21 世紀東アジア青少年大交流計画」の「わかにほんごきょうしはけん派遣プログラム」について、おぼえていらっしゃいますか？ タウン第 43 号で簡単に紹介しましたが、東アジアを中心に増加する日本語学習者の需要にこたえるため、日本人 青年（大学等で日本語教育を勉強したひと、または日本語教授経験を持つ人）を各国に派遣し、げんちほんごきょういくきかん 現地日本語教育機関で日本語教育等にに従事してもらうもので、これにより現地青少年の対日理解を促進し、将来にむけた親日層の基盤作りを行うと同時に、日本の若者のこくさいりかい 国際理解の増進を図るプログラムです。

実施期間は 5 年間の予定で、初年度である 2008 年度は、タイにおいては 10 名の若手日本語教師が、にほんごきょういく おこな たい かくち こうこう はけん 日本語教育を行っているタイ各地の高校に派遣されました。

わかにほんごきょうし ことし がつ らいねん がつちゅうじゅん 若手日本語教師は、今年の 6 月から来年の 3 月中旬までの約 10 ヶ月間、派遣先のタイ人教師とともに日本語の授業をしたり、文化紹介活動を行ったりします。7 月のたなばた たなばたまつ がつ ぼん ぼんおど れんしゅう 七夕には七夕祭りをし、8 月のお盆には盆踊りを練習するなど、がくせい いっしょ がつこうせいかつ たの ことば 学生たちと一緒に学校生活を楽しんでいます。皆、タイに來たばかりですから、生活習慣の違いや、言葉の壁に苦しむことも多いようですが、タイ人の先生や学生に助けられながら元気に頑張っています。

ここで、若手日本語教師が派遣先でどのような活動をしているのか、皆さんにご紹介しましょう。

Ms.Makiko INOKUCHI

ดิฉันสอนภาษาญี่ปุ่นอยู่ที่โรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2551 ในฐานะครูชาวญี่ปุ่นจากโครงการครูชาวญี่ปุ่นเพื่อช่วยสอนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของ JENESYS Programme

ดิฉันสอนร่วมกับครูชาวไทย 12 คาบต่อสัปดาห์ และสอนคนเดียว 4 คาบต่อสัปดาห์ ในช่วงเวลาที่สอนร่วมกับครูชาวไทยนั้น เนื่องจากดิฉันเป็นเจ้าของภาษา จึงได้รับมอบหมายให้สอนด้านการออกเสียง การเขียนตัวอักษร แนะนำวัฒนธรรมญี่ปุ่นเป็นส่วนใหญ่

ดิฉันเพิ่งสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในปีนี้ ยังเป็นอาจารย์มือใหม่ จึงจำเป็นต้องปรึกษาหารือเรื่องต่างๆ กับครูชาวไทยอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการวางแผนการสอน การเตรียมการสอนและกิจกรรมในตอนแรกดิฉันรู้สึกประหลาดใจกับความแตกต่างของรูปแบบการเรียนของประเทศญี่ปุ่นกับประเทศไทย แต่ตอนนี้ดิฉันอยู่ในช่วงทดลองดูว่าจะมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้ให้นักเรียนมีสมาธิตั้งใจเรียนอย่างต่อเนื่อง

เนื่องจากดิฉันเพิ่งใช้ชีวิตในต่างประเทศเป็นครั้งแรกและเป็นครูสอนภาษาญี่ปุ่นในปีแรก จึงรู้สึกว่าแต่ละวันผ่านไปด้วยความยากลำบาก แต่เพราะมีคนรอบข้างคอยช่วยเหลือ จึงสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข ดิฉันอยากจะทำให้ให้นักเรียนทุกคนมีภาพความทรงจำที่ดีของดิฉัน จึงตั้งใจที่จะเป็นครูที่ดีค่ะ จากนั้นไปในฐานะครูเจ้าของภาษา ดิฉันจะต่อสู้ต่อไปอย่างเต็มที่ค่ะ

井口 真紀子

JENESYS (若手日本語教師派遣プログラム) として、2008 年 6 月からバンコクの Nawamintrachutit Krungtepmahanakorn School で日本語を教えています。

1 週間に 12 コマをカウンターパートの先生とチームティーチングで、4 コマを一人で教えています。チームティーチングでは、発音や文字、文化紹介などを中心にネイティブティーチャーとして担当させてもらっ

ています。

私自身、今年大学を卒業したばかりで、まだまだ新米教師で、カウンターパートの先生と毎回いろいろ話しながら、知恵を練って、教案作成や活動・授業準備をしている状況です。初めは、日本とタイの学習スタイルの違いに驚いてしまいましたが、今は、どうやって集中力を持続させようかといろいろ実験中です。

初めての海外生活、日本語教師 1 年目で、毎日悪戦苦闘しながらも、いろいろな人たちに支えられ、楽しくやっています。学生達の思い出に残るような素敵な先生になりたいなあと思っているのです、これからもネイティブティーチャーとして、いろんなことに挑戦していきたいなあとと思っています。

Ms.Sachika SUGIMOTO

ดิฉันสอนภาษาญี่ปุ่นที่โรงเรียนสีกัน (วัดนานันท์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึง 6 โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้สนามบินดอนเมือง มีนักเรียนทั้งหมด 2,349 คน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือกมีนักเรียน 14 คนและ 9 คนตามลำดับ นักเรียนเหล่านี้ตั้งอกตั้งใจเรียน ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีนักเรียน 43 คน ต่างชอบเพลงญี่ปุ่น ตำราเรียนที่ใช้คือ อะกิโกะ โตะโทะโมะตะจิ เล่ม 1 และ 2 กับแบบฝึกหัด

杉本 沙知香

バンコクのシーカンワッタนาヌツパトム高校で、高校 1、2、3 年生の日本語のクラスを担当しています。学校はドンムアン旧国際空港の近くで、全校生徒は 2,349 名。日本語のクラスは 2、3 年生が選択授業で 14 名、9 名で、熱心に勉強

します。1 年生は 43 名で、歌が好きです。今は「あきこと友だち」1、2 とワークブックを使っています。

7 月は朝礼で七夕祭りをしました。日本語関係の大きな行事をするのは 5 年ぶりということでした。笹にたんざくや飾りをつけて文化の紹介をして、生徒たちは七夕の歌を発表しました。生徒も先生方も他校から借りたはっぴを着てとても嬉しそうでした。今後も盆踊りや日本の歌をやりたいとのことです。日本語を勉強していない生徒との交流も広がり、日本を知ってもらいたい機会になったと思います。語学だけではなく異文化を体験することで、得られるものが大きいと感じました。

เดือนกรกฎาคมช่วงเวลาเคารพธงชาติมีการจัดกิจกรรมเทศกาลทานาบาตะซึ่งเป็นการจัดงานขนาดใหญ่ที่เกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่นที่ว่างเว้นไปถึง 5 ปี มีการแนะนำด้านวัฒนธรรมโดยการประดับประดาต้นไผ่ด้วยกระดาษที่ตัดแต่งในรูปแบบต่างๆ พร้อมติดคำอธิษฐาน และนักเรียนได้ร่วมร้องเพลงของเทศกาลทานาบาตะ ทั้งนักเรียนและครูต่างใส่เสื้อฮัปปิ (เสื้อแบบโบราณของญี่ปุ่น มักทำด้วยผ้าฝ้ายสีครามหรือสีน้ำตาลและมีลายประจำตระกูลตกแต่ง) ที่ยืมมาจากโรงเรียนอื่นทุกคนตั้งใจเป็นอย่างมาก ในโอกาสต่อไปก็จะจัดกิจกรรมเทศกาล

บงโอตรีหรือเพลงของญี่ปุ่น เพื่อให้นักเรียนที่ไม่ได้เรียนภาษาญี่ปุ่น ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมและเผยแพร่ญี่ปุ่นให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น ดิฉัน รู้สึกว่าได้รับประสบการณ์ที่ยิ่งใหญ่ ได้เรียนรู้ทั้งในด้านภาษาและ วัฒนธรรมที่ต่างกัน

ถึงเป็นเพียงช่วงเวลาอันสั้น ดิฉันยินดีที่จะร่วมมือกับครูชาวไทย แม้จะเป็นเรื่องเล็กๆ ก็ตามเพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันให้ลึกซึ้ง ยิ่งขึ้น อาจมีบางเรื่องที่ดิฉันรู้สึกไม่คุ้นเคยกับวัฒนธรรมที่แตกต่าง แต่นั่นก็ถือเป็นการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยความรู้สึกรักชอบคุณ

Ms.Naomi MURABAYASHI

สวัสดีค่ะทุกท่าน ยินดีที่ได้รู้จักค่ะ ดิฉันชื่อ นะโอะมิ มุระบายะชิ ทางโครงการ JENESYS ได้ส่งดิฉันไปสอนที่โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช บวรนิเวศสาลายา ในพระสังฆราชูปถัมภ์ จังหวัด นครปฐม ดิฉันสอนภาษาญี่ปุ่นชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง และชั่วโมง กิจกรรมสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ตอนนี้ดิฉันคุ้นเคย กับโรงเรียนแล้ว ไม่ว่าจะเดินไปที่ไหนก็จะมีเสียง ทักว่า “คอนนิจิวะ”

วันที่ 7 กรกฎาคม ได้มีกิจกรรมสำคัญของญี่ปุ่นคือเทศกาลทานา บาตะ ที่โรงเรียนของดิฉันในชั่วโมงเรียน นักเรียนได้ร้องเพลง “ทานา บาตะชะมะ” มีการแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 5-6 คน วาดต้นไผ่ลง บนโปสเตอร์ของเทศกาลทานาบาตะ เขียนคำอธิษฐานลงบนกระดาษ แผ่นเล็กๆ เพื่อขอให้สิ่งที่คิดไว้กลายเป็นจริง

นอกจากนั้น ยังมีการแนะนำวัฒนธรรมญี่ปุ่นให้นักเรียนร่วม กิจกรรมอย่างสนุกสนาน เช่น การเล่นเกมอะโอะโตะริ (การเล่นเชือก แบบญี่ปุ่น) การทำอาหารหรือร้องเพลง ระยะเวลา 10 เดือนแม้จะเป็นเวลาที่สั้นก็ตาม ดิฉันหวังว่าจะได้ดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างมีค่า

Ms.Ryoko MATSUDA

ดิฉันสอนภาษาญี่ปุ่นที่โรงเรียนสมุทรปราการ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 สอนเป็นวิชาบังคับเลือกร่วมกับครูชาวไทย โดย สอนแต่ละชั้นปีสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวม ทั้งหมด 12 ชั่วโมงและสอนชั่วโมงกิจกรรมอีก สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง

ที่โรงเรียนสมุทรปราการ ใช้ตำราเรียน อะกิโกะโตะโทะโมะอะจิ ดิฉันสอนนิทานสันทนาและการฝึก นักเรียน ได้ฟังภาษาญี่ปุ่นจากครูญี่ปุ่นโดยตรงเพื่อช่วยพัฒนาความสามารถใน ด้านการฟัง การพูดและการสื่อสาร นอกจากนี้ดิฉันได้พูดคุยกับครู ชาวไทยในการเตรียมการสอนเพื่อที่จะดำเนินการเรียนการสอนโดย ปรับเปลี่ยนแนวการสอนอย่างสร้างสรรค์เพื่อให้นักเรียนมีความสนใจ

短い期間ではありますが、先生方と協力して相互理解を深め、少しでもお手伝いできればと思います。文化の違いに戸惑うこともあります、多くの学びに感謝の日々です！

村林 直美

みなさん、はじめまして。村林 直美です。JENESYS Programme で、Nakhon Pathom の Ratanakosin Somphot Bawonniwet Salaya School に派遣されています。私はM5週4時間、M6週4時間、活動週1時間を担当しています。学校にも慣れ、街を歩いていてもどこからか、「こんにちは」の聲がします。

7月7日、日本の一大イベント・・・「七夕」がありました。私の学校では、生徒は、授業中に「たなばたさま」の歌を歌い、5～6人のグループごとに笹を描いた七夕のポスターを作り、願い事を小さな紙に書きました。生徒は、思い思いの願い事をしていました。

その他にも、あやとりをしたり、料理を作ったり、歌を歌ったりと、楽しく日本の文化を紹介しています。

10ヶ月間、短いですが、多くの人とのかかわりを大切に、過ごしたいと思っています。

松田 涼子

派遣校のサムットプラカン高校では高校1年生から3年生までが選択必修科目として日本語を勉強しています。私は各学年週4時間、計12時間と週1時間の活動をタイ人日本語教師（カウンターパート）と共に担当しています。

サムットプラカン高校では『あきこと友だち』を基に、私が会話や練習に参加し、学生に生の日本語をたくさん聞いてもらい、聞く力を養うと共に、話す力をのばし、コミュニケーション能力の向上を図っています。さらに、もっと日本語に興味を持ってもらえるように、カウンタ

ในภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น

มีการจัดเทศกาลทานาบาตะในเดือนกรกฎาคม ในงานได้จัดประกวดภาพถ่ายหรือภาพวาดเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น มีการประดับประดาต้นไม้ การเต้นรำ การแสดงละครเวที นักเรียนแต่ละคนใส่ชุดยูกาตะดูแล้วให้ความรู้สึกเหมือนอยู่ในช่วงฤดูร้อน กิจกรรมเหล่านี้ทำให้เทศกาลทานาบาตะเป็นงานที่แสนพิเศษ ต่อจากเทศกาลทานาบาตะจะมีการเตรียมงานบงโอโดริในเดือนสิงหาคมต่อไป

ที่นั้ดิฉันมาสอนภาษาญี่ปุ่นได้ 5 เดือนแล้ว จากนั้นไป ดิฉันจะค่อยๆ พยายามทำให้นักเรียนมีความสนใจภาษาญี่ปุ่นมากขึ้นค่ะ

Mr. Yasuhiro YASHIMA

ผมสอนภาษาญี่ปุ่นที่โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ ซึ่งมีนักเรียนเรียนภาษาญี่ปุ่นประมาณ 200 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเรียนเป็นวิชาเลือก ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเรียนเป็นวิชาบังคับเลือก ผมสอนร่วมกับครูชาวไทยโดยใช้ตำราเรียนอะกิโกะ โตะโทะโมะตะจิและแบบเรียนที่ทำขึ้นเอง

ลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งของวิชาภาษาญี่ปุ่นที่นี้คือ มีการสอบปากเปล่าหลังจากมีการนำเสนอหัวข้อใหม่ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนฝึกใช้ภาษามากขึ้นและให้นักเรียนกับครูได้พูดคุยกันมากขึ้น หลังจากเห็นนักเรียนใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสนทนาอย่างตั้งใจแล้วนั้น ทำให้ความรู้สึกสำนึกในหน้าที่ของครูสอนภาษาญี่ปุ่นหวนคืนกลับมาใหม่

ผมสอนที่โรงเรียนนี้มา 5 เดือนแล้ว ก่อนหน้านี้ผมเคยสอนภาษาญี่ปุ่นที่ญี่ปุ่นมาก่อน ในตอนแรกผมรู้สึกแปลกใจในความแตกต่างของการสอนภาษาญี่ปุ่นในญี่ปุ่นและในต่างประเทศ แต่หลังจากที่ได้มีโอกาสพูดคุยกับครูและนักเรียนชาวไทย จึงเข้าใจว่าตัวเองควรจะทำอย่างไรในฐานะครูสอนภาษาญี่ปุ่นที่เป็นเจ้าของภาษา

ในปีที่ทางโรงเรียนมีแผนจัดกิจกรรมค่ายภาษาญี่ปุ่นและงานวันขึ้นปีใหม่ ผมตั้งใจที่จะใช้โอกาสเช่นนี้ ลองคิดหากิจกรรมในช่วงเวลาเรียนและในช่วงเวลาว่างกิจกรรมแลกเปลี่ยนให้นักเรียนที่เรียนภาษาญี่ปุ่นและนักเรียนที่ไม่เคยรู้ภาษาญี่ปุ่นมาก่อนให้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อที่นักเรียนจะได้หันมาสนใจเกี่ยวกับญี่ปุ่นมากขึ้นครับ

ーパートと創意工夫をしながら授業を進めています。

7月に行なった七夕祭りでは、日本にちなんだ絵や書写のコンテストを開催したり、笹竹の飾り付けやダンス、劇を行いました。学生達は各々浴衣を準備し、とても夏らしい、すてきな七夕祭りになりました。七夕祭りの次は8月の盆踊りに向けて準備を進めました。

サムットプラカン高校で日本語教育に携わって5ヶ月が経ちましたが、これからも自分を通して日本に興味を持ってもらえるように、微力ながら少しずつがんばっていきたくて思っています。

やしま やすひろ
八嶋 康裕

わたしが派遣されているナワミン
トラチニューティット・スアングラー
ブウィッタヤライ・サムットปรา
กัน校では、中学生が選択、高校生
が0 選択必修で、合わせて200名ほ
どの学生が日本語を勉強しています。
授業は『あきこと友だち』とオリジ
ナル教科書を中心にカリキュラムが

組まれており、カウンターパートのタイ人日本語教師と
共に授業を担当しています。この学校の日本語科の特色
のひとつとして、学習項目を導入した後に必ず口頭試験
を行うということが挙げられます。これは学生に日本語
を発話する機会を多くもってもらふことと、学生と教師
お互いがコミュニケーションをより多くとるということ
を目的にしたものです。積極的に日本語を使って会話し
ようとしてくれる学生たちを見るにつけ、日本語教師と
しての自らの気持ちが新たに思っています。

この学校で日本語教育に携わって5ヶ月が経ちまし
た。以前日本の日本語学校で教壇に立っていた経験か
ら、当初は日本における日本語教育と、海外における
日本語教育の差に戸惑うこともありましたが、しかし、カ
ウンターパートや学生とのコミュニケーションを通し、
徐々に学校においてネイティブ日本語教師としての自分
のやるべきことが明らかになってきました。

本年度、学校では日本語キャンプやお正月のイベント
などが企画されております。このようなイベントを機会
に、日本語を学習している学生だけでなく、日本語に
触れたことのない学生にも、日本に興味を持ってもら
えるように、またそのきっかけになれるような授業や
交流活動を模索していきたくて思います。

Ms.Kaori ENDO

ดิฉันสอนภาษาญี่ปุ่นที่โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่นี่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาบังคับเลือก แต่ละชั้นปีสอนสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง รวม 15 ชั่วโมง กับชมรมกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ดิฉันสอนคู่กับครูชาวไทยค่ะ

ตำราเรียนที่ใช้คืออะกิโกะโตะโทะโมะตะจิ ส่วนใหญ่ดิฉันจะรับผิดชอบวิชาสนทนาและ

การออกเสียงและสอนการเขียนตัวอักษร ดิฉันร่วมมือกับครูชาวไทย พัฒนาการเรียนการสอนอย่างสร้างสรรค์ให้นักเรียนเรียนภาษาญี่ปุ่นอย่างสนุกสนาน โดยหวังให้นักเรียนสนใจเรียนยิ่งขึ้น

ในเดือนกันยายน ทางโรงเรียนจะจัดกิจกรรมวันสถาปนาโรงเรียน ดิฉันและนักเรียนได้เตรียมจัดงาน โดยในวันงานจะจัดการแสดงต่อหน้าผู้ชมและมีการแนะนำวัฒนธรรมประเทศญี่ปุ่น การขายขนมครกญี่ปุ่นทาโกะยากิ ดิฉันทุ่มเทให้กับกิจกรรมโรงเรียนแต่ละอย่างเพื่อให้การมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนนี้เป็นส่วนหนึ่งของความทรงจำที่ระลึกถึงไปอีกนาน

ดิฉันสอนที่นี่มา 5 เดือนแล้ว และตั้งใจที่จะพัฒนากิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ให้นักเรียนที่เรียนและไม่ได้เรียนภาษาญี่ปุ่นหันมาสนใจเกี่ยวกับญี่ปุ่นค่ะ

遠藤 かおり

派遣校のバンブン高校では高校1年生から3年生までが選択必修で日本語を勉強しています。1年生から3年生まで各学年週5時間、計15時間とクラブ活動の週1時間をタイ人日本語教師（カウンターパート）と共に担当しています。

授業はテキスト『あきこと友だち』

を使用し、私は主に会話や発音、文字指導を担当しています。学生の興味を引き、楽しく日本語を学習できるようカウンターパートと創意工夫をしながら授業を進めています。

9月には創立記念の学校行事があり、学生と共に準備をし、当日はパネル発表や日本文化の紹介、たこ焼きなどをしました。1つ1つの学校行事を大切に、学生たちとの触れ合いを思い出し深いのをしたいと思っています。

バンブン高校に着任して5ヶ月経ちましたが、日本語選択の学生もそうでない学生にも自分を通して日本に興味を持ってもらえるように、またそのきっかけになれるように活動を展開していきたいと思っています。

Ms.Yoko MATSUNO

สวัสดีค่ะ! ดิฉันชื่อโยโกะ มัทซึโนะ สอนที่โรงเรียนอุตรดิตถ์คณะ คีโตะมากเลยคะที่นี่มีโอกาสมาสอนภาษาญี่ปุ่นที่ประเทศไทย อันเป็นที่รักมากอีกครั้ง

ในวันที่ 8 เดือนกรกฎาคมนี้ มีการจัดกิจกรรมเทศกาลทานาบาตะ นักเรียนชาวไทยแต่งกายด้วยชุดยูกาตะ ส่วนชาวญี่ปุ่นอย่างตัวดิฉันเองนั้นก็ใส่เครื่องแบบนักเรียนสวยไหมคะ? และวันนั้นก็เป็นที่สนุกสนานมากๆ อีกวันหนึ่ง เป็นอีกหนึ่งในความทรงจำที่ดีที่สุดเลยคะ

ครูแอนที่สอนด้วยกันนั้นเป็นคนที่จิตใจดี ทำงานอย่างเต็มที่ นักเรียนเองก็ว่านอนสอนง่าย และมีอัธยาศัยดีด้วย ดิฉันหวังว่าจะได้รับประทานอาหารไทยอย่างเอร็ดอร่อยและสอนภาษาญี่ปุ่นด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มได้อย่างสนุกสนานค่ะ ♪ ขอฝากเนื้อฝากตัวด้วยคะ

まつ野 よう子

こんにちは! ウツラディットダールニー高校の松野陽子です。大好きなタイで、また日本語を教えることができて、とてもうれしいです。

7月8日に、七夕のイベントをしました。タイ人の学生は浴衣、日本人のわたしは制服を着ています。きれいですか? とっても楽しい

1日でした! 早くも、最高の思い出のひとつになっています。

カウンターパートのエン先生は、好奇心旺盛で、実行力抜群。学生は素直で人なつっこいコたちばかり。おいしいタイ料理をもりもり食べて、笑顔で、楽しく授業していきたいです♪ どうぞ、よろしく!

Ms.Yukiko MIZUTANI

ดิฉันสอนภาษาญี่ปุ่นที่โรงเรียนสุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมาซึ่งเปรียบเสมือนประตูสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่เป็นอันดับสองของจังหวัดนครราชสีมา มีนักเรียนประมาณ 4,400 คน และครูประมาณ 200 คน เป็นโรงเรียนสตรีล้วนซึ่งไม่ค่อย

みずたに ゆきこ

私はタイの東北地方の入口である、ナコンラチャシーマの Suranari Witthaya 校で日本語を教えています。Sunarari はナコンラチャシーマでは2番目に大きい学校で、学生は約 4,400 人、先生は約 200 人います。タイ

มีมากนักในประเทศไทย เพราะเป็นโรงเรียนสตรีล้วนกระมังคะ จึงทำให้ทุกหนทุกแห่งในโรงเรียนดูสะอาดสวยงามไปหมด นักเรียนทุกคนก็มีริยามารยาททั้งงดงาม

นักเรียนที่เรียนภาษาญี่ปุ่นมีประมาณ 150 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดิฉันสอนร่วมกับครูชาวไทยและนักศึกษาปฏิบัติการสอน โดยส่วนใหญ่แล้วสอนการฝึกออกเสียงและแนะนำวัฒนธรรม

ในส่วนการแนะนำวัฒนธรรมนั้น ได้จัดกิจกรรมเทศกาลทานาบาตะ การแต่งกายชุดยูคาตะและการร้องเพลงญี่ปุ่น เป็นต้น

เมื่อเร็ว ๆ นี้ ขณะที่สอนร้องเพลง ^{お弁当の歌} お弁当の歌 ดิฉันได้ทำท่าประกอบเนื้อเพลงตอนท้ายตรง ^{ふ〜き} ふ〜き นักเรียนเอ่ยชมว่าน่ารักและดูเหมือนว่าจะถูกใจนักเรียน

ในตอนนี้นักเรียนที่ใหญ่มากที่สุดคือเรื่องการขึ้นรถสองแถวกับการหาที่เดินเอโรบิกเพื่อแก้ปัญหาเรื่องที่ไม่ค่อยได้ออกกำลังกาย ดิฉันอยากใช้ชีวิตให้คุ้นเคยกับโรงเรียนและที่อยู่โดยเร็ว จะพยายามสู้ต่อไปค่ะ

Mr. Hiroshi NAKAYAMA

ยินดีที่ได้รู้จักครับ ผมชื่อฮิโรชิ นะกะยามะ สอนภาษาญี่ปุ่นที่โรงเรียนบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ฝากเนื้อฝากตัวด้วยนะครับ

โรงเรียนนี้ตั้งอยู่ในเมืองที่เงียบสงบหันหน้าไปทางแม่น้ำโขงซึ่งกั้นพรมแดนระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีนักเรียนประมาณ 2,300 คน ผมรู้สึกที่โรงเรียนมีบรรยากาศสบายๆ เพราะเป็นโรงเรียนสหศึกษา

ผมสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 แต่ละชั้นปีสอนสัปดาห์ละ 3 คาบ (1 คาบ ประมาณ 1 ชั่วโมง) และสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อีก 2 ห้อง สัปดาห์ละ 2 คาบ นักเรียนแต่ละห้องมีถึง 50 คน ทำให้ผมต้องใช้พลังในการสอนเป็นอย่างมาก

นักเรียนไม่มีความรู้ภาษาญี่ปุ่น แต่ครั้งที่สอนจะใช้เอกสารที่ครูทำขึ้นเอง เนื่องจากจำนวนชั่วโมงสอนที่มีมาก ในการสอนจึงไม่เห็นเรื่องปริมาณเนื้อหาหรือความเข้าใจอย่างลึกซึ้งนัก ผมกับครูชาวไทยจะช่วยกันเตรียมการสอนเพื่อให้ให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข ซึ่งถือว่าบรรลุเป้าหมายการเรียนการสอนแล้ว นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมร้องเพลง การพับกระดาษ การเล่นเกมอะกะอะโตะริ (การเล่นเชือกแบบญี่ปุ่น) เป็นต้น เมื่อไม่นานนี้ได้จัดกิจกรรมเทศกาลทานาบาตะขึ้น นักเรียนร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนานมาก มีการร้องเพลง การเขียนคำอธิษฐาน

จากนี้ผมจะพยายามทุ่มเทเอาใจใส่ให้นักเรียนในด้านการอ่านและการเขียนภาษาญี่ปุ่นที่ยังไม่ค่อยดีนัก โดยเน้นให้นักเรียนเรียนภาษาญี่ปุ่นด้วยความสนุกสนานครับ

には珍しく女子高です。女子だけの
せいなのか、学校がどこもきれいで、
学生達も皆とても礼儀正しいです。

日本語は M3 ~ M6 までの
学生約 150 人が勉強しており、授業
はタイ人の先生 + 教育実習生とチ
ームティーチングで行っています。
発音練習や文化紹介が私の主な担当
です。文化紹介では、七夕の活動

や、浴衣の着付け、日本の歌を歌ったりしました。先日
は「お弁当の歌」を教えたところ、最後の「ふ〜き」の
歌詞のところのジェスチャーがかわいいと言って気に入
ったみたいです。

目下のところ、最大の課題は町のソネットを乗りこな
すことと、運動不足解消のために、お気に入りのエアロ
ビクス場を見つけること。早く、学校にも町にも慣れて、
頑張りたいと思っています。

中山 裕史

はじめまして。ノンカイ県ブンカ
ンにあるブンカン学校にて活動して
いる中山裕史と申します。よろしく
お願いします。

この学校は、ラオスとの国境を流
れるメコン河に面した大変のどかな
町にあり、男女共学で生徒約 2,300
人の伸び伸びとした校風が 持ち味
です。

私が担当しているのは、高校 1 年生 (M4) から 3
年生 (M6) の各 1 クラス週 3 コマ (1 コマは 1 時間)
と中学 1 年生 (M1) 2 クラス週 2 コマです。1 クラス
が約 50 人と多く毎回多くのパワーを使います。

生徒は日本語の教科書を持っていないので都度ハンド
アウトを渡して授業をしています。コマ数の関係から、
進度が速くも、定着度が高くありませんが、楽しい
活動をして毎回達成感が得られるようにカウンターパー
トの先生と準備しています。そして歌、折り紙、綾取り
などの体験も交えています。先日は七夕の紹介をして、
歌や短冊飾りを皆で楽しみました。

これからも楽しいを基本に、苦手な読み書きにも力を
注ぎながら日々努力していきたいと考えています。

และนี่ก็คือความรู้สึกของครูชาวญี่ปุ่น 9 คนที่มาสอนร่วมกับครูชาวไทย (เนื่องจากเหตุผลทางสุขภาพ มีครู 1 คนเดินทางกลับประเทศญี่ปุ่นแล้ว) หนึ่งในปีการศึกษาหน้า จะมีการเปิดรับสมัครโรงเรียนที่ต้องการรับครูชาวญี่ปุ่นไปช่วยสอนภาษาญี่ปุ่นโดยผ่านกระทรวงศึกษาธิการเช่นเดียวกับในปีนี้ โรงเรียนใดที่สนใจสามารถติดตามรายละเอียดของโครงการได้ที่โฮมเพจของเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ และเชิญสมัครเข้าร่วมโครงการดังกล่าว

โครงการอบรมครูเพื่อสอนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา รุ่นที่ 12

中等学校現職教員日本語教師新規養成講座 12 期のご紹介

โครงการอบรมครูเพื่อสอนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา (ชื่อย่อ “คอร์สชินคิ”) รุ่นที่ 12 เริ่มการอบรมตั้งแต่วันที่ 26 พฤษภาคม 2551 ที่ฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ

โครงการนี้มุ่งเน้นอบรมความรู้และทักษะด้านต่างๆ ที่จำเป็นให้กับผู้ที่จะเป็นครูสอนภาษาญี่ปุ่นในระยะเวลา 10 เดือน ผู้เข้าอบรมเป็นครูที่สอนวิชาต่างๆ ที่ไม่ใช่ภาษาญี่ปุ่น การอบรมเรียนตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ ระหว่างเวลา 9.00-16.30 น.

ในการอบรมนี้ใช้ตำราชุด “อะกิโกะโตะโทะโมะตะจิ” ที่ใช้กันแพร่หลายในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของไทยเป็นตำราหลัก และเริ่มเรียนภาษาญี่ปุ่นตั้งแต่ตัวอักษรฮิระงานะและคะตะคะนะ โดยจัดให้มีชั่วโมงวิชาการอ่าน การฟัง การเขียนเรียงความ การออกเสียง การสนทนาและการฝึกพูดสุนทรพจน์ เพื่อเพิ่มทักษะทางภาษาทั้ง 4 แบบอย่างสมดุลย์ ไม่เพียงแต่ภาษาญี่ปุ่นเท่านั้น ยังอบรมด้านวิธีการสอนภาษาญี่ปุ่น วัฒนธรรมและญี่ปุ่นศึกษาอีกด้วย โดยเฉพาะวิชาที่เกี่ยวข้องกับการสนทนาหรือญี่ปุ่นศึกษานั้น จะมีอาสาสมัครชาวญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ เข้าร่วมด้วยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ผู้เข้าอบรมจะได้ใช้ไวยากรณ์และสำนวนต่างๆ ที่เรียนในชั่วโมงเรียนมาฝึกพูดจริงกับอาสาสมัคร และบางครั้งก็ร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมญี่ปุ่น กิจกรรมที่ได้จัดไปแล้ว เช่น “พับกระดาษตกแต่งเทศกาลทานาบาตะ รวมทั้งเขียนคำอธิษฐาน” “ร้องเพลงญี่ปุ่น” “ร่างงโอโดริ” และ“วิธีใส่ชุดยูคะตะ” เป็นต้น ผู้เข้าอบรมไม่เพียงจะได้เรียนรู้วัฒนธรรมญี่ปุ่นเท่านั้น แต่ยังได้มีโอกาสแนะนำวัฒนธรรมไทยเป็นภาษาญี่ปุ่น เช่น “รำไทย” หรือ “การนุ่งโจงกระเบน” กิจกรรมเหล่านี้ทำให้ผู้เข้าอบรมเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นได้อย่างลึกซึ้ง

เทอมสุดท้ายของการอบรมจะมีชั่วโมงวิธีการสอน ซึ่งผู้เข้าอบรมจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการวางแผนการสอนและทดลองฝึกสอนจริง ตั้งแต่ช่วงแรกของการอบรมก็มีชั่วโมงวิธีการสอนอยู่แล้ว เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเรียนภาษาญี่ปุ่นในฐานะผู้เรียน และได้คิดเกี่ยวกับวิธีการสอนว่าควรจะสอนอย่างไรดีในฐานะผู้สอนไปพร้อมๆ กันอีกด้วย

以上 9 名の若手教師をご紹介しました（なお 1 名は健康上の理由で帰国）。来年度も、今年度と同様、タイ教育省を通して若手日本語教師の受入機関の募集を行います。国際交流基金バンコク日本文化センターのホームページにも募集要項を掲載しますので、ネイティブ日本語教師を必要とする高校の先生方、是非、募集要項をご確認のうえ、応募してください。宜しくお願い致します。

中等学校現職教員日本語教師新規養成講座（通称：新規研修）12 期が 2008 年 5 月 26 日から国際交流基金バンコク日本文化センターで開講されました。

この研修はタイ全国の中等学校から集まった日本語以外の他教科を教えている現職教員に日本語教師になるために必要な知識、技能を 10 ヶ月間で習得させる集中コースです。研修生は月曜日から金曜日、午前 9 時から 4 時半までセンターで研修を受けます。

この日本語の授業ではタイの中等学校で広く使用されている『あきこと友だち』をメインテキストとして使用し、ひらがな、カタカナの文字の習得から日本語学習を始めます。このコースでは 4 技能をバランス良く伸ばすために、読解、聴解、作文、音声、会話、スピーチの授業があります。日本語だけではなく、日本語教授法、日本文化・日本事情の研修も受講します。特に会話や日本事情関連の科目では、週 1 回バンコク在住の日本人ボランティアが参加します。そして、日本人ボランティアと授業で習った文型や表現を実際に使い会話練習をしたり、日本文化と一緒に体験します。これまで、「七夕の飾り付け」「日本の歌」「盆踊り」「浴衣の着付け」などの活動を行いました。また、いつも研修生が日本人ボランティアから一方的に教えてもらうだけではなく、研修生が日本人ボランティアに「タイダンス」「ジョンクラベンの着付け」を日本語で紹介することもあります。このような日本人ボランティアとの活動を通して、研修生は日本文化に対する理解を深めることができます。

コース後半の教授法の授業では、研修生がコースデザインの方法を学び、実際の授業を想定した模擬授業を行います。

ในเดือนกรกฎาคมได้จัดการเรียนนอกสถานที่ที่สวนสามพรานซึ่งไม่ไกลจากกรุงเทพฯ เป็นเวลา 3 วัน 2 คืน โดยมีวัตถุประสงค์ “เพื่อเรียนรู้และทบทวนอักษรภาษาญี่ปุ่น ร่วมคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับวิธีการสอนตัวอักษร” และวัตถุประสงค์อีกประการหนึ่งคือ “เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้าอบรม และระหว่างผู้เข้าอบรมกับครูผู้สอน” ซึ่งการเรียนนอกสถานที่ครั้งนี้ได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้

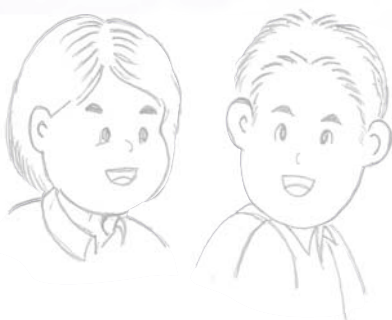

ผู้เข้าอบรม

ผู้เข้าอบรมรุ่นที่ 12 มาจากภาคกลาง 2 คน ภาคเหนือ 3 คน ภาคตะวันออก 3 คนและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 คน รวมทั้งหมด 13 คน ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือถึงแม้จะเริ่มอบรมได้ไม่นานนัก แต่ทุกคนก็สนิทสนมกันมาก มีการใช้ภาษาญี่ปุ่นที่เพิ่งเรียนเอามาพูดเล่นกันอย่างสนุกสนานในห้องเรียนทำให้บรรยากาศในการเรียนภาษาญี่ปุ่นไม่เคร่งเครียด แต่ไม่ใช่จะมีแต่เรื่องสนุกเท่านั้น ทุกคนยังมีการแลกเปลี่ยนความรู้ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นอยู่เสมอ เช่น การทำบัตรคำอักษรคันจิและเทคนิควิธีการเรียนต่างๆ เป็นต้น และยังคงให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

ความรู้สึกของผู้เข้าอบรม

ได้ฝึกทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน และเรียนรู้วัฒนธรรม มีโอกาสทำกิจกรรมกับอาสาสมัคร

受講生の感想

ตำราเรียน เข้าใจได้ง่าย แต่เนื้อหาหนักมากเกินไป เรียนทุกวันรู้สึกเครียด

เรียนแล้วมีโอกาสได้นำมาใช้จริงในการทำกิจกรรมกับอาสาสมัคร

สรุป

ผู้เข้าอบรมทุกคนก็จะกลับไปสอนภาษาญี่ปุ่นที่โรงเรียนต้นสังกัดของตนหลังจากจบการอบรมแล้ว แม้ว่าการอบรมเพิ่งจะเริ่มต้นก็ตามแต่ผู้สอนเองก็มีความตั้งใจความพยายามไปพร้อมกับผู้เข้าอบรมทุกคนจนถึงวันปิดการอบรม โดยมุ่งไปที่เส้นชัยคือ “การได้อยู่หน้าชั้นเรียนในฐานะครูสอนภาษาญี่ปุ่น”

しかし、すでにコース開始時から教授法の授業が始まっています。研修生は学習者として日本語の学習を進めると同時に、教師の立場で教え方について振り返り、どのように教えたらいのかと常に考えています。

7 月にはバンコク近郊のローズガーデンで 2 泊 3 日の合宿を行いました。そこでは、「かな学習のまとめ、かなの教え方について考える」を目的とした様々なアクティビティを体験しました。また、もう一つのこの合宿の目的でもある「12 研修生間、研修生と講師間の親睦を深める」も見事に達成できました。

参加者の横顔

今期の研修生は 中部 2 名、北部 3 名、東部 3 名、東北部 5 名の計 13 名です。バンコク近郊からではなく、東北部からの参加者が多いのが特徴的です。コースが始まってから、まだ日が浅いですが、クラスメート同士とても仲が良く、教室では習ったばかりの日本語を駆使して冗談を言い合っています。リラックスした雰囲気の中で、日本語を学習しています。しかし、ただ楽しいというだけではなく、漢字カードや学習方法など日本語学習に役立つ情報を頻繁に研修生間で交換しています。そして、お互いが励まし合いながら、日本語学習に日々取り組んでいます。

まとめ

この研修修了後には、研修生はそれぞれの所属校に戻り、日本語の授業を行います。

まだ、コースは始まったばかりですが、「日本語教師として教壇に立つ」というゴールに向かって、コース修了まで研修生ともどもがんばっていききたいと思います。

คอร์สอบรมภาษาญี่ปุ่นครั้งที่ 35

だい 35 かいしゅうちゅうけんしゅうかい
第 35 回 集中研修会

ฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ได้จัดคอร์สอบรมภาษาญี่ปุ่นสำหรับครูในช่วงปิดภาคเรียน โดยจัดขึ้นเป็น 2 ช่วงๆ ละ 5 วัน คือในวันที่ 21-25 เมษายน และวันที่ 28 เมษายน-2 พฤษภาคม คอร์สอบรมในครั้งนี้มีทั้งหมด 3 คอร์ส ในช่วงแรกเป็นคอร์สภาษาญี่ปุ่นซึ่งจัดในหัวข้อ “การพัฒนาศักยภาพทางด้านภาษาญี่ปุ่นสำหรับการนำภาษาญี่ปุ่นมาใช้” เนื้อหาประกอบด้วยการพัฒนาภาษาญี่ปุ่นรวม 4 ทักษะ คือ “ฟัง พูด อ่าน เขียน” และการทำแผนพับประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นภาษาญี่ปุ่น สำหรับแผนพับประชาสัมพันธ์โรงเรียนนั้น เนื้อหาของแต่ละโรงเรียนจะมีความแตกต่างกันไป ทั้งวิทยากรและผู้เข้าร่วมจึงช่วยกันออกความคิดเห็นและร่วมกันจัดทำ

ในช่วงหลังมี 2 คอร์สคือ คอร์สการสอน ① สอนหัวข้อเรื่อง “การเอาชนะไวยากรณ์ที่สอนยาก” เนื้อหาไวยากรณ์ที่หยิบยกมาในครั้งนี้คือ 「自動詞・他動詞」、「たら・なら」、「そうだ・ようだ・らしい」 โดยมีการบรรยายให้ความรู้ทางด้านไวยากรณ์ การวิเคราะห์วิธีการนำเสนอ หัวข้อเหล่านี้ในตำราต่างๆ ตลอดจนการแนะนำกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งจากวิทยากรและผู้เข้าอบรม

ส่วนคอร์สการสอน ② สอนหัวข้อเรื่อง “แนวทางที่เป็นไปได้ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นแบบองค์รวม” โดยร่วมกันคิดเกี่ยวกับการเชื่อมโยงทักษะ “ฟัง พูด อ่าน เขียน” นอกจากนี้ยังมีประเด็นเรื่อง syllabus แบบองค์รวมและการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์ชาวไทยและอาจารย์ชาวญี่ปุ่น ในวันสุดท้ายมีการสาธิตการสอนโดยใช้สื่อที่แต่ละกลุ่มจัดทำขึ้น ซึ่งในคอร์สนี้มีผู้เข้าอบรมซึ่งเป็นอาจารย์จากลาวและกัมพูชามาร่วมด้วย จึงถือเป็นโอกาสในการขยายเครือข่ายข้ามประเทศ

คอร์สอบรมภาษาญี่ปุ่นในช่วงปิดภาคเรียนนี้ เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ จะจัดขึ้นปีละ 2 ครั้ง คือช่วงปลายเมษายนถึงต้นพฤษภาคม และช่วงเดือนตุลาคม ในแต่ละครั้งจะมีผู้เข้าอบรมจากที่ต่างๆ จึงเป็นโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน และยังเป็นแรงกระตุ้นให้กับผู้เข้าอบรมอีกด้วย หวังว่าทุกท่านจะให้ความสนใจและสมัครกันเข้ามา

4 月 21 日 (月) ~ 25 日 (金) と 4 月 28 日 (月) ~ 5 月 2 日 (金) の各 5 日間、現職日本語教員を対象にした「集中研修会」を行いました。

実施したのは合わせて 3 コース。前半日程の「日本語コース」では「教師の日本語力向上と日本語による発信」と題し、中級レベルの「読む・書く・聞く・話す」の能力向上と日本語による学校案内作成実習に取り組みました。学校案内は学校により内容が異なるため、講師と受講者で意見を出し合いながら作業を進めていきました。

後半日程では教授法のコースを 2 つ用意しました。「教授法コース①」では「教えるに難しい文法項目を克服する」というテーマで「自動詞・他動詞」、「たら・なら」、「そうだ・ようだ・らしい」など、文法項目の確認と教科書での取り扱われ方、教授法などについての講義とともに 受講者による模擬授業を行いました。

「教授法コース②」は「総合的日本語教育の可能性」というテーマで「読む・書く・聞く・話す」の技能の総合、シラバスの総合、タイ人教師と日本人教師の協同などについて考えました。最終日にはグループで作成した教材を使って模擬授業を行いました。ラオスとカンボジアの日本語教師の方も加わった研修で、国を越えたネットワークづくりのきっかけにもなったと考えています。

集中研修会は上記の時期および 10 月の年 2 回開催しています。いろいろな地域のいろいろな日本語教育機関の方たちが交流をし、刺激を受ける機会でもありますので、ぜひ皆さんご応募ください。

สัมมนาสัญจรภาคใต้ – ครูสอนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยระดับมัธยมศึกษา

南部タイ高校教師研修会

ทางฝ่ายภาษาญี่ปุ่นได้จัดสัมมนาสัญจรที่โรงเรียนสตรีภูเก็ต ในวันที่ 18-19 กรกฎาคม เป็นเวลา 2 วัน โดยมีผู้เข้าอบรมจากโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมด 9 คน บางคนต้องใช้เวลาราว 9 ชั่วโมงในการนั่งรถมาที่ภูเก็ต ถึงจะเหนื่อยเหนื่อยจากการเดินทาง แต่ทุกคนก็กระตือรือร้นในการเข้าร่วมสัมมนา ทำให้บรรยากาศในการอบรมครั้งนี้เป็นกันเอง

หัวข้อในการอบรมครั้งนี้มี 3 หัวข้อ

หัวข้อแรกคือ “ไวยากรณ์ที่เข้าใจยากสำหรับนักเรียนชาวไทย” ซึ่งครั้งนี้เป็นเรื่อง “～と／～たら／～なら” ในหัวข้อนี้ได้นำเสนอความหมายและวิธีการใช้ รวมถึงวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อสอบวัดระดับ 3 ข้อสอบเอ็นทรานซ์ที่มี “～と／～たら／～なら” ปรากฏอยู่ นอกจากนี้ยังได้นำเสนอกิจกรรมที่ใช้สอนในหัวข้อไวยากรณ์นี้อีกด้วย หัวข้อที่สองในการอบรมคือ “ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในโรงเรียน” ในครั้งนี้นำเสนอการทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นภาษาญี่ปุ่น สำหรับหัวข้อสุดท้ายคือการแนะนำสื่อ『エリンが挑戦！日本語できます』ในการทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์โรงเรียน เพื่อแจกให้กับชาวญี่ปุ่นที่มาเยี่ยมชมโรงเรียนนั้น มีขั้นตอนในการเปลี่ยนภาษาไทยให้เป็นภาษาญี่ปุ่นค่อนข้างยาก เนื่องจากจะต้องอธิบายประวัติความเป็นมาของโรงเรียน คำขวัญและแผนการเรียนต่างๆ ให้เป็นภาษาญี่ปุ่นที่เข้าใจง่าย ในการจัดทำวิทยากรทั้งชาวไทยและชาวญี่ปุ่นจากฝ่ายภาษาญี่ปุ่นพร้อมทั้งผู้เข้าอบรมทุกคนต่างร่วมมือร่วมแรง และให้ข้อมูลแก่กันและกัน จนได้เนื้อหาของแผ่นพับประชาสัมพันธ์โรงเรียนของตน

หลังจากที่ได้ข้อมูลสำหรับแผ่นพับแล้ว ผู้เข้าอบรมจะนำไปจัดรูปแบบและส่งกลับมาให้ทางเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง ก็จะได้แผ่นพับที่สมบูรณ์แบบเพื่อนำไปมอบให้กับแขกชาวญี่ปุ่นที่มาเยือนโรงเรียน

เนื้อหาในการจัดสัมมนาครั้งนี้เป็นเนื้อหาเดียวกับการสัมมนาที่จัดในเดือนเมษายน 2551 ที่กรุงเทพฯ ซึ่งทางฝ่ายภาษาญี่ปุ่นดำริที่จะเผยแพร่เนื้อหาในงานสัมมนาต่างๆ ชมรมครูในภาคต่างๆ หากสนใจให้ทางเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ไปจัดสัมมนาสัญจร โปรดติดต่อที่ฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ

7月1日（金）と19日（土）の2日間、プーケットのSatreephuket Schoolを会場に、南部タイの中等教育の先生を対象にした研修会を行いました。参加者は9名。バスで9時間かけて集まった方も含め、熱心かつ楽しい雰囲気で行われました。

今回は3つのテーマをとりあげました。まず、教えにくい文法項目（「～と／～たら／～なら」の意味・用法のチェックと大学入試問題の確認、教室活動の紹介など。次に「高校で使用する日本語」（日本語版の学校案内パンフレットの作成実習）。最後に日本語教材『エリンが挑戦！日本語できます』の紹介です。特に「高校で使用する日本語」は学校を訪問した日本人に渡す資料として学校案内を作るというもの。各学校の校訓、沿革、コースなどをわかりやすい日本語に置き換えていくプロセスはなかなか難しく、バンコク日本文化センターのタイ人講師と日本人講師、そして参加者の先生たちみなで知恵を出し合いながら、作業をしていきました。

ここで作成したパンフレットの原稿はそれぞれ学校に持ち帰り、形を整えてバンコク日本文化センターに送付してもらいます。それをさらに修正して、実際に高校の現場に日本人が訪れたときに渡すことができれば完成。学校交流の強い味方になればと思っています。

このプログラムは2008年4月に実施した「集中研修会」で行ったものですが、多くの学校の交流行事のために広めていきたいと考えています。地方の教師会の皆さんで希望があればバンコクからして研修を行う用意がありますので、声をかけてください。

สัมมนาสัญจรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ – ครูสอนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยระดับมัธยมศึกษา

とうほくぶ こうこうきょうしけんしゅうかい
東北部タイ高校教師研修会

ผู้จัด ฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ
วันเวลา 10-11 สิงหาคม 2551 เวลา 8.30-16.30 น.
สถานที่ โรงเรียนนารีนุกูล จังหวัดอุบลราชธานี
จำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนา 14 คน

しゅ さい こくさいこうりゅうきん にはんぶんか
主 催 国際交流基金バンコク日本文化センター
にち じ ねん がつ とお か にち げつ じはん
日 時 2008年8月10日(日)、11日(月) 8時半～4時半
かいじょう
会 場 ナーリーヌクーン学校(ウボンラーチャターニー県)
さんかしや めい
参加者 14名

อาจารย์ครับ ที่โรงเรียนของอาจารย์เคยมี
แขกชาวญี่ปุ่นมาบ้างไหมครับ แล้วเวลาที่
แขกชาวญี่ปุ่นมา ใครเป็นคนพาแขกเยี่ยมชม
โรงเรียนครับ อาจารย์ผู้สอนหรือว่านักเรียน
ครับ

ในการสัมมนาครั้งนี้ นอกจากเราจะได้ทำ
แผ่นพับภาษาญี่ปุ่นแนะนำโรงเรียนสำหรับ
มอบให้กับแขกที่มาเยี่ยมชมโรงเรียนแล้ว
ยังได้ร่วมกันคิดเนื้อหาและวิธีการสอนเพื่อให้
นักเรียนนำไปพูดเวลาพาแขกเยี่ยมชมโรงเรียน
ด้วย

สำหรับการจัดทำแผ่นพับนั้น ลำดับแรก
ผู้เข้าร่วมสัมมนาช่วยกันคิดและพิจารณาว่าหัวข้อใดจำเป็นในการ
เขียนลงไปบนแผ่นพับบ้าง หลังจากนั้นก็ได้แจกซีทคำศัพท์ซึ่งได้เตรียม
มาล่วงหน้าให้กับผู้เข้าร่วมสัมมนาเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำ
แผ่นพับต่อไป

สำหรับบทสนทนาในการพาแขกเยี่ยมชมโรงเรียนนั้น ในตอนแรก
ได้ช่วยกันคิดออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนว่าครูผู้สอนจะต้อง
สอนเนื้อหาอะไร อย่างไรบ้าง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้คือ
“นักเรียนสามารถกล่าวแนะนำโรงเรียนเป็นภาษาญี่ปุ่นได้” หลังจากนั้น
ก็ได้ช่วยกันคิดตัวอย่างบทสนทนาที่กำหนดไว้ตามสถานการณ์ต่างๆ
แล้วฝึกพูดจริง สำหรับในตอนท้ายของงานสัมมนาซึ่งไม่ได้อยู่ในกำหนด
การสัมมนาดังแต่แรกคือ เราได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่ง
เรียนอยู่ที่โรงเรียนนารีนุกูลมาเป็นคนพาเยี่ยมชมโรงเรียนจริงๆ ส่วน
อาจารย์ผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่านต่างก็สวมบทบาทของแขกชาวญี่ปุ่น
ตั้งคำถามถามนักเรียนที่น่าสนใจโรงเรียนต่างๆ มากมาย

ในการอบรมสองวันนี้ นอกเหนือจากการทำแผ่นพับและการคิดบท
สนทนาแนะนำโรงเรียนแล้ว ยังได้เรียนและทบทวนทำความเข้าใจ
ไวยากรณ์เรื่อง「～そうだ」「～ようだ」「～らしい」ให้เข้าใจ
ลึกซึ้งมากขึ้นด้วย

ฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ มีโครงการที่จะจัด
สัมมนาสัญจรในภูมิภาคในครั้งต่อไป ดังนั้น อาจารย์ท่านใดที่มีความ
ประสงค์อยากจะทำสัมมนาในเขตพื้นที่ของตนเอง กรุณาติดต่อ
ที่ฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ เพื่อกำหนดวัน เวลา
และหัวข้อสัมมนาซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

みな がっこう にほんじん きやく
皆さんの学校には日本人のお客
さんが来るがありますか。そうい
う時は、誰が学校を案内しますか。
せんせい がくせい
先生ですか、学生ですか。

こんかい けんしゅう がっこう きやく
今回の研修では、学校にお客さん
が来たときに渡せるような学校紹介
のパフレットを作成しました。それ
から、学生に学校案内や学校紹介を
させる時にどう話させればいいのか、
どう 教えればいいのか、一緒に考え
ました。

パンフレット作成では、まずパンフ
レットにはどんな項目が必要かを考えました。その後で、
こちらが準備した語彙リストをもとにパンフレットを作成
していきました。

がっこうあんない かいわ かつどう
学校案内の会話では、まずどうやって活動をデザイン
すればいいのかを考えました。そして「学生が日本人相手
に日本語で学校を案内できる」という目標を達成するた
めに、何を教えたらいのか、どう教えたらいのかを
かんが かんが かんが かんが かんが かんが かんが かんが かんが かんが
考えました。それから、想定される場面でのモデル会話を
作成し、練習をしました。最後に、これは予定していな
かったことですが、開催校の高校3年生に実際に学校を
案内してもらいました。研修に参加した先生方は日本人の
お客さん役になって、いろいろな質問をしていました。

パンフレット作成、学校案内の会話以外に、「～そうだ」
「～ようだ」「～らしい」という文法項目についても学習して
理解を深め、二日間の研修が終わりました。

バンコク日本文化センターでは今後も地方研修会を行
いたいと考えています。みなさんが住んでいる地方でも
研修をやってほしいという希望がありましたら、是非ご
連絡ください。日程・場所・研修テーマなどを相談した
いと思います。

สัมมนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่ประเทศเมียนมาร์

ミャンマー日本語教育セミナー

สถานทูตญี่ปุ่นประจำประเทศเมียนมาร์ จัดสัมมนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นขึ้นในวันที่ 23-24 สิงหาคม 2551 ผมได้เข้าร่วมในฐานะวิทยากรจากเจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ หัวข้อสัมมนาในครั้งนี้คือ “แนวทางการเป็นไปได้นในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นแบบองค์รวม” โดยนำผลที่ได้จากการจัดคอร์สอบรมภาษา

ญี่ปุ่นเมื่อเดือนเมษายน 2551 ที่เจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ มาปรับให้เข้ากับอาจารย์ที่ประเทศเมียนมาร์

ในวันที่ 23 สิงหาคม มีอาจารย์สอนภาษาญี่ปุ่น 70 คนเข้าร่วมสัมมนาที่ห้องประชุมสถานทูตญี่ปุ่นในเมืองย่างกุ้ง และในวันที่ 24 สิงหาคม มีอาจารย์สอนภาษาญี่ปุ่น 24 คนเข้าร่วมสัมมนาที่ห้องเรียนของศูนย์ HITO

ที่ประเทศเมียนมาร์มีผู้เข้าสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นเกือบ 3,000 คน แม้จะมีความแตกต่างกับประเทศไทยในแง่ที่ว่าประเทศเมียนมาร์ไม่ได้เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โอกาสที่จะใช้ภาษาญี่ปุ่นประกอบอาชีพภายในประเทศก็มีน้อยมาก และมีผู้ที่อยากไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นเป็นจำนวนมาก แต่ผมรู้สึกว่าการกระตือรือร้นของผู้เรียนและครูผู้สอนนั้นไม่ได้แพ้ประเทศไทยเลย

ทางสถานทูตญี่ปุ่นประจำประเทศเมียนมาร์ได้จัดกิจกรรมต่างๆ สำหรับผู้ที่มีความสนใจญี่ปุ่นและผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นอยู่เสมอ งานสัมมนาครั้งนี้ก็เป็นหนึ่งในกิจกรรมเหล่านั้น นอกจากนี้ยังจัดโครงการประกวดการแปลวรรณกรรมญี่ปุ่น มหกรรมเพลงญี่ปุ่นและจัดฉายภาพยนตร์ญี่ปุ่น อีกด้วย

เจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ มีบทบาทในการสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยและการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศเพื่อนบ้านอีกด้วย จึงหวังว่าจะมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนโดยการช่วยเหลือผู้เรียนและครูผู้สอนของประเทศเมียนมาร์เช่นนี้อีกต่อไป

2008 年 8 月 23 日 (土) と 24 日 (日) の両日、在ミャンマー日本大使館 0 主催による日本語教育セミナーが行われ、バンコク 日本文化センターから日本語教育専門家 1 名が講師として参加しました。テーマは「総合的日本語教育の可能性」。2008 年 4 月にバンコ

ク日本文化センターで実施した研修会の成果をミャンマーの先生向けにアレンジしたものです。

8 月 23 日はヤンゴンの日本大使館のホールに 70 名、24 日はマンダレーの NPO 法人 HITO センターの教室に 24 名の日本語教師の方たちが集まりました。

ミャンマーでは日本語能力試験の受験者が 3,000 人近くいるそうです。初等・中等教育で日本語を教えていないこと、国内で日本語を使った就職の機会が非常に少ないこと、学習者の多くが日本への留学を希望するなど、タイとは違った側面を持っていますが、学習者とそれを支える先生たちの熱心さはタイのそれに劣らないものがあると感じました。

ミャンマーの日本大使館では日本語学習者や日本に興味を持つ人たちのためにさまざまな行事を行っています。このセミナーもその一環ですが、ほかにも 日本文学の翻訳コンテスト、日本の歌ののど自慢、日本映画上映会などを企画しているとのことでした。

バンコク日本文化センターはタイの周辺国に対する日本語教育も行っています。ミャンマーの日本語学習者の方たちへのお手伝いを通して、これからも交流を進めていくことができると考えています。

สัมมนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ครั้งที่ 1 ประจำปี 2551

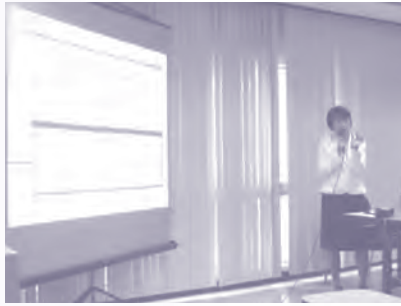
2008 年度第 1 回日本語教育セミナー

เมื่อวันเสาร์ที่ 2 สิงหาคม 2551 ที่ผ่านมา เจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ ได้จัดสัมมนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ครั้งที่ 1 ในหัวข้อ “รูปแบบการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์ชาวไทยและอาจารย์ชาวญี่ปุ่น” การสัมมนาครั้งนี้จัดในช่วงเช้าเวลา 10.00-11.40 น. โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งอาจารย์ชาวไทยและชาวญี่ปุ่นจำนวน 50 คน ในครั้งนี้ ผศ.ดร.กนกวรรณ เลหาบุณณะกิจ คตะศิริ จากจุฬาลงกรณ์

8 月 2 日 (土) に 2008 年度第 1 回日本語教育セミナー「タイ人教師と日本人教師の協働モデル」を実施しました。セミナーは午前 10 時から午前 11 時 40 分まで行われ、タイ人教師、日本人教師合わせて 50 名の参加がありました。講師はチューラーロンコーン大学の片桐カノックワン・ラオハブラナキット助教授で、他の技能の

มหาวิทยาลัย ได้ให้เกียรติมาเป็นวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับ “การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นแบบองค์รวม ” ซึ่งเป็นการทดลองปฏิบัติจริงโดยเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับทักษะในแต่ละวิชา (การสนทนา การฟัง การอ่าน การเขียนและไวยากรณ์) วิทยากรได้บรรยายเกี่ยวกับการทดลองปฏิบัติจริง ลำดับขั้นตอนของการทำงาน และแนะนำเนื้อหาที่ใช้ในการสอนอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ยังได้ยกตัวอย่างกรณีศึกษาในเรื่องความแตกต่างของวิธีการคิดระหว่างผู้สอนชาวไทยและชาวญี่ปุ่นอีกด้วย ซึ่งถือเป็นโอกาสอันดีที่จะทำให้ผู้สอนทั้งชาวไทยและชาวญี่ปุ่นได้ร่วมกันคิดหาหนทางในการทำงานร่วมกันต่อไป

จากผลของแบบสอบถามภายหลังการสัมมนา ทำให้ทราบว่า ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความสนใจเป็นอย่างมาก และมีบางท่านคิดที่จะนำเอาไปใช้ในสถาบันของตนเองด้วย

สำหรับท่านที่ไม่ได้เข้าฟังสัมมนาในครั้งนี้ ท่านสามารถชมได้ในรูปแบบของวีดีโอที่ห้องสมุดเจแปนฟาว์นเดชั่น กรุงเทพฯ ส่วนวีดีโอสัมมนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นซึ่งได้จัดไปหลายครั้งก่อนหน้านี้ นั้น มีกำหนดที่จะวางให้ท่านสามารถใช้บริการได้ในโอกาสต่อไป

授業 (会話、聴解、読解、作文、文法) と内容面でつながりを持たせ、そして、他の教師と信頼し合って実践した「総合的な日本語教育」についてお話していただきました。具体的には、このような授業実践をした経緯や具体的な授業の内容、活動の流れについての紹介がありました。また、仕事に対するタイ人教師と日本人教師の考え方の違いについてケーススタディーが紹介され、タイ人教師と日本人教師がどう一緒に働いていけるかを考える機会になりました。

セミナー終了後のアンケートでは、興味深かった、自分たちの教育機関でもやってみたいという意見が見られました。

このセミナーの模様を録画した DVD がバンコク日本文化センターの図書館で視聴できますので、参加できなかった方は是非ご覧ください。また、ここ数年の間に実施された日本語教育セミナーの DVD も図書館に置く予定ですので、ご利用ください。

การประกวดสุนทรพจน์ภาษาญี่ปุ่นครั้งที่ 35

第 35 回日本語弁論大会

เมื่อวันที่ 31 สิงหาคมที่ผ่านมา ได้มีการประกวดสุนทรพจน์ที่กรุงเทพฯ ซึ่งการประกวดนี้จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยในปีนี้จัดขึ้นเป็นครั้งที่ 35 โดยสถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย สมาคมนักเรียนเก่าญี่ปุ่นในพระบรมราชูปถัมภ์ หอการค้าญี่ปุ่น กรุงเทพฯ สมาคมญี่ปุ่นในประเทศไทย และเจแปนฟาว์นเดชั่น กรุงเทพฯ และร่วมสนับสนุนโดยบริษัทเจแปนแอร์ไลน์อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด สมาคมวิสาหกิจญี่ปุ่นในต่างประเทศ และโรงเรียนประภัสสรวริยา ในงานนี้ได้รับเกียรติจากเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีความชำนาญแห่งญี่ปุ่นประจำราชอาณาจักรไทย Mr. Hideaki KOBAYASHI (ในขณะนั้น) และรองประธานหอการค้าญี่ปุ่น กรุงเทพฯ Mr. Akio YAMAMOTO มาร่วมกล่าวเปิดงานอีกด้วย

ผู้สมัครส่งบทสุนทรพจน์เข้าประกวดมีจำนวน 124 คน ซึ่งมากกว่าปีก่อน แบ่งออกเป็นระดับบุคคลทั่วไป 14 คน ระดับมหาวิทยาลัย วิชาเอกภาษาญี่ปุ่น 52 คน และระดับมัธยมศึกษา 58 คน โดยมีจำนวนผู้สมัครระดับมัธยมศึกษาเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ผู้ที่ผ่านเข้าประกวดรอบสุดท้ายหลังจากผ่านการพิจารณาบทสุนทรพจน์และจะต้องขึ้น

去る 8 月 31 日に在タイ日本大使館などが主催する日本語弁論大会が今年もバンコクで行われました。この大会は 1973 年から毎年行われており、今年で第 35 回を迎える歴史の長い大会です。主催者は在タイ日本国大使館、タイ国元日本留学生協会、盤谷日本人商工会議所、タイ国日本人会、国際交流基金バンコク日本文化センターで、日本航空インターナショナル株式会社、社団法人日本在外企業協会、Prabhassorn Vidhaya School の協賛で行われました。また来賓として、在タイ日本国大使館特命全權大使 (当時)・小林秀明様と盤谷日本人商工会議所副会頭・山本明夫様の出席を賜りました。

今回は全国から昨年を上回る 124 名の応募があり、一般の部は 14 名、大学 (日本語主専攻) の部は 52 名、高校生の部は 58 名の応募がありました。昨年にも増し

กล่าวสุนทรพจน์ต่อหน้าผู้ชมมีจำนวน 17 คน ประกอบด้วยระดับบุคคลทั่วไป 5 คน ระดับมหาวิทยาลัย วิชาเอกภาษาญี่ปุ่น 5 คน และระดับมัธยมศึกษา 7 คน

หลังจากที่ผู้เข้าประกวดกล่าวสุนทรพจน์แล้ว หัวหน้าคณะกรรมการตัดสิน Mr. Kazuo SHIBATA (ผู้อำนวยการสำนักข่าวสารญี่ปุ่น สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย) ได้แสดงความชื่นชมต่อสุนทรพจน์ที่เข้าประกวดในรอบสุดท้าย และเห็นว่าเนื้อหาของสุนทรพจน์ ได้สะท้อนถึงแนวคิดของกลุ่มวัยรุ่นไทย นอกจากนี้ยังได้กล่าวเพิ่มเติมในส่วนของการให้คะแนนว่ามีการพิจารณาในด้านการออกเสียง ความสละสลวยในการพูด การแสดงออก เนื้อหาที่เข้าใจได้ง่ายและความมีอริจินัล เป็นต้น

รายชื่อผู้ชนะเลิศและรองชนะเลิศของแต่ละระดับมีดังนี้
ระดับบุคคลทั่วไป

นายสุรศักดิ์ วิฑูรย์ หัวข้อ “การพัฒนา กับชาวบ้าน”
นางสาวนิสาชล ทองจันทร์ หัวข้อ “คุณค่าของข้าว”
นางสาวพฤกษพรรณ บรรเทาทุกข์ หัวข้อ “มุ่งสู่ฝัน”

ระดับมหาวิทยาลัย วิชาเอกภาษาญี่ปุ่น

นางสาวณัฐติกา จีระอำพร หัวข้อ “ทำไมถึงไม่ได้ทำ...ลงไปนะ”
นางสาวสุรางค์รัชนี นันทารนุช หัวข้อ “หยิбыยื่นให้ผู้อื่น ได้กลับคืนในสักวัน”
นางสาววนาลี ณ เชียงใหม่ หัวข้อ “คนบ้ากับคำศัพท์ที่มีจิตวิญญาณ”

ระดับมัธยมศึกษา

นางสาวธัญวดี ลิปิพัฒน์วงศ์ หัวข้อ “โทรศัพท์มือถือจำเป็นจริงหรือ”
นางสาวมณฑนา ฉายะ หัวข้อ “แม่กับซูโมะ”
นางสาวชุตินา เหมือนแก้ว หัวข้อ “สีในดวงใจ”

ผู้ชนะเลิศระดับบุคคลทั่วไป นายสุรศักดิ์ วิฑูรย์ และผู้ชนะเลิศระดับมหาวิทยาลัย วิชาเอกภาษาญี่ปุ่น นางสาวณัฐติกา จีระอำพร ได้รับรางวัลตั๋วเครื่องบินไป-กลับประเทศญี่ปุ่น จากบริษัทเจแปนแอร์ไลน์อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด และจากเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ทั้งคู่จะเดินทางไปทัศนศึกษาที่ประเทศญี่ปุ่นในเดือนตุลาคมโดยมีสมาคมวิสาหกิจญี่ปุ่นในต่างประเทศเป็นผู้ดูแล ผู้ชนะเลิศการประกวดสุนทรพจน์จากประเทศอื่นๆ ในเอเชียจะเข้าร่วมโครงการทัศนศึกษานี้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังจะได้ชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ รวมทั้งนครโตเกียว ดิสนีย์แลนด์ และชมความงดงามของฤดูใบไม้ร่วงของประเทศญี่ปุ่นอีกด้วย

นักเรียน นิสิตนักศึกษาท่านใดที่มีความมั่นใจในความรู้ความสามารถ ขอเชิญให้ลองสมัครเข้าประกวดสุนทรพจน์ในปีหน้า

て高校生の応募が増えてきています。この中から、書類選考で選ばれた17名（一般5名、大学5名、高校7名）が多くの観衆の前で発表を行いました。

スピーチ発表のあとの講評では、審査員長の柴田和夫様（在タイ日本国大使館広報文化部長）が、発表者のスピーチに審査員一同が感銘を受けたこと、タイの若者の考えを知る上で審査員としても参考になったことなどを挙げられていました。また審査に際しては、発音、流暢さ及び表現力に留意し、スピーチ内容の分かり易さ及びオリジナリティー等も審査の基準に加えたところがありました。

ここで今回の上位入賞者を紹介します。
【一般の部】

Mr. Sarasak Witoon 「開発と住民」
Ms. Nisachon Thorngchan 「米の価値」
Ms. Pruksapan Bantawtook 「夢に向かって」

【大学（日本語専攻）の部】

Ms. Nuttika Jeera-umporn 「何で・・・しなかったんだろう」
Ms. Suthangrat Nuntavoranuch 「情けは人の為ならず」
Ms. Wanalee Na Chiang Mai 「バカと言霊」

【高校生】

Ms. Thanradee Lipipipatwong 「けいたい電話はほんとうにひつようですか」
Ms. Mantana Chaya 「母とお相撲さん」
Ms. Chutima Muankaeo 「心の色」

一般の部で優勝した Sarasak さんと、大学の部で優勝した Nuttika さんには日本航空インターナショナル株式会社と国際交流基金から日本往復の航空券が贈られました。この2名は贈られた航空券を使って、社団法人日本在外企業協会が今年10月に実施した日本研修に参加しました。この研修にはアジアの他の国々の弁論大会で同様に優秀な成績を収めた方々が参加して、交流を深めながら、東京都内やディズニーランド、その他の観光地を巡り、秋の日本を楽しみました。

来年の弁論大会にも自慢の生徒たちを是非参加させてみてはいかがでしょうか。

สัมมนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ครั้งที่ 2 ประจำปี 2551

2008 年度第 2 回日本語教育セミナー

เมื่อวันเสาร์ที่ 6 กันยายน 2551 ที่ผ่านมา เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ได้จัดสัมมนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ครั้งที่ 2 ในหัวข้อ “วิธี การใช้และวิธีการสอน 「～ません」 และ 「～ない です」 —เปรียบเทียบภาษาญี่ปุ่นในตำราเรียนกับ ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้จริง—” การสัมมนาครั้งนี้จัดในช่วง เช้าเวลา 10.00-12.20 น. โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนา ทั้งอาจารย์ชาวไทยและอาจารย์ชาวญี่ปุ่นจำนวน 67 คน ในครั้งนี้ได้รับเกียรติจากศาสตราจารย์ อุเอฮาระ ซาโตชิ ศาสตราจารย์ประจำมหาวิทยาลัย โทโฮะกุและศาสตราจารย์รับเชิญของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย มาบรรยายโดยใช้ข้อมูลจากการ บันทึกบทสนทนาจริงเป็นข้อมูลพื้นฐานในการ วิเคราะห์ “～ません” และ “～ないです” ว่ามี วิธีการใช้แตกต่างกันอย่างไร จากการบรรยายในครั้งนี้ไม่เพียงแต่จะ ได้รู้ถึงความแตกต่างกันของวิธีการใช้ของทั้งสองรูปแล้ว ยังได้รู้ถึงวิธี การทำการสำรวจและวิธีการทำวิจัยอีกด้วย อีกทั้งยังมีกระแสตอบรับ ที่ดีจากผู้เข้าร่วมสัมมนาด้วยว่าเป็นการบรรยายที่มีเนื้อหาที่เข้าใจ ง่ายและมีประโยชน์อีกด้วย

ท่านที่ไม่ได้เข้าฟังสัมมนาในครั้งนี้ สามารถชมได้ในรูปแบบของวี ดีโอที่ห้องสมุดเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ

สำหรับการสัมมนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นครั้งต่อไป มีกำหนด จะจัดในเดือนมีนาคม 2552

9月6日(土)に2008年度第2回日本語教育セミナー「『～ません』と『～ないです』の使い分けとその教え方—教科書の日本語と実際の日本語を比べて—」を実施しました。セミナーは午前10時から午前12時20分まで行われ、タイ人教師、日本人教師合わせて67名の参加がありました。講師は、チュラーロンコーン大学に客員教授として招かれている東北大学の上原聡教授で、「～ません」と「～ないです」が実際の会話でどのように使い分けられているのか、談話データの分析を基にお話してくださいました。先生のお

話を聞いて、この二形式の使い分けの実態だけではなく、調査の方法や研究の方法についても知ることができました。参加者からは、有意義でわかりやすい内容だったという意見が多く見られました。

このセミナーの模様を録画したDVDがバンコク日本文化センターの図書館で視聴できますので、参加できなかった方は是非ご覧ください。

次の日本語教育セミナーは、2009年3月に行う予定です。

โครงการ JENESYS Japanese Language Program for University Students “College in Japan”

JENESYS 東アジア日本語移動講座参加報告 (タイ語のみ)

สุพรรณ ครุฑเมือง

สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยนเรศวร

วันที่ 30 มีนาคม-28 เมษายน 2551 ดิฉันพร้อมด้วย คณาจารย์และนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ ประสานมิตร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาและมหาวิทยาลัย นเรศวร รวม 40 คน ซึ่งได้รับทุนในโครงการ Japanese Language Program for University Students “College in Japan” ให้ไปศึกษาภาษาญี่ปุ่นและเรียนรู้วัฒนธรรม ญี่ปุ่น ได้ไปร่วมกิจกรรม ณ ศูนย์ภาษาญี่ปุ่นคันทัน เจแปน ฟาวน์เดชั่น เมืองโอซาก้า การให้ทุนนี้ทางเจแปนฟาวน์เดชั่นได้ พิจารณาจากแผนงานของโครงการที่ทำได้จริงในระยะเวลา 3 วัน ณ

ประเทศญี่ปุ่น โครงการนี้เป็นโครงการต่อเนื่อง 5 ปี ในปีแรกเป็นทุนสำหรับประเทศไทย ปีต่อไป ก็จะหมุนเวียนไป ยังประเทศอื่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเจแปนฟาวน์เดชั่น เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดและมอบค่าใช้จ่ายส่วน ตัวอีกจำนวนหนึ่งด้วย

ในวันแรก ทางศูนย์ภาษา ได้จัดสอบเพื่อแบ่งนักศึกษา ออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 9 คนคละกันไปเพื่อจัดห้องเรียน ในหนึ่งสัปดาห์มีเรียนประมาณ 3-4 วัน โดยเริ่มตั้งแต่เวลา 9.10-16.30 น. เรียน 3 วิชา คือ วิชาการเขียน-พูดสุนทรพจน์ เรียนตั้งแต่เทคนิคการเขียนและการกล่าวสุนทรพจน์ที่ถูกต้อง วิชาความเข้าใจ

เกี่ยวกับญี่ปุ่น ศึกษาแนวคิด ระเบียบปฏิบัติ ทางสังคมรวมถึงประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและวิชาการสัมภาษณ์ เรียนรู้ถึงเทคนิคการสัมภาษณ์ หาคำข้อหรือประเด็นที่จะสัมภาษณ์ เป็นกิจกรรมที่ได้พบปะพูดคุยกับคนญี่ปุ่น ส่วนกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและนำเสนอผลงานกลุ่ม เป็นกิจกรรมหนึ่งในวิชาการสัมภาษณ์ โดยแบ่งผู้เข้าร่วมโครงการออกเป็น 9 กลุ่มๆ ละ 3-4 คน แต่ละกลุ่มจะมีหัวหน้าทีมประสานงานกับอาจารย์และกลุ่มอื่นๆ แต่ละกลุ่มจะกำหนด ชื่อกลุ่ม หัวข้อหรือประเด็นที่น่าสนใจที่จะใช้สอบถามคนญี่ปุ่น ระหว่างที่ไปแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ณ มหาวิทยาลัยโซโอและสมาคมผู้สูงอายุแห่งเมืองอิซุมิซาโนะ เช่น เรื่องกิจกรรมหน้าร้อนของไทยและญี่ปุ่น งานอดิเรกของคนญี่ปุ่น

อักษรคันจิที่น่าสนใจ กิจกรรมยามว่างของคนญี่ปุ่น อาหารที่คนญี่ปุ่นชื่นชอบ ชีวิตหลังปลดเกษียณ ภาวะความเครียด เป็นต้น หลังจากนั้นจะนำข้อมูลที่ได้มาสรุปและนำเสนอเป็นผลงานกลุ่มด้วยภาษาญี่ปุ่นกันอย่างสนุกสนาน อบอุ่นและเป็นกันเอง โดยได้เชิญบุคคลภายนอกมาร่วมงานมากมายในวันสุดท้ายของโครงการ นอกจากนั้นศูนย์ภาษาฯ ได้จัดโปรแกรมนำเที่ยวเมืองสำคัญของญี่ปุ่นหลายแห่ง เช่น กรุงโตเกียว (1 คืน 2 วัน) เดินทางโดยเครื่องบิน ไปชมโตเกียวทาวเวอร์ วัดอาซากุซะ ย่านฮาราจูกุและย่านโอไดบะ นั่งรถไฟชินคันเซนไปเที่ยวเมืองอิโรชิมากันอย่างสนุกสนาน แวะเยี่ยมชมโรงงานและโชว์รูมของบริษัทมาสด้า หลังจากนั้นนั่งเรือข้ามฟากไปที่เกาะมียาจิมาร่วมเข้าพักที่โรงแรมแบบญี่ปุ่นที่นอนบนเสื่อตาตami ได้ลองอ่างแช่น้ำอุ่นๆ แบบญี่ปุ่นเป็นครั้งแรกด้วยความตื่นเต้น ชมและสักการะศาลเจ้าอิคุชิมะ ทักสนศึกษาที่อนุสรณ์สถานระเบิดปรมาณูอิโรชิมะ เที่ยวชมเมืองเกียวโต ชมวัดทอง (ดิงคะคุจิ) และวัดคิโยมิชิ ซึ่งเป็นสถานที่ที่สวยงามมากและมีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน ชมเมืองเมืองโอซาก้า เมืองทาจิริ ชมปราสาทโอซาก้าและปราสาทฮิเมจิ และย่านสรรพสินค้าชื่อดังต่างๆ นอกจากได้เที่ยวชมสถานที่ต่างๆ แล้ว นักศึกษายังได้มีโอกาสไปพักกับครอบครัวชาวญี่ปุ่นเป็น

เวลา 1 คืน 2 วัน ณ เมืองนาราซึ่งเป็นเมืองหลวงเก่าของญี่ปุ่น มีวัดที่มีชื่อเสียงเป็นจำนวนมาก แต่ละครอบครัวได้พานักศึกษาไปตามสถานที่ต่างๆ อีกกิจกรรมหนึ่งที่น่าสนใจก็คือ กิจกรรมเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมญี่ปุ่น เริ่มตั้งแต่การชงชา มีอาจารย์มาให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการชงชา สาธิตและสอนการชงชากันอย่างสนุกสนานที่เรือนแบบญี่ปุ่นของศูนย์ภาษาฯ มีอาจารย์มาให้ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแต่งกายญี่ปุ่น ได้ลองสวมชุดยูคาตะถ่ายรูปกันอย่างสวยงาม ทดลองทำขนมญี่ปุ่นและรับประทานกันอย่างเอร็ดอร่อยโดยมีพ่อครัวที่ชำนาญเรื่องขนมญี่ปุ่นมาสาธิตและสอนทำขนม 3 ชนิดที่โรงงานทำขนมชื่อดังของเกียวโต ทดลองทำโอโคโนมียากิกับแม่ครัวที่ร้านอาหารมีชื่อในเมืองอิโรชิมะ ชมละครคาบูกิ ณ เมืองโตเกียว

และเล่นโคโตะ (เครื่องดนตรีญี่ปุ่นมีลักษณะคล้ายจะเข้) และเล่นซามิเซน (ลักษณะคล้ายพิณ) กันอย่างสนุกสนาน

ตลอดระยะเวลา 1 เดือนทางศูนย์ภาษาฯ ได้เตรียมกิจกรรมไว้ให้พวกเราทำกันมากมาย ทั้งเรียนภาษาญี่ปุ่น แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและนำเสนอผลงานกลุ่ม เที่ยวชมเมืองสำคัญๆ พักกับครอบครัวชาวญี่ปุ่น และกิจกรรมเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมญี่ปุ่น ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมไหนๆ ก็สร้างความประทับใจให้แก่พวกเราทั้งนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเสนอผลงานกลุ่ม เพราะพวกเราได้ทุ่มเททั้งเวลา แรงใจและความสามารถด้านภาษา เพื่อให้ได้ผลงานที่ดีที่สุดมาเสนอต่อคณาจารย์

การได้มีโอกาสเข้าร่วมโครงการนี้ นับว่าเป็นโอกาสอันดียิ่งที่พวกเราได้ไปสัมผัสประสบการณ์และใช้ภาษาญี่ปุ่นกับเจ้าของภาษาโดยตรง ได้ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับสังคม วัฒนธรรมรวมถึงขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนการใช้ชีวิตในต่างแดนในช่วงปิดภาคฤดูร้อน รวมถึงได้ฝึกและเรียนรู้การอยู่ร่วมกับคนอื่นและการทำงานเป็นทีมอีกด้วย ถึงแม้กิจกรรมจะมีจำนวนมาก แต่ทุกคนก็สนุกสนานและมีความสุขมาก พวกเราได้รับการดูแลจากคณาจารย์และเจ้าหน้าที่เป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

โครงการ JENESYS ทุนอบรมครูสอนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย

JENESYS 若手日本語教師特別招聘研修 (タイ語のみ)

รุ่งรัตน์ กิตติขจร

โรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม

โครงการ Japan-East Asia Network of Exchange for Students and Youths (JENESYS Programme) เป็นโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศญี่ปุ่นและประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยรัฐบาลญี่ปุ่นมอบหมายให้เจแปนฟาวเดชั่นดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการดังกล่าว คือ การจัดอบรมครูสอนภาษาญี่ปุ่น ดินันและ

เพื่อนๆ อีก 9 คนซึ่งผ่านการอบรมตามโครงการอบรมครูเพื่อสอนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา รุ่นที่ 10 ประจำปี 2549 จากฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวเดชั่น กรุงเทพฯ ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับทุนอบรมครูสอนภาษาญี่ปุ่น ณ ศูนย์ภาษาญี่ปุ่นอุระวะ จังหวัดไซตามะ ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 8 พฤษภาคม-18

กรกฎาคม 2551 รวมระยะเวลา 72 วัน การอบรมครั้งนี้ต้องทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนครูจากประเทศต่างๆ ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แก่ ลาว พม่า เวียดนาม กัมพูชา มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซียและอินเดีย จำนวนทั้งสิ้น 40 คน

การอบรมครั้งนี้ทำให้ดิฉันมีความมั่นใจในการใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสารและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากประสบการณ์ตรงที่ได้รับมีดังนี้

1. ทักษะด้านภาษา การอบรมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเพิ่มพูนความรู้ภาษาญี่ปุ่น หลักสูตรการอบรมจึงเน้นการเรียนรู้ไวยากรณ์ ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เริ่มต้นด้วยการทดสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดห้องเรียนตามระดับความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล การได้รับการพัฒนาทักษะในทุกๆ ด้านและเรียนรู้ไวยากรณ์ในระดับที่สูงขึ้น ส่งผลให้สามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นได้อย่างถูกต้อง เพิ่มเติมความรู้ที่มีอยู่เดิมให้กระจำยิ่งขึ้น

2. ทักษะด้านการสอนภาษาญี่ปุ่น หน้าที่หลักที่สำคัญที่สุดของครูคือการสอน จึงเป็นโอกาสดีที่ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอน มีการออกแบบการเรียนรู้และการสาธิตการสอน ทำให้ได้หลักการและแนวคิดมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจนได้ศึกษาระบบการศึกษาของญี่ปุ่นซึ่งคล้ายกับระบบการศึกษาของไทย คือ เด็กทุกคนต้องผ่านการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี นอกจากนี้ยังมีโอกาสได้ศึกษาดูงานโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าการจัดห้องเรียนมีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 40 คน มีการเลือกเรียนกิจกรรมตามความสนใจ เช่น กีฬา ดนตรี และนักเรียนจะมีช่วงเวลาในการทำมาหากินสะอาดห้องเรียนและพื้นที่ต่างๆ โดยมีครูที่ปรึกษาดูแลอย่างใกล้ชิด โรงเรียนจะคัดเลือกครูที่ปรึกษาโดยพิจารณาจากครูที่มีบุคลิกภาพและความสามารถในการดูแลนักเรียนเป็นอย่างดี

3. ทักษะด้านการศึกษาวัฒนธรรม โครงการนี้เน้นให้ฝึกฝนภาษาญี่ปุ่นไปพร้อมกับการเรียนรู้และสัมผัสวัฒนธรรมญี่ปุ่น อาทิ การจัดดอกไม้แบบญี่ปุ่น (Ikebana) ศิลปะการพับกระดาษแบบญี่ปุ่น

(Origami) พิธีการชงชา (Sado) การชมการแข่งขันซูโม่ การชมละครคาบูกิ ตลอดจนการทัศนศึกษาสถานที่สำคัญควบคู่กับการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ เช่น โตเกียว เมืองหลวงที่เต็มไปด้วยสีสันและความตื่นตา คามาคุระ เมืองหลวงเก่า ศูนย์กลางทางการเมืองและวัฒนธรรม ฮาโกเน่ เมืองแห่งน้ำพุร้อนและทิวทัศน์ทางธรรมชาติ อิโรชิมา เมืองแห่งสันติภาพ โอซาก้า เมืองแห่งศูนย์กลางการค้า นารา เมืองแห่งวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า และเกียวโต เมืองแห่งมรดกล้ำค่าทางประวัติศาสตร์ นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรม Home Stay ที่ได้สัมผัสวิถีชีวิตของชาวญี่ปุ่นอย่างแท้จริง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำอาหารญี่ปุ่นและอาหารไทย อีกหนึ่งความภูมิใจคือ การเผยแพร่ประเพณีที่งดงามของไทยสู่สายตาชาวต่างชาติ โดยการจำลองประเพณีสงกรานต์ที่สนุกสนาน และการรำไทยที่งดงาม ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก

แม้ไม่ได้ชื่นชมดอกซากุระที่สวยงามในช่วงนี้ แต่ก็ได้เห็นดอกไม้บานาชนิดที่บ้านสะพรั่งสวยงามไม่แพ้กัน ประกอบกับความสะอาด ความเป็นระเบียบของบ้านเมือง การรักษากฎระเบียบและควมมีวินัยรวมถึงระบบการทำงานของคนญี่ปุ่นที่มีการวางแผนล่วงหน้าอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน จึงเป็นแบบอย่างการดำเนินชีวิตที่ดี

ขอขอบคุณคณะอาจารย์ฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ที่ให้ความรู้และคำปรึกษา บุคลากรทุกท่านที่อำนวยความสะดวก ติดตามดูแลในทุกๆ เรื่องก่อนการเดินทาง ตลอดจนคณะอาจารย์และบุคลากรที่ศูนย์ภาษาญี่ปุ่นอุระวะ ประเทศญี่ปุ่น ที่ให้การดูแลจัดประสบการณ์ดีๆ ทำให้ 72 วันของการอบรมเป็นช่วงเวลาที่มีคุณค่ามากที่สุด ขอขอบคุณ

โครงการสัมพันธญี่ปุ่นสำหรับเยาวชนต่างชาติ โดยมูลนิธิอะคุโฮ

2008 年度 海外児童日本体験プログラム参加報告 (タイ語のみ)

วินัย ลอยเจริญ

โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า

เมื่อวันที่ 10-19 พฤษภาคม 2551 ข้าพเจ้าได้พานักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 5 คน เดินทางไปประเทศญี่ปุ่นตามโครงการสัมพันธญี่ปุ่นสำหรับเยาวชนต่างชาติ ซึ่งจัดโดยมูลนิธิอะคุโฮ ประเทศญี่ปุ่น ได้รับประสบการณ์ที่ยอดเยี่ยมมากมาย มีความประทับใจที่ไม่มีวันลืม ทั้งที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน วัฒนธรรมประจำชาติของชาวญี่ปุ่น และอีกมากมาย ซึ่งประสบการณ์ที่มีประโยชน์อย่างยิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการนั้นได้นำมาปรับปรุงและพัฒนางาน พัฒนาตนเอง และพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นในโรงเรียนได้หลายประการ เช่น

1. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่แก่นักเรียนนั้นมีจุดมุ่งหมายหลักที่สำคัญคือ การที่นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกฝนในโรงเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
2. นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีจิตสำนึกและความสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการด้วยกัน หรือครอบครัวอุปถัมภ์ที่นักเรียนได้พักอาศัยอยู่ด้วย
3. นักเรียนได้เรียนรู้ถึงวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาวญี่ปุ่น ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนนำมาปรับปรุงพฤติกรรมกับชีวิตประจำวันของตนเอง
4. นักเรียนได้ใช้ภาษาญี่ปุ่นที่ตัวเองได้เรียนมาจากโรงเรียนใน

สถานการณ์จริง และรู้ว่าตัวเองมีความรู้ทางด้านภาษาญี่ปุ่นมากน้อยเพียงใด และต้องปรับปรุงตัวเองอีกมากเพียงใดจึงจะเพียงพอสำหรับการสื่อสารและการประกอบอาชีพในอนาคต ได้

5. นักเรียนได้เผยแพร่ชื่อเสียงของโรงเรียนและประเทศไทยให้แก่ชาวญี่ปุ่น รวมถึงเพื่อน ๆ ชาวเอเชียที่เข้าร่วมโครงการได้รับทราบถึงวัฒนธรรมความเป็นไทย

ถึงแม้ว่าจะเป็นช่วงเวลาสั้นที่ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมโครงการในครั้งนี้ แต่ก็มีสิ่งที่ประทับใจมากมาย ทั้งสัมผัสภาพที่ตระหง่านอยู่ นักเรียน เจ้าหน้าที่ของมูลนิธิและผู้เกี่ยวข้องทุกคน แม้จะเป็นโครงการสัมพันธญี่ปุ่น แต่ในความรู้สึกของข้าพเจ้าแล้วไม่ใช่แค่สัมผัสเท่านั้น แต่เป็นสิ่งที่ประทับใจอยู่ในใจตลอดเวลา เป็นการเรียนรู้ที่มีค่ายิ่ง ถ้ามีโอกาสและมีโครงการดีๆ เช่นนี้ข้าพเจ้าต้องเข้าร่วมอีกแน่นอน

ขอขอบคุณมูลนิธิที่เปิดโอกาสให้ข้าพเจ้าและนักเรียนได้เข้าร่วมโครงการนี้ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่

ของมูลนิธิและผู้เกี่ยวข้องทุกคนที่ช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ในที่นี้ เยาวชน 2 คนจะมาเล่าถึงประสบการณ์และความประทับใจที่ได้มีโอกาสร่วมโครงการนี้

ณภัทร มงคลนิรมิต

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า

ผม ด.ช. ณภัทร มงคลนิรมิต จะมีเรื่องเล่าให้ทุกคนฟัง ในช่วงวันที่ 10-19 เดือนพฤษภาคม 2551 ได้พักอยู่ที่ญี่ปุ่นมีความประทับใจหลายเรื่องที่จะมาเล่าให้ฟัง

ครอบครัวอุปถัมภ์ของผมนั้นมีสมาชิกทั้งหมด 10 คนเป็นครอบครัวที่อบอุ่นมาก จึงทำให้ผมได้รับความอบอุ่นจากครอบครัวอุปถัมภ์มาด้วย เขาจะเป็นห่วงเราแม้แต่ไอ จาม เขาก็จะถามว่าไม่เป็นอะไรใช่ไหม ส่วนลูกคนโตที่เป็นเพื่อนอุปถัมภ์ของผม เขาพาเครื่องบินกระดาษมาให้ถึงแม้จะล่าช้าไปหน่อย แต่ก็เป็นความรู้สึกดี ที่ผมได้รับมาจากคนญี่ปุ่น

ในเรื่องวัฒนธรรมของคนญี่ปุ่นนั้น คนญี่ปุ่นจะปฏิบัติสืบทอดมา

นานแล้ว เขายังสามารถรักษาวรรณกรรมของเขาไว้โดยไม่สูญหายไปตามกาลเวลา ก่อนกินข้าวและหลังกินข้าว ก็จะพูดว่ากินแล้วนะครับ ขอขอบคุณที่เลี้ยงอาหาร และเรื่องเวลาเขาจะตรงเวลามาก ไม่จู้จี้ว่าจะมาก่อนเวลาเสียอีก อีกเรื่องหนึ่งซึ่งสำคัญมากคือเขาพูดอะไรแต่ละคำ เขาจะไม่ทำให้เราเสียใจ และจะเอาใจใส่เรา หากเขาเปิดใจเขาก็จะสนิทกับ

เรามาก

เรื่องเพื่อนต่างประเทศของผม ผมมีเพื่อนหลายคนมาก เขาจะมาชวนถ่ายรูปบ้างชวนคุยบ้าง ถึงจะคุยเรื่องบ้างหรือไม่รู้เรื่องบ้างก็ตาม แต่เราจะพยายามทำความเข้าใจให้มากที่สุด เมื่อได้รู้จักอาจสนิทหรือไม่ค่อยสนิทบ้างก็ตาม เราก็จะเป็นห่วงซึ่งกันและกันอยู่เสมอ เวลาสนุก

เราจะสนุกด้วยกัน แต่เมื่อถึงเวลาจากกันแล้วผมอยากจะหยุดเวลา
เอาไว้เลย ผมจะได้อยู่กับเพื่อนผมตลอด แต่ความจริงเราก็ต้องจาก

กันอยู่ดี ถึงจะเป็นเวลาแค่เพียง 9 วันอันแสนสั้น แต่ทำให้ผม
ได้รู้อะไรหลายอย่างในการใช้ชีวิตอยู่ที่นี่พบว่า เรานั้นต้อง
ปรับปรุงตัวอีกมาก ผมขอขอบคุณอาจารย์วินัย ลอยเจริญ
และอาจารย์ท่านอื่นเป็นอย่างมากที่คอยสนับสนุน ทำให้ผม
ได้มีเพื่อนใหม่ๆ และเข้าใจอะไรหลายอย่างมากขึ้น หาก
ไม่มีโครงการนี้ผมอาจไม่กล้าพูดคุยกษษาญี่ปุ่นทักทายกับผู้อื่น
และรู้ว่าเราต้องตั้งใจเรียนอีกมาก หากอยากจะมีอนาคตที่ดีในวันต่อไป
ไป เราควรจะพยายามอีกมาก

ชาญธนิต ลีมอภิชาดิ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า

ประเทศญี่ปุ่น เป็นประเทศที่ใครหลายคนอยาก
จะไป ผมเองก็เป็นหนึ่งในคนเหล่านั้น และเมื่อวัน
ที่ 10 พฤษภาคม 2551 ที่ผ่านมานี้ ความฝันของ
ผมก็ได้เป็นจริงขึ้นมา โดยระหว่างวันที่ 10-19
พฤษภาคม 2551 ผมได้ไปทัศนศึกษาตามโครงการ
สัมผัสญี่ปุ่นสำหรับเยาวชนต่างชาติ ที่เมืองโตเกียว
ประเทศญี่ปุ่น

การไปทัศนศึกษาที่ประเทศญี่ปุ่นในครั้งนี้ สิ่งที่เป็นประโยชน์มากที่สุดสำหรับผมคือการที่ได้ใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริงกับคนญี่ปุ่นและคนต่างชาติ ทั้งการพูด การเขียน การอ่าน และการฟัง ทำให้ผมรู้ถึงข้อบกพร่องของตัวเอง และได้รับทักษะความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นจากที่เรียนในที่นี่ ผมยังได้ความประทับใจต่อประเทศญี่ปุ่นในอีกหลายแง่ได้แก่ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความร่มรื่นเต็มไปด้วยต้นไม้เขียวขจี รวมทั้งการจราจรที่เมืองหลวง ต่างจากกรุงเทพฯ ของเราเป็นอย่างมาก ความประทับใจในอัยยาศัยไมตรีของชาวญี่ปุ่น ชาวคนล้วนแต่มีกริยามารยาท สุภาพอ่อนโยน และของผู้อื่นเป็นอย่างมาก รวมทั้งยังมีระเบียบวินัย รัก

เวลา ทำให้เรามีความอบอุ่นและคลายความคิดถึง
บ้านไปได้บ้าง

ผมประทับใจในโรงเรียนที่ได้ไปเยี่ยมชมสองแห่ง
คือโรงเรียนเคย์แมย์กักคูเอ็น และโรงเรียนโอนานิริม
จูกักโค ทั้งสองโรงเรียนทำให้ผมได้เห็นถึงนักเรียน
ที่มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา ตั้งใจเรียน และเชื่อ
ฟังครูอาจารย์ผู้สอน ขณะเดียวกันนั้นก็ได้เห็นบรรยากาศ
ที่สนุกสนานและมีความสุขกับการเรียน

อีกเรื่องหนึ่งที่ผมมีความประทับใจก็คือ การได้ไปเยี่ยมชมสถานที่ที่มีชื่อเสียงหลายแห่งของประเทศญี่ปุ่น ไม่ว่าจะเป็นสถานีโทรทัศน์ NHK โตเกียว ทาวเวอร์ และภูเขาไฟฟูจิอันเป็นสัญลักษณ์ของ

ประเทศญี่ปุ่น รวมทั้งฮารากุซึ่งเปรียบดังสยามสแควร์ของเมืองไทย
สถานที่เหล่านี้ทำให้ผมตื่นตาตื่นใจและได้เปิดโลกทัศน์ที่ยิ่งใหญ่

สิ่งที่เป็นประโยชน์เหล่านี้ที่ทำให้ผมได้มีประสบการณ์จริงในต่างแดน และคงจะเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นไม่ได้หากผมไม่ได้รับโอกาสจากทางโรงเรียน วันนี้ผมต้องขอขอบคุณทางโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอขอบคุณอาจารย์วินัย ลอยเจริญ และอาจารย์โคบายาชิ ไทรุ ที่สอนภาษาญี่ปุ่นให้ผมจนทำให้ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนโรงเรียนไปแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในครั้งนี้ ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงครับ

**โครงการ JENESYS Japanese Language Program
for University Students in East Asia**

JENSYS 日本語履修大学生研修 参加報告 (タイ語のみ)

เพท่าย ฌนสารธาตา

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

KASA เป็นชื่อของโครงการทุนการศึกษาที่เกิดมาจากการรวม
กันของสองทศคือ 21^{せいきむがし} 世紀^{せいしやうねんだい} 東^{こう} アジア^{りゅう} 青少年^{けいせいかく} 大^{ひがし} 交流^{がし} 計画^{けい} 東^{とう} ア

にほんごりしゅうだいがくせいけんしゅう しゅんき へいせい
 ジア日本語履修大学生研修プログラム(春季コース) และ 平成
 ねん どの にほんごがくしゅうしゃほうにちけんしゅうだいがくせい しゅんき
 20年度日本語学習者訪日研修(大学生・春季) ซึ่งเป็นข้อ

โปรแกรมที่อาจารย์เป็นผู้ตั้งให้

ในโครงการนี้มีนักศึกษาที่เข้าร่วมทั้งหมด 37 คนจากสิงคโปร์ ไทย ฟิลิปปินส์ อินเดีย ศรีลังกา เม็กซิโก อาเซอร์ไบจาน และรัสเซีย รวมทั้งหมด 8 ประเทศ ซึ่งมีความหลากหลายทั้งด้านเชื้อชาติ วัฒนธรรมและภาษามาตรฐานที่ใช้ โดยนักศึกษาที่เข้าร่วมทุกคนจะต้องใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษากลางในการสื่อสารระหว่างกัน ซึ่งเหมือนกับว่าเราได้นำความรู้ภาษาญี่ปุ่นที่เรียนรูมาตอนอยู่ที่ประเทศไทยทั้งหมดออกมาใช้ โดยใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาแม่แทนภาษาไทย ด้วยความที่แต่ละประเทศต่างก็ต้องมีสำเนียงที่ใช้เป็นเอกลักษณ์มาจากภาษาแม่ของตัวเอง ทำให้ในช่วงแรกๆ ค่อนข้างที่จะฟังยากเพราะยังไม่คุ้นเคยกับสำเนียง สำหรับกลุ่มนักศึกษาไทยแล้ว สำเนียงที่ฟังยากก็คือสำเนียงของชาว อินเดีย ที่เร็วและเป็นสำเนียงที่เราไม่คุ้นเคย

กิจกรรมแรกเป็นกิจกรรม おおさか 大阪オリエンテーション ให้แต่ละกลุ่มไปตามสถานที่ที่จัดหลากหลาย และถ่ายรูปพร้อมสัมภาษณ์คนญี่ปุ่น แล้วนำมาเสนอให้เพื่อนๆ คนอื่นได้ดู แต่เพราะเป็นกิจกรรมแรก ที่ทุกคนยังไม่รู้จักกันมากนัก และสมาชิกในกลุ่มก็จะไม่มีชาติเดียวกัน ทำให้แต่ละคนต้องปรับตัวไม่ว่าจะในด้านภาษา สำเนียงของตนเอง โดยใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นกลางในการสื่อสารให้กิจกรรมของกลุ่มสำเร็จให้ดีที่สุด จากการที่ต่างคนต่างปรับตัวทำให้เกิดความคุ้นเคยสนิทกันมากขึ้น และรู้สึกว่าจะชาติไหนก็ตาม เมื่อเป็นวัยเดียวกัน พูดในเรื่องเดียวกัน แม้จะไม่รู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นหรือว่าใช้แบบผิดๆ ถูกๆ ไปบ้าง แต่ก็สื่อสารกันเข้าใจกันได้ อาจจะเป็นเพราะพื้นฐานเป็นวัยเดียวกันทำให้เข้าใจกันได้ง่ายขึ้นก็เป็นได้

รายวิชาที่เรียนที่ศูนย์ภาษาญี่ปุ่นคันไซ เจแปนฟาวน์เดชันที่โอซาก้า จะไม่ใช่วิชาที่เรียนไวยากรณ์หรือว่าให้มานั่งท่องคันจิท่องศัพท์ ซึ่งเป็นสิ่งที่เรียนที่ประเทศของตัวเองก็ได้ แต่เป็นวิชาที่ใช้พื้นฐานของภาษาญี่ปุ่นของตัวเองที่มีมา สื่อสารพูดความคิดเห็น ของตนเอง

ในวิชา にほんりかい 日本理解・スピーチ และ りつめいかんだいがく インタビュー ซึ่งวันที่พูดสปีช จะต้องพูดที่ 立命館大学 โดยมีผู้ฟังเป็นนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยนั้น เมื่อพูดจบก็จะได้รับคำถามหรือคอมเมนต์ที่เป็นประโยชน์กลับมาใช้และปรับปรุงในการพูด สปีช ครั้งต่อไป ในการ インタビュー ก็จับกลุ่มกันโดยรวมจากหลายๆ ชาติ เลือกหัวข้อที่สนใจ แล้วทำการสัมภาษณ์กลุ่มคนญี่ปุ่น ซึ่งแต่ละกลุ่มก็จะมีความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป ได้ฟังความคิดเห็นในหลายๆ ด้าน ด้านที่เราไม่เคยนึกถึง เป็นเหมือนการเปิดมุมมองของเราให้กว้างขึ้น แล้วนำผลสัมภาษณ์ที่

ได้มานำเสนอในงาน はつびょうかい 発表会

การได้ไปพัก โฮมสเตย์ กับครอบครัวคนญี่ปุ่นถึงแม้จะเป็นช่วงเวลาสั้นๆ แต่ก็ได้รับการต้อนรับอย่างดีพร้อมทั้งได้รับการดูแลอย่างดี ได้ใช้ชีวิตร่วมกับครอบครัวคนญี่ปุ่น ได้เรียนรู้วิธีการทานอาหารแบบคนญี่ปุ่น การแช่ お風呂 ในบ้านหรือว่าที่สาธารณะ การทำ て巻き ด้วยกันกับคนในครอบครัว เหมือนกับเราเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวนั้นจริงๆ และกิจกรรมการได้เข้าร่วมไปเรียนกับเด็กนักเรียนประถมโรงเรียน ちょうなんしょうがっこう 長南小学校 ได้เข้าไปนั่งเรียนในห้องเรียนกับน้องๆ เหมือนกับเป็นเด็กในชั้นเรียนเดียวกัน กิจกรรมอาหารกลางวันที่ร่วมกับเด็กจัดวาง ตักอาหารให้กับเพื่อนๆ ร่วมชั้น เวิร์กความสะอาดน้องๆ น่ารักมาก ดูกระตือรือร้นในการเรียน คอยบอกว่าอาจารย์สอนถึงไหนแล้ว ต้องทำอะไรอย่างไรว่าง

เมื่อพูดถึงซูโม่ แน่نونใครๆ ก็ต้องนึกถึงประเทศญี่ปุ่น เคยได้ยินมาว่าคนญี่ปุ่นเวลาดู ซูโม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในนัดสำคัญ ถ้าคนที่ตนเชียร์ชนะก็จะแสดงความยินดีโดยการโยนเบาะรองนั่ง และก็เป็นครั้งแรกที่ได้เห็นกับตาตัวเองว่าบรรยากาศเป็นอย่างไรจากการที่มีโอกาสไปชมนัดแข่งขันในวันนั้นซึ่งมี よこづな 横綱 ที่มีชื่อเสียงเข้าแข่งขันด้วย แต่ว่า よこづな 横綱 คนสำคัญแพ้ กลับมีการโยนเบาะรองนั่งเช่นกัน ซึ่งมีความหมายว่าไม่พอใจ

หรือรู้สึกว่าการแพ้แบบไม่สมศักดิ์ศรี ถือเป็นความรู้ใหม่และเป็นครั้งแรกที่ได้เห็นกับตาตัวเอง แรกๆ ก็ตกใจแต่เมื่อถามอาจารย์ก็รู้ว่านี่ไม่ใช่เรื่องบอยนักที่จะเกิดขึ้น เป็นภาพที่หาดูได้ยากและยิ่งกว่านั้นยังได้ถ่ายรูปกับ よこづな 横綱 ที่เคยเห็นแต่ในทีวี ได้มาเห็นการแข่งขันจริงๆ ที่ไม่ได้ดูจากข่าวในทีวี

ประสบการณ์ที่ได้จากหกสัปดาห์นี้เป็นประสบการณ์ที่ประทับใจและหาไม่ได้จากที่ไหนอีกแล้วนอกจากประเทศญี่ปุ่นเท่านั้น ถึงแม้จะเป็นการยากเกินที่จะบอกเล่าออกมาให้ได้หมด แต่ก็ประสบการณ์ที่น่าจดจำไว้เป็นความทรงจำที่ดี ที่มีแต่เรื่องให้ตื่นเต้นและเป็นมีเรื่องแปลกใหม่ในตลอดสัปดาห์ที่ผ่านมาทุกวัน

ทุนทัศนศึกษานักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย – ประสบการณ์และความประทับใจ

にほんごがくしゅうしゃほうにちけんしゅう こうこうせい さんかほうこく
日本語学習者訪日研修 (高校生) 参加報告 (タイ語のみ)

ชลิตดา ตระกูลเชิดชูชัย
โรงเรียนพระหฤทัยคอนวन्द

ข้าพเจ้าได้รับโอกาสจากเจแปนฟาวนด์ชัน ในการเข้าร่วมโครงการทุนทัศนศึกษาในครั้งนี้ ทำให้ได้รับประสบการณ์และเรียนรู้สิ่งต่างๆ มากมายเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น ไม่ว่าจะเป็นด้านทักษะ การใช้ภาษาหรือด้านวัฒนธรรมตั้งแต่วันแรก จนถึงวันสุดท้ายที่ได้ไปอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น แน่นอนว่าสิ่งแรกๆ ที่พวกเรานักเรียนได้ศึกษากันก็คือภาษาญี่ปุ่นซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นมากสำหรับใช้ในการสื่อสารกัน ไม่ว่าจะสื่อสารระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกันหรือกับคณะอาจารย์ ซึ่งค่อนข้างจะลำบากอยู่สักเล็กน้อยเพราะไม่ทราบคำศัพท์และไวยากรณ์บางอย่าง แต่การที่ได้เข้าร่วมโครงการนี้นับเป็นโอกาสที่ดีมากที่จะได้ฝึกฝนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น ซึ่งประสบการณ์นี้ถือเป็นสีสันอย่างหนึ่งในการได้มาอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น

ข้าพเจ้าได้เรียนรู้เกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่นในหลายๆ ด้าน อาทิเช่น ไวยากรณ์และคำศัพท์ สิ่งที่น่าสนใจเป็นอย่างมากเกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่นนั่นก็คือ การได้เรียนรู้คำศัพท์ของชาวโอซาก้าและคำศัพท์ที่วัยรุ่นชาวญี่ปุ่นใช้กัน ในด้านวัฒนธรรมของชาวญี่ปุ่นซึ่งมีอยู่มากมายนั้น ข้าพเจ้าได้เรียนการใส่ชุดยูคาตะซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างมากจากกลุ่มนักเรียนทั้งชายและหญิง และได้เรียนกีฬาคิโด (กีฬาร่างต่อสู้ชนิดหนึ่งของประเทศญี่ปุ่น) อีกกิจกรรมที่นับว่าเป็นจุดเด่นและน่าสนใจคือ การไปทัศนศึกษาเมืองสำคัญของประเทศญี่ปุ่น ได้แก่ โตเกียว อิโรชิมาและเกียวโต เนื่องจากเวลาการออกเดินทางแต่ละครั้งค่อนข้างช้า จึงทำให้พวกเราลำบากและรู้สึกเหนื่อยมาก แต่การที่เราได้ไปพบเจอสถานที่แปลกใหม่และสวยงาม ทำให้ลืมความเหน็ดเหนื่อยไปเสียสนิท เมื่อกลับจากการทัศนศึกษาแล้ว พวกเรากลุ่มนักเรียนก็ได้ พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็น ความรู้สึกที่ได้รับจากการทัศนศึกษา อีกประสบการณ์ดีๆ ที่ข้าพเจ้าได้รับจากโครงการคือการไปโฮมสเตย์เพื่อศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของชาว

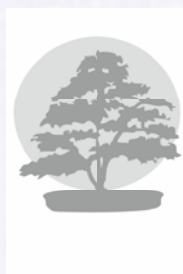
ญี่ปุ่น แม้ว่าการไปโฮมสเตย์จะเป็นเพียงช่วงเวลาสั้นๆ แต่ครอบครัวที่ข้าพเจ้าได้ไปอยู่ด้วยนั้นให้การรับรองเป็นอย่างดีเสมือนว่าข้าพเจ้านั้นเป็นสมาชิกอีกคนหนึ่งของครอบครัวก็ได้ ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจเป็นอย่างมาก

และแล้วก็ถึงวันสุดท้ายของโครงการ ในวันนั้นนับว่าเป็นวันที่วุ่นวายที่สุดอีกวันหนึ่ง เพราะกลุ่มนักเรียนจะต้องนำเสนองานเป็นครั้งสุดท้าย ซึ่งถือว่าการสรุปสิ่งที่เราได้เรียนรู้ขณะอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่วันแรกจนถึงวันสุดท้ายก็ว่าได้ มีการแบ่งกลุ่มนำเสนอในรูปแบบของละครบ้าง และมีบางกลุ่มนำเสนอโดยกล่าวถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้และความรู้สึกต่างๆ ขณะอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น แต่ละกลุ่มนำเสนอออกมาได้น่าสนใจมาก ทำให้บรรยากาศของงานสนุกและมีสีสันเป็นอย่างมาก

สำหรับข้าพเจ้าเองรู้สึกประทับใจหลายๆ สิ่งที่ได้พบ ได้เรียนรู้ได้ฝึกฝนเรื่องต่างๆ ขณะอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกเป็นอย่างมาก

กับการได้พูดคุยและเรียนรู้สิ่งต่างๆ พร้อมกับเพื่อนวัยเดียวกันซึ่งมีความสนใจภาษาญี่ปุ่นและประเทศญี่ปุ่นเหมือนกัน ถึงแม้ในวันสุดท้ายที่พวกเราต้องลาจากกัน ข้าพเจ้ารู้สึกเศร้า แต่เรื่องราวต่างๆ ประสบการณ์ทุกอย่างที่ได้เรียนรู้นั้นจะยังคงอยู่ในความทรงจำของข้าพเจ้าเสมอ ข้าพเจ้าขอขอบคุณทุกคนด้วยใจจริงที่ทำให้ข้าพเจ้าได้รับความทรงจำดีๆ เช่นนี้ และที่สำคัญที่สุดข้าพเจ้าขอขอบคุณเจแปนฟาวนด์ชัน กรุงเทพฯ ศูนย์ภาษาญี่ปุ่นคันไซ เจแปนฟาวนด์ชัน และคณะอาจารย์ทุกท่านทั้งในประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นที่จัดโครงการนี้ขึ้น ข้าพเจ้าหวังว่าทางสถาบันจะจัดโครงการดีๆ เช่นนี้ต่อไปเพื่อให้ทุกคนที่สนใจประเทศญี่ปุ่นได้รับประสบการณ์ดีๆ ดังเช่นที่ข้าพเจ้าได้รับมา

ขอขอบพระคุณมากๆ ค่ะ

บทความจากผู้เชี่ยวชาญเจแปนฟาวนด์ชั่น

専門家寄稿

แนวทางความเป็นไปได้ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นแบบองค์รวม

総合的日本語教育の可能性

Toshihiko GIMA

หัวหน้าคณาจารย์ฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ

国際交流基金バンコク日本文化センター
日本語教育専門家 儀満 敏彦

1. บทนำ

ทุกท่านจัดการเรียนการสอนในชั่วโมง “การอ่าน” “การฟัง” “การเขียน” “สนทนา” และ “ไวยากรณ์” อย่างไรบ้างครับ และเพื่อให้การเรียนการสอนเชื่อมโยงไปถึงการสื่อสารจริง ได้มีการพลิกแพลงอย่างไรบ้างครับ คิดว่าในแต่ละสถาบันอาจารย์คงได้ทดลองใช้วิธีการต่างๆ ในครั้งนี้ขอนำเสนอเรื่องการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นกับสื่อที่ใช้ในมุมมองของการสอนแบบองค์รวม

2. ผลที่ได้จากคอร์สสอบรมภาษาญี่ปุ่นช่วงปิดภาคเรียน

ในคอร์สสอบรมภาษาญี่ปุ่นที่เจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ จัดขึ้นในเดือนเมษายน 2551 ได้มีการหยิบยกหัวข้อนี้ขึ้นมาเช่นกัน ในคอร์สนี้ได้เชิญอาจารย์ที่สอนและวิจัยในมหาวิทยาลัยมาบรรยายเกี่ยวกับการสอนภาษาญี่ปุ่นแบบองค์รวมจากมุมมองต่างๆ นอกจากนี้ผู้เข้าอบรมได้แบ่งกลุ่มจัดทำสื่อและสาคัดการสอน ในที่นี้ขอนำเสนอผลที่ได้จากการอบรมและแนวทางที่เป็นไปได้ในการสอนภาษาญี่ปุ่นแบบองค์รวม

3. ทำไมจึงต้องเป็น “องค์รวม”

ก่อนที่จะพูดถึงการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ลองมองกลับไปยังชีวิตประจำวันที่เราใช้ภาษา และยกตัวอย่างกิจกรรมเกี่ยวกับการเดินทาง เช่น ในช่วง “ก่อนการเดินทาง” “ระหว่างการเดินทาง” “หลังการเดินทาง” เราได้ “ฟัง” “พูด” “อ่าน” “เขียน” เช่นไรกันบ้าง

	ฟัง	พูด	อ่าน	เขียน
ก่อนการเดินทาง	ฟังประสบการณ์ของเพื่อน/ ฟังคำอธิบายจากเจ้าหน้าที่บริษัทท่องเที่ยว	ถามคนที่เคยไป/ ถามราคาและขั้นตอนต่างๆ ที่บริษัทท่องเที่ยว	อ่านหนังสือท่องเที่ยว/ อ่านข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	กรอกใบสมัครที่บริษัทท่องเที่ยว/ เขียนแผนการเดินทางท่องเที่ยว

1. はじめに

皆さんは「読解」「聴解」「作文」「会話」「文法」などの授業をどのように組み立てていますか。また、実際のコミュニケーションに結びつけるために、日本語のクラスでどのような工夫をしているでしょうか。それぞれの現場でいろいろな試みをしていらっしゃると思いますが、今回は「総合」という切り口により、授業と教材について考えてみたいと思います。

2. 集中研修会の成果

2008年4月にバンコク日本文化センターで実施した集中研修会の教授法コースでもこのテーマを取り上げました。大学で研究と実践経験を持つ講師を招き、さまざまな観点から総合的日本語教育について講義をお願いしました。また研修会の受講者がグループに分かれて教材を作成し、模擬授業を行いました。ここではその成果も含めて総合的日本語教育の可能性についてご紹介します。

3. なぜ「総合」か？

日本語の授業について述べる前に、ことばを使った毎日の生活を振り返ってみましょう。たとえば、「旅行前」、「旅行中」、「旅行後」に私たちはどのような「聞く」「話す」「読む」「書く」の活動を行っているか、いくつか下に挙げてみました。

	聞く	話す	読む	書く
旅行前	友人の体験談を聞く／旅行会社で担当者の説明を受ける	行ったことがある人に質問をする／旅行会社で料金や手続きについて尋ねる	旅行のガイドブックを読む／インターネットで得た情報を読む	旅行会社で申込用紙に記入する／旅行計画のメモを書く／

	ฟัง	พูด	อ่าน	เขียน
ระหว่างการเดินทาง	ฟังคำบรรยายจากไกด์/ฟังราคาจากพนักงานขายที่ร้านค้า/ฟังวิธีการเดินทางวิธีนั่งยานพาหนะ	บอกชื่อตัวเองที่โรงแรม/อธิบายสถานการณ์ในกรณีที่เกิดปัญหา/ถามทาง	อ่านเช็คโปรแกรมการท่องเที่ยว/ดูป้ายบอกทางป้ายสัญลักษณ์แผนที่เมนูอาหาร	เขียนบันทึกเกี่ยวกับสถานที่ที่ไป/เขียนไปสการ์ด/ติดต่อทางอีเมลในขณะที่เดินทาง
หลังการเดินทาง	ฟังข่าวเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวอย่างตั้งใจ/ฟังคำถามจากเพื่อนที่มีแผนเดินทางไปเที่ยว	เล่าความทรงจำที่ไปเที่ยวมาทำให้เพื่อนฟัง/เคลมบริษัทท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างเดินทาง	อ่านข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ๆ ไปมาจากอินเทอร์เน็ต/อ่านหนังสือเกี่ยวกับสถานที่ๆ ไปมา	เขียนจดหมายหรืออีเมลถึงคนที่ช่วยเหลือระหว่างเดินทาง/เขียนบันทึกเกี่ยวกับการเดินทาง

จะเห็นได้ว่าการเตรียมตัวเดินทาง ระหว่างการเดินทางและหลังจากการเดินทางแล้ว มีการใช้ทักษะต่างๆ ทั้ง “ฟัง” “พูด” “อ่าน” “เขียน” ในการทำกิจกรรมที่จำเป็น อาจกล่าวได้ว่าสิ่งเหล่านี้เป็นกิจกรรมการใช้ภาษาแบบองค์รวม

หากการใช้ภาษาในชีวิตจริงเป็นแบบองค์รวมแล้ว ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นก็ควรเตรียมกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับสิ่งเหล่านั้น และนี่ถือว่าเป็นวิธีคิดของการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นแบบองค์รวม

4. องค์รวมในรูปแบบต่างๆ

ในข้อ 3 ได้กล่าวถึงองค์รวม 4 ทักษะ “ฟัง” “พูด” “อ่าน” “เขียน” มาแล้ว ในที่นี้จะขอกล่าวถึง syllabus แบบองค์รวม สื่อการสอนแบบองค์รวม ครูผู้สอนแบบองค์รวม (การร่วมมือของครู การร่วมกันสอน)

(1) syllabus แบบองค์รวม

เมื่อพูดถึง syllabus จะหมายถึงสิ่งที่รวมเกี่ยวกับหัวข้อการสอน ซึ่งแบ่งเป็น “Topic Syllabus” “Situation Syllabus” “Function Syllabus” “Skill Syllabus” “Structure Syllabus” เมื่อเราคุยเกี่ยวกับหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง ในสถานการณ์หนึ่ง ด้วยจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่ง เราจะใช้หลายๆ ทักษะในการสื่อสาร ในขั้นต้นส่วนใหญ่จะใช้ตำราที่เป็น “Structure Syllabus” ในการสอน หากคำนึงถึง syllabus ที่กล่าวมาทั้งหมดที่มีอยู่ในไวยากรณ์นั้น ก็จะสามารถโยงให้ใกล้กับภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในชีวิตจริงได้

(2) สื่อการสอนแบบองค์รวม

“สื่อการสอน” หมายถึงสิ่งที่นำมาใช้ในการสอนซึ่งก็รวมตำราอยู่ด้วย นอกจากนี้ก็มีสื่ออื่นๆ อีก เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร บทความจากอินเทอร์เน็ต รายการทีวี (รายการทั้งรายการหรือฉากๆ เดียวในรายการ) และเครือข่ายที่เป็นบุคคล อาทิ ครูสอนภาษาญี่ปุ่นหรือกลุ่มผู้เรียน ก็นับว่าเป็นสื่อการสอนได้ด้วย การใช้สื่อการสอนหลายๆ ประเภทก็เป็นองค์รวมประเภทหนึ่ง

	聞く	話す	読む	書く
旅行中	ガイドの案内を聞く/店で値段などを店員から聞く/場所の行き方や乗り物の乗り方を聞く	ホテルで自分の名前を言う/トラブルが起きた場合、状況を伝える/道を尋ねる	旅行のスケジュールを見て確認する/標識、地図、メニューなどを見る	行った場所についてメモを書く/絵葉書を書く/旅行中にEメールで連絡をする
旅行後	旅行した場所についてのニュースやテレビ番組を注意して聞く/旅行に行く予定の友人からの質問を聞く	旅行の思い出を友人に話す/旅行中に起きた問題について旅行会社やチームを言う	行った先の情報をインターネットで調べて読む/旅行した場所に関係のある本を読む	旅行中に世話になった人に手紙やメールを書いたり送る/旅行についての記録を書く

これを見ると、「聞く」「話す」「読む」「書く」のいろいろな技能を駆使して旅行の準備をし、旅行中の時間を過ごし、旅行から帰った後も必要な作業をしていることが分かります。ことばによる総合的な活動をここで行っているとと言えるでしょう。

実際の言語生活が総合的であるのなら、日本語の授業でもそれにつながる活動を用意しようというのが「総合的日本語教育」の考え方です。

4. 「総合」のいろいろ

上の3で「聞く」「話す」「読む」「書く」という4技能の総合について述べましたが、他にもシラバスの総合、リソースの総合、教師同士の総合（教師の協力・協働）などが考えられます。

(1) シラバスの総合

「シラバス」とは教える項目をまとめたもののことで、「話題シラバス」「場面シラバス」「機能シラバス」「技能シラバス」「文型シラバス」などに分けられます。私たちはある話題について、ある場面で、ある目的（機能）を持って、いろいろな技能を使ってことばの活動をしています。初級の授業では文型シラバス中心の教科書を使うことが多いと思いますが、文型の背後にあるこれらのシラバスも念頭に置き、授業を組み立てることで、実際の日本語に近づけることができるのではないのでしょうか。

(2) リソースの総合

「リソース」は教えるための素材のことで、教科書もここに含まれます。ほかに新聞、雑誌、インターネット記事、テレビ番組（番組全体や番組の中のワンシーン）

(3) ครูผู้สอนแบบองค์รวม (การร่วมมือของครู การร่วมกันสอน)

การที่ครูร่วมมือร่วมแรงกันบริหารจัดการการเรียนการสอน ภาวณัฐปน ก็ถือเป็นองค์รวมเช่นกัน ทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดทำโครงการทดลองการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์ที่สอนวิชา ที่เป็นเอกเทศ และทดลองให้นิสิตออกมาแนะนำเสนอผลงานของกลุ่ม ตนเองในปีการศึกษา 2550 ภายใต้โครงการ「寅プロジェクト」ซึ่งเป็นโครงการร่วมมือกันระหว่างอาจารย์ชาวไทยและชาวญี่ปุ่น โดยใช้ ภาพยนตร์เรื่อง『男はつらいよ』 เป็นสื่อการสอนร่วมกันหลายวิชาทั้ง “การฟัง” “การอ่าน” “การเขียน” “สนทนา” และ “ไวยากรณ์” ในตอน ท้ายนิสิตได้ออกมาเสนอผลงานกลุ่มของตนเองในรูปแบบภาพยนตร์ โดยดัดแปลงเนื้อเรื่องในเวอร์ชันใหม่ซึ่งมีชื่อว่า「新作寅さんバンコク 編」

หมายเหตุ รายละเอียดของโครงการนี้สามารถดูได้จากอินเทอร์เน็ตโดยพิมพ์คำว่า「寅プロジェクト」

5. องค์รวมที่มองจากลำดับการสอน

ในด้านเกี่ยวกับลำดับการสอน (ขั้นตอนการเรียน) นั้น ขออ้างอิง “Nine Events of Instruction” ของ Robert M.GAGN ที่ได้อธิบาย ถึงลำดับการเรียนการสอนในชั่วโมงโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ “การนำเข้าสู่บทเรียน” → “การเข้าสู่เนื้อหาของบทเรียน” → “สรุป”

การนำเข้าสู่บทเรียน	1. ดึงความสนใจของผู้เรียน
	2. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
	3. ดึงความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมของผู้เรียนออกมาใช้
การเข้าสู่เนื้อหาบทเรียน	4. นำเสนอหัวข้อใหม่
	5. แนะนำแนวทางในการเรียน
	6. สร้างโอกาสในการฝึกฝน
	7. ให้ฝึกแบ็กในเรื่องการเรียนหรือผลการเรียนแก่ผู้เรียน
สรุป	8. ประเมินผลการเรียน
	9. เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้น

ในการสอนไม่ควรจะสอนเนื้อหาโดยไม่มีการเกริ่นหรือนำเข้าสู่บทเรียน ควรจะนำเข้าสู่บทเรียนใหม่ด้วยการเชื่อมโยงกับหัวข้อที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งคำนึงถึงประสบการณ์กับความรู้ที่ผ่านมาของผู้เรียน จึงจะเป็นลำดับขั้นตอนที่เป็นธรรมชาติสำหรับผู้เรียนมากกว่า หลังจากที่ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ แล้ว หากผู้เรียนเข้าใจ ได้ฝึกฝนตามลำดับขั้นตอนและได้รับฝึกแบ็กในเรื่องการเรียนหรือผลการเรียนจากครูแล้ว ผู้เรียนน่าจะตระหนักถึงผลของการเรียนได้ สิ่งที่ยืนยันไป

などいろいろなメディアがあります。さらに日本語の教師や学習者仲間など、人や人的ネットワークもリソースと言えるでしょう。いろいろなリソースを組み合わせることも総合のひとつです。

(3) 教師同士の総合 (教師の協力・協働)

複数の教師が協力しながら授業や日本語のコースを運営していくことも総合と言えます。チュラロンコン大学日本語学科では独立した複数の授業の連携と教師の協働、さらに学生によるプレゼンテーション発表の試みを2007年度に行ったそうです。「寅プロジェクト」と称するこの実践では、映画『男はつらいよ』を使って「聴解」「読解」「作文」「会話」「文法」をひとつのコースとして総合的に扱い、最後に「新作寅さんバンコク編」を学生が製作しプレゼンテーション発表を行うというプロセスをタイ人の先生と日本人の先生が協力しながら進めました。

※このプロジェクトの詳細は「寅プロジェクト」のキーワードによりインターネット上で知ることができます。

5. 教える手順から見た「総合」

教える手順 (学ぶプロセス) については「ガニエの9 教授事象」が参考になります。これは授業の流れを示したもので、[導入] → [展開] → [まとめ] の3つの部分に分けられます。

[導入]	① 学習者の注意を喚起する。
	② 学習の目的を知らせる。
	③ 前提条件を思い出させる。
[展開]	④ 新しい事項を提示する。
	⑤ 学習の指針を与える。
	⑥ 練習の機会を作る。
	⑦ フィードバックを与える。
[まとめ]	⑧ 学習の成果を評価する。
	⑨ 保持と転移を高める。

いきなりその日の学習事項に取りかかるのではなく、テーマにのある話題に触れ、過去の経験や知識なども頭に置きながら新しい項目に入る方が学習者にとっては自然な流れだと考えられます。新しい事項に入った後は具体的な道筋に従って理解と練習をし、練習の結果について教師からフィードバックや評価を受けることで、学習者は授業の成果を実感できるはずで、勉強したことはやがて忘れますが、思い出すような活動や学習したことを使った発展的な活動が適当な時期に行われれば、習ったことはしっかり自分のものになっていくでしょう。

ในไม่ช้าก็จะลืม แต่หากได้นำกิจกรรมที่มีการพัฒนาถึงขั้นนำไปใช้ในช่วงจังหวะที่เหมาะสม และกิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนนึกถึงเสมอ สิ่งที่ได้เรียนไปก็จะฝังแน่นติดตัวผู้เรียนไปตลอด

6. ตัวอย่างการสอนการอ่านแบบองค์รวม

ขอแนะนำตัวอย่างการสอนที่ใช้ตำราการอ่านในหัวข้อ “สัตว์เลี้ยง” ①「日本のペット事情」“สถานการณ์การเลี้ยงสัตว์เลี้ยงที่ญี่ปุ่น” จากหนังสือ『読解を始めるあなたへ』(凡人社)(บทอ่านนี้เป็นบทอ่านที่พูดถึงความสัมพันธ์ของคนญี่ปุ่นกับสัตว์เลี้ยง ในบทอ่านยังมีคำถามเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และความเข้าใจเนื้อเรื่อง รูปแบบของคำถามจะมีทั้งแบบตัวเลือกและแบบเขียนเติมลงไปเพื่อตรวจสอบความเข้าใจเนื้อเรื่องและคำศัพท์ ถ้าจะใช้บทอ่านนี้ในกระบวนการสอนแบบองค์รวมจะมีวิธีการแบบใดบ้าง ตัวอย่างเช่น ใช้สื่อต่อไปนี้ประกอบเพิ่มเติม

②「ペットと暮らす」(『日本語おしゃべりのたね』スリーエーネットワーク)

③「ペット」(『日本語作文 I』専門教育出版)

④テレビCM「一緒に生きてる」(『日本語教育用TVコマーシャル集2005』国際交流基金)

ในสื่อข้อ ② จะมีคำถามมากมายที่ใช้ถามนำเข้าสู่การสนทนาเช่น 「どんな動物が好きですか」「珍しいペットを見たことがありますか」「今ペットを飼っていますか」 และ คำถามที่ใช้พูดคุยกันในห้องเช่น 「ペットがいると、どんないいことがありますか」「ペットがいると困ることがありますか」 นอกจากนี้ยังมีคำถามที่โยงเข้ากับกิจกรรมที่บอกความรู้สึกนึกคิดของตนต่อผู้อื่นอีกด้วย เช่น 「ペットを飼っている人に気をつけてほしいと思うのはどんなことですか」

ในสื่อข้อ ③ จะมีการรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสัตว์เลี้ยง มีวิธีการพูด รูปประโยค คำถาม และตัวอย่างการเขียนรวมอยู่ด้วย ซึ่งสามารถนำคำถามไปใช้ตอนนำเข้าสู่บทเรียนหรือตอนสรุปได้ ส่วนคำศัพท์ก็สามารถใช้เสริมคำศัพท์ในชั่วโมงการอ่านได้

ในสื่อข้อ ④ เป็นโฆษณาทีวีเกี่ยวกับอาหารสัตว์ ซึ่งสามารถนำภาพเคลื่อนไหวเข้าไปใช้ในชั่วโมงการอ่านเพื่อดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจในหัวข้อนั้นได้ ตัวโฆษณาชิ้นนี้แสดงให้เห็นรูปแบบความสัมพันธ์ต่างๆ ระหว่างสัตว์เลี้ยงกับคน น่าจะสามารถนำมาเชื่อมโยงกับสื่อการอ่านในข้อ ① ที่เป็นเรื่องความสัมพันธ์ของคนญี่ปุ่นกับสัตว์เลี้ยงได้ นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างสัตว์เลี้ยงกับคนอาจจะแตกต่างกันไปตามประเทศและชนชาติ จุดนี้อาจจะนำไปใช้เพื่อเป็นสื่อเพื่อใช้สอน “ภาษาและวัฒนธรรมแบบองค์รวม” ได้อีกด้วย

สื่อการสอนต่างๆ เหล่านี้อาจจะหายาก แต่อยากให้อาจารย์ทุกท่านลองคิดคำถามที่น่าสนใจ หารูปถ่ายหรือโฆษณาทีวีของไทยมาลองใช้ในชั่วโมงการสอนดู ผมคิดว่าการนำสื่อต่างๆ ที่เป็นสิ่งละอันพันละน้อยมาผสมผสานกัน จะทำให้ชั่วโมงการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เฉกเช่นกับการเติมผงปรุงรสลงไปให้อาหารเพียงเล็กน้อยก็จะ

6. 総合的 読解授業の例

「ペット」をテーマにした読解教材を使った授業例をご紹介します。

①「日本のペット事情」(『読解を始めるあなたへ』凡人社)は日本人とペットの関係について述べた読解教材です。ことばの意味、内容理解、語句の選択と補充などが設問としてされています。本文を読み、設問に答えていくことで本文のことばと内容の理解を図ることができますが、この教材を総合的なプロセスの中で扱うとしたらどのような方法があるでしょうか。

例えば、次の教材を組み合わせるのはどうでしょうか。

②「ペットと暮らす」(『日本語おしゃべりのたね』スリーエーネットワーク)

③「ペット」(『日本語作文 I』専門教育出版)

④テレビCM「一緒に生きてる」(『日本語教育用TVコマーシャル集2005』国際交流基金)

②には会話を導くためのいろいろな質問があります。

「どんな動物が好きですか」「珍しいペットを見たことがありますか」「今ペットを飼っていますか」のような導入に使えるような質問から、「ペットがいると、どんないいことがありますか」「ペットがいると困ることがありますか」のようなクラス内で話し合いができそうな質問、さらに「ペットを飼っている人に気をつけてほしいと思うのはどんなことですか」というように自分の意見をまとめて伝える活動に結びつく質問などです。

③はペットについての関連語句のリストがあり、言い回しと文型、質問、作文例が含まれています。質問を読解の導入部分やまとめの部分に利用したり、語彙リストを使って読解授業の語彙補充をすることもできるでしょう。

④はペットフードのテレビコマーシャルです。映像を読解授業に差し込むことでテーマに注目させることもできますし、このコマーシャル自体がペットと人とのさまざまな関係を愉快に提示していますので、日本人とペットの関係がテーマとなっている①の読解教材と関連づけることも可能だと思います。また、ペットと人との関係は国や民族によって異なるという点から、「ことばと文化の総合」のための素材としても利用できるかもしれません。

これらの教材が手に入らないこともあるでしょうが、皆さん自身がいろいろなおもしろい質問を考えてみたり、写真やタイのテレビCMなどを活用してみるのはいかがでしょうか

ทำให้อาหารมีรสชาติอร่อยมากยิ่งขึ้น

7. การสาธิตการสอนในคอร์สอบรมภาษาญี่ปุ่น

ในคอร์สอบรมภาษาญี่ปุ่นที่จัดขึ้นเดือนเมษายน 2551 นั้น มีอาจารย์สอนภาษาญี่ปุ่นจากลาวและกัมพูชามาร่วมอบรมด้วย การที่มีอาจารย์สัญชาติแตกต่างมารวมอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ช่วยกันผลิตสื่อและร่วมกันสาธิตการสอน อาจารย์กล่าวได้ว่ากระบวนการในการทำกิจกรรมนี้ก็ถือได้ว่าเป็นแบบ “องค์กรรวม” สื่อการสอนที่เกิดจากการพูดคุยกันในกลุ่มกับการสาธิตการสอนก็ถือเป็นผลผลิตที่เป็นเป้าหมายของการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นแบบองค์กรรวมเช่นกัน

ในการแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมมีอยู่กลุ่มหนึ่งตั้งชื่อว่า “กลุ่มคนจน” ได้นำเอาฉากหนึ่งจากวิดีโอเรื่อง『ยันさんと日本の人々』ซึ่งเป็นฉากเรื่อง “ทำของหล่นหาย” มาให้ดูแต่ปิดเสียงเอาไว้ และนำบทสนทนาถ่ายเอกสารแล้วตัดเป็นส่วนๆ จากนั้นให้เรียงลำดับบทสนทนาสื่อของกลุ่มนี้เป็นสื่อแบบที่เรียบง่ายแต่นำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้สื่อการสอนที่เป็นหน่วยเล็กๆ แล้วนำมาเชื่อมโยงการสอนให้ใกล้เคียงกับการสื่อสารที่แท้จริงจากการพูดโต้ตอบระหว่างครูกับนักเรียนนี้ทำให้ผมรู้สึกชื่นชมและประทับใจ

8. unajul

ผมได้พูดถึงการเรียนการสอนกับสื่อการสอนในมุมมองของ “องค์กรรวม” มาแล้ว ก็อยากจะทราบตัวอย่างการสอนจากทุกท่านด้วยการมาร่วมแบ่งปันความคิดและสิ่งที่ได้ปฏิบัติมา จะทำให้การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นมีความสมบูรณ์และเป็นองค์กรรวมมากยิ่งขึ้น

しょうか。調味料をちょっと加えるだけで料理がぐんとおいしくなるように、ちょっとした材料を少し組み合わせることで授業自体が効果的になることもあると思います。

7. 集中研修会の模擬授業

2008年4月の集中研修会にはラオスとカンボジアの日本語教師の方も参加しました。国籍の違う教師同士がひとつのグループになり、いっしょに教材を作成して模擬授業を行うという過程自体が「総合」とも言えるものですが、グループの話し合いのから生まれた教材と授業も総合的日本語教育の趣旨を体現していました。

あるグループは自分たちを「貧乏グループ」と称していました。「落し物」というテーマの聴解教材の導入として使ったのはビデオ教材『ยันさんと日本の人々』の中の1シーン（駅の落し物コーナーの場面）。これを音声なしで見せましたが、それ以外は教科書の会話のコピーをいくつかに切り離して順番を考えさせるなど、シンプルな材料を効果的に扱っていました。最小限の素材を活用しながら、教師と学習者のやりとりで授業を実際のコミュニケーションに近づけていくやり方には感心しました。

8. 終わりに

「総合的」という観点から授業と教材について述べさせていただきましたが、皆さんの授業例もぜひお知らせください。いろいろなアイデアや実践を共有することで、それぞれの日本語の授業がさらに豊かに、総合的になっていくと思います。

เอกสารอ้างอิง 参考資料：

- 『教材設計マニュアル』(北大路書房)
『日本語教育の理論と実際—学習支援システムの開発—』(大修館書店)
『日本語教師の役割／コースデザイン』(国際交流基金 日本語教授法シリーズ1)
『読むことを教える』(国際交流基金 日本語教授法シリーズ7)
『日本語教材作成のための三つの視点』(国際交流基金 日本語教育紀要第1号)
(インターネット検索可)
『第2言語習得の理論と実践—タペストリー・アプローチ』(松柏社)

หัวข้อและวิทยากรในคอร์สอบรมภาษาญี่ปุ่น (เมษายน 2551) 集中研修会 講義テーマ・講師：

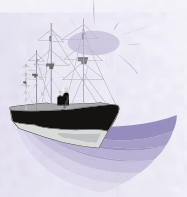
- 「総合的日本語のコースシラバスをのぞいてみよう」
タサニー先生 (タマサート大学)
「コンピュータを使ったプロジェクトワーク」
福池秋水先生 (タイ商工会議所大学)
「映像教材やゲームをどう使用するか」
ウィパー先生 (マヒドン大学)
「総合的日本語—授業を変える2・3のヒント—」
中山英治先生 (チュラロンコン大学)
「読解から作文・Oral Reportへ」
ソイスダー先生 (カセサート大学)

เข้าไป ใหม่มา

JFBKKスタッフ紹介

ใหม่มา

ฤทธิ์รงค์ โคตะรักษ์

ผู้ประสานงานโครงการ JENESYS

ฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ

สวัสดีครับทุกท่าน ผมชื่อฤทธิ์รงค์ โคตะรักษ์ มารับหน้าที่ประสานงานโครงการ JENESYS ที่ฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ตั้งแต่เดือนกันยายน 2551 ครับ

จากนี้ไปในฐานะผู้ประสานงานโครงการ ผมหวังว่าจะสามารถทำประโยชน์ให้กับอาจารย์ทั้งชาวไทยและชาวญี่ปุ่นทุกคนไม่มากก็น้อย ผมจะพยายามอย่างเต็มที่ในการทำหน้าที่ดังกล่าว แน่แน่นอนครับ ลำพังแค่ผมเพียงคนเดียวคงทำอะไรได้ไม่มากนัก จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับคำแนะนำ ความร่วมมือและความสนับสนุนจากทุกท่าน ด้วยนะครับ

皆さん、はじめまして。

2008 年 9 月にバンコク日本文化センターに着任しましたリチロン・コータラックと申します。

センターでは、JENESYS 岩手日本語教師派遣

プログラムの調整員を担当しています。これから、このプログラムの調整員としてほんの少しでもタイの先生方や日本の先生方や皆さんのお力になれば幸いです。お気軽にご相談ください。どのくらい皆さんのお役に立てるかわかりませんが、精一杯頑張ります。もちろん私一人だけで出来ることは限られています。皆さんのご協力を得て、一緒に考えていきたいと思いますので、皆さんのご指導とご鞭撻を宜しくお願い致します。

แฟ้มข่าวสาร

情報ファイル

Sakura Network เครือข่ายภาษาญี่ปุ่นของเจแปนฟาวน์เดชั่น

お知らせ：JF にほんごネットワーク（さくらネットワーク）について

เจแปนฟาวน์เดชั่นได้จัดตั้งเครือข่ายภาษาญี่ปุ่นเพื่อเชื่อมโยงสถาบันการศึกษาภาษาญี่ปุ่นที่เป็นแกนนำในต่างประเทศ ในขั้นต้นนี้มีสมาชิกจาก 40 องค์กรซึ่งประกอบด้วยสำนักงานต่างประเทศของเจแปนฟาวน์เดชั่นและสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญภาษาญี่ปุ่นจากเจแปนฟาวน์เดชั่นประจำอยู่ สำหรับประเทศไทย สมาชิกที่เข้าร่วมคือเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยในอนาคตจะได้เชิญสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นทั่วโลกเข้าร่วมเป็นสมาชิกเพื่อเผยแพร่การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นต่อไป

ชื่อของ “เครือข่ายภาษาญี่ปุ่นเจแปนฟาวน์เดชั่น” หรือเรียกอีกอย่างว่า “Sakura Network” นั้น ได้คัดเลือกจากชื่อที่เสนอเข้ามาถึง 100 ชื่อด้วยกัน การใช้ชื่อนี้เพราะว่าซากุระซึ่งเป็นดอกไม้ของประเทศญี่ปุ่นนั้นเป็นที่รู้จักดีในต่างประเทศ และคาดหวังว่าการศึกษา

国際交流基金（ジャパンファウンデーション）は、海外の中核的な日本語教育機関をつなぐネットワークをつくりました。最初は国際交流基金海外事務所と国際交流基金日本語教育専門家が派遣されている日本語教育機関 40 機関でスタートし、タイではバンコク日本文化センターとコンケン大学がメンバーになっています。これから全世界の主な日本語教育機関に参加を呼びかけ、世界各地における日本語教育を推進していきます。

ネットワークの名称「JF にほんごネットワーク」（通称：さくらネットワーク）は、公募によって寄せられた 100 の候補の中から選ばれました。日本の花「SAKURA」は、海外でもよく知られています。このネットワークを通じて、

ภาษาญี่ปุ่นจะแพร่หลายออกไปทั่วโลกโดยผ่านทางเครือข่ายนี้เช่นเดียวกับดอกซากุระที่ผลิบานอย่างสวยงามในฤดูใบไม้ผลิ

รายละเอียดเกี่ยวกับสมาชิกในปัจจุบันของเครือข่ายนี้ สามารถดูได้จากเว็บไซต์ด้านล่าง นอกจากนี้ยังสามารถอ่านบทความ 「世界の日本語教育の現場から」 ซึ่งรายงานโดยผู้เชี่ยวชาญภาษาญี่ปุ่นของ เจแปนฟาวน์เดชั่นที่ประจำอยู่สถาบันการศึกษาต่างๆ ได้จากลิงค์ที่เว็บไซต์นี้ได้อีกด้วย

<http://www.jpf.go.jp/j/japanese/network/index.html>

はる うつく さ せいかかくち にほんごきょういく そだ 春に美しく咲く桜のように、世界各地で日本語教育が育ち、発展していったほしいという願いがこめられています。

現在「さくらネットワーク」のメンバーとなっている機関の詳細は次のサイトでご覧いただけます。メンバーの一覧が掲載されているほか、各機関に派遣されている日本語教育専門家の生の声「世界の日本語教育の現場から」へもリンクされています。

<http://www.jpf.go.jp/j/japanese/network/index.html>

มอบวารสารเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ฉบับย้อนหลัง 「紀要」のバックナンバーについて

เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ได้จัดทำวารสารที่ดีมีพียงานค้นคว้าเกี่ยวกับการศึกษาภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยเป็นประจำทุกปี ได้จัดพิมพ์วารสารแล้วถึง 11 เล่มตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน และได้มอบให้กับสถาบันที่เกี่ยวข้องมาโดยตลอด

ทางเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ได้จัดส่งวารสารฉบับล่าสุดฉบับเดือนกันยายน 2551 ไปยังสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นทั่วประเทศที่เป็นสมาชิกของเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ แล้ว

ขณะนี้ ยังมีวารสารเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ฉบับย้อนหลังบางเล่มอยู่ในสต็อก (ตามรายชื่อด้านล่าง) สถาบันการศึกษาภาษาญี่ปุ่นแห่งใดที่ยังขาดวารสารฉบับดังกล่าว สามารถติดต่อแจ้งความจำนงค์ขอรับวารสารได้โดยส่งจดหมายลงนามโดยหัวหน้าภาควิชาภาษาญี่ปุ่นมายังฝ่ายภาษาญี่ปุ่น

(สถาบันการศึกษาใดที่ไม่ได้รับวารสารเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ฉบับที่ 5 ปี 2551 โปรดติดต่อลงทะเบียนสมัครเป็นสมาชิก ท่านสามารถสอบถามรายละเอียดได้ทางโทรศัพท์)

วารสารฉบับย้อนหลังที่ขอรับได้มีดังนี้

วารสารมูลนิธิญี่ปุ่นกรุงเทพ	ฉบับที่ 1 (ค.ศ. 1998)
	ฉบับที่ 3 (ค.ศ. 2000)
	ฉบับที่ 4 (ค.ศ. 2001)
	ฉบับที่ 5 (ค.ศ. 2002)
	ฉบับที่ 6 (ค.ศ. 2003)

วารสารเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ	ฉบับที่ 2 (ค.ศ. 2005)
	ฉบับที่ 3 (ค.ศ. 2006)

วารสารนี้มอบให้กับสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นเท่านั้น การมอบวารสารฉบับย้อนหลังนี้จะสิ้นสุดเมื่อวารสารที่มีอยู่ได้หมดลง

バンkok日本文化センターでは、タイの日本語教育に関する研究を発表する紀要を毎年制作しており、旧バンkok日本語センターの時代から通算して計 11 巻の紀要を発行し、関係者への情報提供を行ってきました。

最新号は 2008 年 9 月発行の「バンkok日本文化センター日本語教育紀要第 5 号」で、先日、当センターに登録されている全国の日本語教育機関に発送したところで。

現在、バンkok日本文化センターには以前発行した紀要の若干の在庫があります。専攻課程新設などの理由で紀要のバックナンバーが揃っていない日本語教育機関にはバックナンバーの追加が可能ですので、必要な機関は学科長名のレターにて当センターまでお申し込み下さい。

(2008 年発行の第 5 号が送付されていない機関については、当センターへの登録が必要です。詳細はお電話でお尋ね下さい。)

追加配布が可能なバックナンバーは次のとおりです。

「国際交流基金バンkok日本語センター日本語教育紀要」

第 1 号 (1998 年)	第 5 号 (2002 年)
第 3 号 (2000 年)	第 6 号 (2003 年)
第 4 号 (2001 年)	

「国際交流基金バンkok日本文化センター日本語教育紀要」

第 2 号 (2005 年)	第 3 号 (2006 年)
----------------	----------------

なお紀要の配布先は日本語教育機関に限定させて頂いております。また在庫がなくなりしだい追加配布は終了します。

แนะนำกิจกรรมภาษาญี่ปุ่น

か く ち かつどうしょうかい
各地の活動紹介

สัมนาครั้งที่ 8 ของชมรมครูภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย

こくにほんごきょうしukai かい
タイ国日本語教師会第8回セミナー

ผศ.ดร. สุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข

ภาควิชาภาษาญี่ปุ่น คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

スニラット・ニャンジャローン スック助教

だいがくきょうがくお にほんごがっか
タマサート大学 教養学部 日本語学科

ชมรมครูภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย (JTAT) ร่วมกับเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ จัดสัมมนาครั้งที่ 8 เมื่อวันพุธที่ 21 พฤษภาคม 2551 เรื่อง “การนำวัฒนธรรมเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น”

งานสัมมนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำวัฒนธรรมเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น

การนำวัฒนธรรมเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น เนื้อหาประกอบด้วย (1) ความนิยมของ “อะนิเม การ์ตูนญี่ปุ่น” และการนำเข้ามาใช้ในการสอนภาษาญี่ปุ่น (2) รายงานผลโครงการอบรมครูระยะสั้นที่ญี่ปุ่นของ JTAT (3) การแนะนำวิชา “ภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่น” และสื่อการสอนที่ใช้ในโครงการอบรมครูเพื่อสอนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่จัดขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ในที่นี้จะขอแนะนำเรื่อง “ความนิยมของ “อะนิเม การ์ตูนญี่ปุ่น” และการนำเข้ามาใช้ในการสอนภาษาญี่ปุ่น”

หัวข้อนี้บรรยายโดยอาจารย์ Nanae KUMANO จากศูนย์ภาษาญี่ปุ่นคันไซ เจแปนฟาวน์เดชั่น การบรรยายในครั้งนี้รวมถึงผลการสำรวจเรื่อง “อะนิเม การ์ตูนญี่ปุ่น” เนื่องจากวัฒนธรรมร่วมสมัยของญี่ปุ่นได้รับความนิยมอย่างสูงในต่างประเทศ ทำให้จำนวนผู้สนใจภาษาญี่ปุ่นเพิ่มสูงขึ้นด้วย เช่นจากการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมปลายและนักศึกษาที่มาอบรมที่ศูนย์ภาษาญี่ปุ่นคันไซพบว่า ส่วนใหญ่สนใจ “อะนิเม การ์ตูนญี่ปุ่น” และความสนใจนี้เป็นเหตุจูงใจให้เรียนภาษาญี่ปุ่น นอกจากนี้ จากการสอบถามนักวิจัยและนักศึกษาในระดับบัณฑิตวิทยาลัย พบว่างานวิจัยหัวข้อเรื่อง “อะนิเม การ์ตูนญี่ปุ่น” ก็เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน ศูนย์ภาษาญี่ปุ่นคันไซได้ทำการสำรวจความแพร่หลายและสภาพการณ์ในปัจจุบันของ “อะนิเม การ์ตูนญี่ปุ่น” ในต่างประเทศ เพื่อพิจารณาแนวทางในการรองรับความต้องการดังกล่าวนี้ ในการบรรยายอาจารย์ได้พูดถึงผลสำรวจนั้นด้วย จากผลการสำรวจมีข้อเสนอแนะคือ ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นควรจะได้รับรู้สภาพการณ์ของ “อะนิเม การ์ตูนญี่ปุ่น” ในปัจจุบัน อีกทั้งควรพิจารณาอย่างจริงจังว่าจะนำ “อะนิเม การ์ตูนญี่ปุ่น” มาใช้ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นอย่างไร

タイ国日本語教師会 (Japanese Teacher Association in Thailand: JTAT) は国際交流基金バンコク日本文化センターとの共催で、第8回セミナーを2008年5月21日 (水) に開催しました。今回のテーマは「文化を取り入れた日本語授業のために」でした。

このセミナーは、「文化」を取り入れた日本語授業についての情報とアイデアを共有し、意見を交換することを目的としました。内容は、(1) アニメ・マンガの日本語教育への影響と応用、(2) JTATの訪日研修に参加したタイ人日本語教師が見た日本の文化、(3) JFBKK新規の「日本事情」の授業とその教材、ということでした。ここでは、「アニメ・マンガブームの日本語教育への影響と応用」について紹介します。

この講演は国際交流基金関西国際センターの熊野七絵先生によって行われました。前半では、「アニメ・マンガ」に関する調査の結果が説明されました。海外で日本のポップカルチャーの人気の高まったため、これをきっかけとして、日本語に興味を持つようになった者が少なくありません。例えば、関西国際センターに来る高校生や大学生の多くは「アニメ・マンガ」への関心が高く、日本語にもその影響が見られるそうです。また、研究者・大学院生にも「アニメ・マンガ」を研究テーマとする者が急増しているそうです。このようなニーズへの対応を検討するため、関西国際センターでは海外におけるアニメ・マンガの普及や現状などの地域事情調査を行っており、その調査結果が紹介されました。この調査結果から、日本語教師がアニメやマンガの現状を把握し、日本語教育への活用を真剣に考えるべきではないかとの意見が提示されました。

講演の後半では、「アニメ・マンガ」の日本語教育への応用例が紹介されました。

การบรรยายในครึ่งหลังเป็นการแนะนำตัวอย่างการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่นำ “อะนิเม การ์ตูนญี่ปุ่น” มาประยุกต์ใช้ เริ่มแรกเป็นการอธิบายเกี่ยวกับสื่อการสอนที่ใช้ “อะนิเม การ์ตูนญี่ปุ่น” สื่อการสอนที่มีอยู่สามารถแบ่งได้เป็น 4 ชนิด คือ (1) สื่อที่สร้างขึ้นในรูปแบบของการ์ตูนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจสำนวนภาษาญี่ปุ่น (2) สื่อที่นำการ์ตูนจริงมาใช้ (3) สื่อที่ผลิตขึ้นสำหรับผู้เรียนที่ชอบ “อะนิเม การ์ตูนญี่ปุ่น” (4) สื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น จากนั้นเป็นการอธิบายลักษณะพิเศษของชั่วโมงเรียนตัวอย่าง “ภาษาญี่ปุ่นในอะนิเม การ์ตูนญี่ปุ่น” และเวิร์คช็อปโดยใช้อะนิเมเรื่อง “Dragon Ball Z” อาจารย์ได้ให้ผู้เข้าสัมมนาดูอะนิเมแล้วให้จับคู่ความสัมพันธ์ของตัวละครต่างๆ กับตัวเอง จากนั้นแบ่งบทบาทหน้าที่และลองพากย์เสียงตัวละครนั้นๆ นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นถึงความรู้เรื่องภาษาศาสตร์สังคม ในเรื่องของการใช้ภาษาซึ่งแตกต่างกันไปตามเพศและวัยของผู้พูด โดยความรู้เหล่านี้เป็นสิ่งที่สามารถเรียนรู้ได้จากบทพูดของตัวละคร

“อะนิเม การ์ตูนญี่ปุ่น” เป็นสิ่งที่ใกล้ตัวผู้เรียน แต่สำหรับผู้สอนแล้วเหมือนเป็นเรื่องที่อยู่คนละโลก ถึงกระนั้นก็ตาม การที่ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นหยิบยกสื่อการสอนที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันมาใช้ก็เป็นสิ่งสำคัญ หัวข้อสัมมนาของ JTAT ครั้งต่อไปจะจัดในหัวข้อที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้สอนภาษาญี่ปุ่นอีกเช่นเคย

“อะนิเม การ์ตูนญี่ปุ่น” เป็นสิ่งที่ใกล้ตัวผู้เรียน แต่สำหรับผู้สอนแล้วเหมือนเป็นเรื่องที่อยู่คนละโลก ถึงกระนั้นก็ตาม การที่ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นหยิบยกสื่อการสอนที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันมาใช้ก็เป็นสิ่งสำคัญ หัวข้อสัมมนาของ JTAT ครั้งต่อไปจะจัดในหัวข้อที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้สอนภาษาญี่ปุ่นอีกเช่นเคย

た。まず、「アニメ・マンガ」を利用した教材についての説明がありました。既存の教材は4種類に分類されており、それぞれ、(1) 日本語表現を理解するためのマンガ形式を用いた教材、(2) 実際のマンガを取り入れた教材、(3) アニメ・マンガが好きな学習者向けの教材、

(4) 文化理解や素材として提供する教材、となっています。続いて、授業実践例として「アニメ・マンガの日本語」の特徴の説明と「ドラゴンボールZ」という実際のアニメを使ったワークショップが行われました。アニメを見て、登場人物と主人公との関係をマッチングしたり、それぞれの役目を分担してせりふを言ってみるようなタスクでした。また、その登場人物のせりふから男言葉や女言葉、世代による言葉遣いの違いについて社会言語学的な知識を学ぶこともできると指摘されました。

「アニメ・マンガ」は、学習者にとっては身近なものであるにもかかわらず、多くの教師にとっては別世界です。しかし、日本語教師は、世の中の流れに合った教材を取り入れていくことも重要です。JTATのセミナーは、次回以降も日本語教師のニーズに応えるテーマをとりあげていきます。

ลองสอนภาษาญี่ปุ่นดูไหม

日本語教育邦人研修会・・・タイで日本語を教えてくださいませんか・・・

Naoko YOSHIDA

สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) หรือ ส.ส.ท. ร่วมกับฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาร์เนชั่น กรุงเทพฯ ได้จัดอบรมการสอนภาษาญี่ปุ่นให้กับบุคคลทั่วไปหรือครูชาวญี่ปุ่น โครงการนี้จัดเป็นประจำทุกปี ในปีนี้ได้จัดอบรมขึ้นระหว่างวันที่ 17-23 พฤษภาคม เป็นเวลา 2 สัปดาห์ ตั้งแต่เวลา 9.00-17.00 น. (สัปดาห์แรกถึงเวลา 15.15 น.)

วัตถุประสงค์ของการอบรมคือเพื่อเปิดโอกาสให้ชาวญี่ปุ่นที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้ได้รับความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติและเพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย ในปีนี้มีบุคคลทั่วไปเข้าอบรม 13 คน และ

この研修会は、タイで日本語教育に関わる予定の日本人、またはタイの日本語教育に興味がある日本人を対象にしています。もともと、独立行政法人国際交流基金バンコク日本文化センター以下(JFBKK)が京都大学堀内夜教授派遣ボランティア『堀内プログラム』のメンバーのために行ったセミナーでした。後に、JFBKKの要請により、泰日経済技術振興協会付属語学学校(通称ソーソー)が受け継ぎ、JFBKKが助成するという形に変更し、以後、ソーソー/JFBKK共催という形を取っています。最近堀内

ティア『堀内プログラム』のメンバーのために行ったセミナーでした。後に、JFBKKの要請により、泰日経済技術振興協会付属語学学校(通称ソーソー)が受け継ぎ、JFBKKが助成するという形に変更し、以後、ソーソー/JFBKK共催という形を取っています。最近堀内

สมาชิกโครงการอาจารย์โฮริอุจิ 4 คน บุคคล
ทั่วไปนั้นเป็นอาสาสมัครที่สอนภาษาญี่ปุ่นอยู่
แล้วหรือเป็นผู้ที่มีคนรู้จักเป็นคนไทยและขอ
ให้สอนภาษาญี่ปุ่นให้ รวมทั้งผู้ที่คิดว่าในฐานะ
ชาวญี่ปุ่นจะทำประโยชน์อย่างไรได้บ้างในการ
อยู่ที่ประเทศไทยด้วย ผู้เข้าอบรมต่างเข้าอบรม
อย่างมีเป้าหมายและด้วยจิตใจที่มุ่งมั่น มีผู้
เข้าอบรมจำนวนมากที่รู้สึกว่าการอบรมนี้
ต่างจากการอบรมทั่วไป และรู้สึกว่าการอบรมนี้
กว่าที่คาดไว้

เนื้อหาในการอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่
จำเป็นต่อการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในไทย
เช่น วิธีการสอนภาษาญี่ปุ่น สภาพการณ์การ
เรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในไทย การสอนการ
ออกเสียงผู้เรียนชาวไทย ข้อควรระวังในการ
สอนไวยากรณ์ การทำงานในบริษัทในประเทศไทย
ไทย รวมทั้งการเยี่ยมชมการเรียนการสอน การฝึกสอนจริงให้กับผู้
เรียนที่ ส.ส.ท. ซึ่งถือเป็นจุดเด่นของการอบรมนี้ นอกจากนี้ผู้เข้า
อบรมยังได้รับฟังประสบการณ์ตรงจากอาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นใน
ปัจจุบัน ภายหลังการอบรม ผู้เข้าอบรมได้แสดงความเห็นต่างๆ เช่น
“สามารถสอนได้เพราะการให้กำลังใจซึ่งกันและกันจากคนรอบข้าง”
“เป็นโอกาสที่ดีที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับประเทศไทยจากวงการการศึกษา
ภาษาญี่ปุ่น” “รู้สึกเป็นการกระตุ้นให้อยากสอนภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น”
ผู้เข้าอบรมทุกคนใช้เวลาได้อย่างคุ้มค่า

การจัดอบรมนี้จัดปีละ 1 ครั้งเท่านั้นในเดือนพฤษภาคมของทุกปี
ท่านใดที่สนใจสอนภาษาญี่ปุ่น ขอเชิญสมัครเข้าอบรมในปีหน้าได้

プログラムのメンバーの方が少なくなっ
たため、より広く門戸を開き、一般の
方々にも参加していただけるようにしま
した。今年度は2008年5月14日
(月)～5月23日(金) 午前9時か
ら午後5時(1週目は午後3時15分
まで)の日程で行いました。

その目的はタイで日本語教育に携
わる邦人に対し、理論と実践の研修
を受ける機会を提供し、受講生同士
のネットワーク作りを支援すること
です。今年度の参加者は、一般が13名、
『堀内プログラム』のメンバーが4名
でした。一般の方の中は、ボランティ
アですでに日本語を教えている方、知
り合いのタイ人の方から日本語を教え

てほしいと言われている方、またタイで日本人として何か
役に立ちたいと思いい参加することにした方など様々でした。

みなさん目的意識をしっかりとお持ちで、また意欲満々で
研修スタートとなりましたが、始まってみると、普段とは違
う勉強に思っていた以上に大変だと感じた方が多くいらっ
しゃったようです。

その研修内容とは、タイで日本語教育に携わる際、
必要な知識を身につけることです。日本語教育の教授法
や教え方の勉強に加え、タイの日本語教育事情、タイ
人への発音指導や文法指導です。タイの社会で働く

とは、などについても盛り込んであります。また、実際の
授業を見学したり、ソーソーの学生を対象に模擬
授業による実習を行い、すぐ教壇に立てよう実践指導
を行う点もこの研修の特徴です。その他には、現役教師
を招いて現場のお話を聞くことができる交流会もあります。

このように盛りだくさんの研修内容ですが研修を終えられ
た方からは、「周りの人と一緒に励まし合いながらできた」
「日本語教育を通してタイについても知るいい機会となっ
た」「日本語を教えたいという気持ちが強くなり、刺激にな
った」などの感想をいただき、みなさんが充実した時間を
過ごされたことがわかりました。

この研修は1年に1回しかありませんが、今後も毎年5
月に行う予定です。将来タイで日本語を教えてみたいとい
う方は、ぜひ来年ご参加ください。お待ちしております。

ภาษาธรรมชาติ Living Language 2008

ソーソーター カルチャー・フェスティバル

Naoko YOSHIDA

สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) ได้จัดงานภาษาและวัฒนธรรมขึ้นเป็นประจำในเดือนกรกฎาคมของทุกปี

ในปีนี้ได้จัดงานในหัวข้อ “ภาษาพาโลกสดใส” มีการจัดพื้นที่แสดงเรื่องราวของประเทศต่างๆ ทั้งญี่ปุ่น ไทย จีน และเกาหลี ซึ่งผู้เข้าชมเป็นจำนวนมากได้เรียนรู้ด้านวัฒนธรรมและภาษา ในมุมญี่ปุ่น มีการแสดงชุดกิโมโน การเขียนฟูกัน การชงชา การจัดดอกไม้ การทำข้าวห่อสาหร่าย การพับกระดาษ การลองแต่งชุดยูคาตะ เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก

ผู้เข้าร่วมงานมีตั้งแต่เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาไปจนถึงนิสิตนักศึกษาและครูอาจารย์ รวมทั้งบุคคลทั่วไป มาเป็นกลุ่มเพื่อนหรือมาแบบครอบครัว ทั้งจากในกรุงเทพและต่างจังหวัด รวมทั้งสิ้นประมาณ 2,835 คน ในปีหน้าจะมีการจัดงานขึ้นอีก ผู้ที่สนใจสามารถเข้าชมงานได้ ส่วนผู้ที่สนใจจะช่วยงานเป็นอาสาสมัครทั้งชาวไทยและชาวญี่ปุ่นหรือสนใจที่จะร่วมออกร้านสามารถติดต่อได้ประมาณเดือนพฤษภาคม-มิถุนายนของทุกปี

ソーソーターでは毎年7月に各国の文化や言葉を紹介するフェスティバルを行っています。今年のテーマは「言葉と文化で平和な地球を取り戻そう」ということで、日本、タイ、中国、韓国などのコーナーをもうおおげい かた ぶんか ことば たいけん たいけん ぶんか ことば 体験していただきました。日本のコーナーでは、着物ショー、書道、茶道、生け花、のり巻き作りや、折り紙、浴衣の試着などが大変な人気を集めました。参加者は小 学生からまで学校の先生や友達、ご かぞく いっしょ いっぱい かつがた おお 家族と一緒に、また一般の方々も多く、こんねん さんかきやすう にん のぼ 今年度の参加者数は、2,835 人に上りました。バンコクからのみならず、各地方から おおげいさんか だいいきよう お も大勢参加してくださり大盛況に終わることができました。来年も続けて行う予定です。ので、ご興味のある方はぜひください。また、毎年5-6月頃にフェスティバルのお手伝いをしていただけのボランティア(日本人・タイ人)とフェスティバルの各ブースに出席していただける方々を募集します。こちらへのご応募お待ちしております。

สัมมนาชมรมครูภาษาญี่ปุ่นภาคเหนือครั้งที่ 1 ประจำปี 2551

北部タイ日本語教師会 2008 年度第 1 回例会

Isao YAMAKI

ประธานชมรมครูภาษาญี่ปุ่นภาคเหนือ

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

北部タイ日本語教師会会長

(ファーマーイースタン大学ビジネス日本語学科専任講師)

八巻 一三男

ชมรมครูภาษาญี่ปุ่นภาคเหนือ ได้ก่อตั้งเมื่อปี 2538 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยที่อยู่ในภาคเหนือของประเทศไทย

กิจกรรมสัมมนาของชมรมจะจัดขึ้นปีละ 4 ครั้ง โดยทางชมรมพยายามคัดเลือกหัวข้อที่มีประโยชน์ต่อครูสอนภาษาญี่ปุ่น

ในปีนี้ได้จัดสัมมนาขึ้นเป็นครั้งแรกในวันเสาร์ที่ 26 กรกฎาคม 2551 ที่มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ในช่วงเช้าได้

先日北部タイ日本語教師会の 2008 年度第 1 回例会が開かれました。北部タイ日本語教師会というのは 1995 年に発足した北部タイの主として大学で働いている日本語教師を中心とした日本語教育について考える会です。

主な活動としては年に 4 回例会を開催し、各回日本語教師にとって有益となるようなテーマを取り上げて、発表しています。

มีการบรรยายเกี่ยวกับสถานการณ์การศึกษา
ภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยที่อยู่ในภาคเหนือ
ของไทยและข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่เคยเรียนภาษา
ญี่ปุ่นและไม่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นในภาคเหนือ
โดยอาจารย์เอปิษระ โทะโมะฮะรุ จากศูนย์
ไทย-ญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยพายัพ

ข้อมูลการศึกษาภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย
ที่อยู่ในภาคเหนือของไทยจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับ
การเปิดสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยซึ่งตั้ง
อยู่ใน 8 จังหวัดภาคเหนือ อาจารย์เอปิษระ
ได้บรรยายโดยใช้ข้อมูลที่ได้มาจากการสำรวจ
ที่ทำขึ้นเองโดยเฉพาะ

ในส่วนของการรายงานเกี่ยวกับผู้ที่เคย
เรียนภาษาญี่ปุ่นและไม่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นใน
ภาคเหนือของไทยนั้น ได้ใช้ข้อมูลสถิติที่ได้
จากการทำแบบสอบถามเมื่อปีที่แล้วของนักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น
ในมหาวิทยาลัย 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

ส่วนผมได้บรรยายในหัวข้อเกี่ยวกับสถิติผู้ที่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นและ
ไม่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์นของปี 2551 ผม
ได้ใช้แบบสอบถามของปีที่แล้วในการตอบคำถามโดยมีกลุ่มเป้าหมาย
เป็นนักศึกษาปี 1 ของปีนี้ นอกจากนี้ยังได้พูดคุยเกี่ยวกับแนวโน้ม
การแยกห้องเรียนด้วย

ข้อมูลการศึกษาภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่อยู่ใน
ในภาคเหนือของไทยจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเปิดสอนภาษาญี่ปุ่นใน
โรงเรียนซึ่งตั้งอยู่ใน 8 จังหวัดภาคเหนือ การบรรยายได้พูดถึงปัญหา
เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
ด้วย ผู้บรรยายคืออาจารย์อุชิระ โยโกะ ผู้เชี่ยวชาญจากเจแปน
ฟาวนด์ชั่น ซึ่งประจำที่โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ภาคบรรยายโดยอาจารย์กิมะ โทชิโกะ ผู้เชี่ยวชาญจากเจแปน
ฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ หัวข้อบรรยายเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิธีการสอน
ภาษาญี่ปุ่น อาจารย์ได้แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมงานออกเป็น 4 กลุ่ม โดยให้
แต่ละกลุ่มคุยเกี่ยวกับเรื่องการเดินทางท่องเที่ยวที่ต้องใช้ทักษะการ
ฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างไรบ้าง จากนั้นให้แต่ละกลุ่ม
ไปรายงานหน้าห้อง นอกจากนี้อาจารย์กิมะยังได้แนะนำตำราเรียนใหม่ๆ
และให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ชมสื่อที่เป็นการจำลองลักษณะการเรียน
การสอนเพื่อใช้ในการอบรม

今年第 1 回目の例会は 7 月 26 日
(土) ファーอีสタン大学で行われま
した。午前の部でまず、パヤップ大学
日タイセンター 海老原 智治先生
より『北部タイにおける日本語教育
事情 (大学編)』『北部タイにおける
日本語既習者・未習者について』の
発表をしていただきました。

『タイにおける日本語教育事情
(大学編)』では北部タイ 8 県にある
大学で日本語が開設されている状況に
ついて、独自で調査した詳細なデータ
をもとに説明していただきました。

『北部タイにおける日本語既習者・
未習者について』についての報告では、昨年度タイ北部
の 3 大学 (チェンマイ大学、チェンマイ・ラチャパット
大学、ファーอีสタン大学) で日本語の学生を対象に
したアンケートをもとにして統計をとったものを発表して
いただきました。

わたしからは『2008 年度 ファーอีสタン大学にお
ける日本語既習者・未習者の統計について』というテー
マで、今年度入学した新 1 年生を対象に昨年同様のアン
ケートをとり、今年の日本語、クラス分けの希望などにつ
いての傾向を 報告いたしました。

『北部タイにおける日本語教育事情 (高校編)』では、
国際交流基金バンコク日本文化センター在籍で現在ユバ
ラート高校に派遣されている内田陽子先生より 北部タイ
8 県の中等教育で開講されている日本語教育の実情につ
いて問題点を含め、お話いただきました。

午後の部は、国際交流基金バンコク日本文化センター
の儀満敏彦先生により『日本語教授法—総合的日本語
教育の可能性』というテーマでワークショップが行われ、
それぞれ異なるタイプのグループに分かれて旅行というテ
ーマから「聞く」、「書く」、「読む」、「話す」について討議
し発表しました。新しい教材や、集中研修の模擬授業の
様子なども紹介されました。

ลานสัมพันธ์อะกิโกะ (10)

あきこの広場(10)

สวัสดีค่ะ อาจารย์และนักเรียนที่ใช้ตำรา『あきこと友だち』ทุกคน สบายดีหรือเปล่าคะ ลานสัมพันธ์อะกิโกะคราวนี้ขอนำเสนอการ์ดที่น่า สนใจที่นักเรียนโรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลาจัดทำขึ้นเพื่อ จดจำคำศัพท์ในตำรา『あきこと友だち』 พร้อมทั้งมีการแนะนำวิธี การใช้การ์ดค่ะ

มุมนักเรียน

ดิฉัน นางสาวรัฐราภรณ์ ชูเกลี้ยง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรียนภาษาญี่ปุ่นกับอาจารย์วลรัตน์ สุขพาณิชย์ ที่โรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา เป็นตัวแทนกลุ่มในการทำโดมิโนคำศัพท์ท้ายบท ของหนังสืออะกิโกะโต๊ะโตะโมะดาจิ ซึ่งจะช่วยให้เราจำคำศัพท์ได้ง่ายขึ้นและไม่เบื่อ เราต้องใช้ความ จำ ไหวพริบและความเร็วในการต่อคำศัพท์ อีกทั้งต้องใช้สมาธิและต้องแข่งขันกับเพื่อนในกลุ่มและ เพื่อนกลุ่มอื่นๆ อีกด้วย บรรยากาศในการเล่นก็จะสนุกสนาน แต่ละกลุ่มก็จะแข่งขันกันสุดฤทธิ์ แต่ สิ่งที่ได้มากกว่าการแข่งขันคือความรู้และความสามัคคี

วิธีการทำการ์ดโดมิโนคำศัพท์

จะใช้การ์ดซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน คือคำศัพท์เป็นภาษาญี่ปุ่นและความหมายเป็นภาษาไทย นักเรียนต้องร่างคำศัพท์และความหมายทั้งหมดก่อน เช่น

品物	ขยะ
----	-----

สินค้า
がん

ごみ
ทอง

金	ทิศใต้
---	--------

มะเร็ง	森
--------	---

南
ป่า

วิธีเล่น

ขั้นแรกแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 4-5 คน วางแผนกันก่อนว่าจะเอาคำศัพท์อะไรต่อกับอะไร แล้วจึงพิมพ์ติดบนฟิวเจอร์บอร์ด แล้วลองเล่น กันในกลุ่มก่อนเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง หลังจากนั้นจึงมาแข่งกันโดยการจับเวลา กลุ่มไหนเสร็จก่อนและถูกต้อง ก็จะได้คะแนนมาก หากต่อผิดก็ต้องหักคะแนน

ความคิดเห็นจากอาจารย์มะกะวะ

ผู้ที่แนะนำวิธีการจดจำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นด้วยความเพลิดเพลิน โดยการใช้การ์ดโดมิโนคือรัฐบาลและกลุ่มเพื่อนๆ ที่เป็นนักเรียน โรงเรียนวรนาธิเฉลิม นักเรียนในชั้นนี้จัดทำการ์ดและทดลองใช้กันใน กลุ่มก่อน หลังจากนั้นก็ให้กลุ่มอื่นได้นำไปใช้ด้วย ในการจัดทำครั้งนี้มีอาจารย์วลีรัตน์เป็นผู้ดูแลและแนะนำ

หากนำการ์ดที่นักเรียนจัดทำขึ้นเอง มาใช้เรียนภาษาญี่ปุ่นกับนักเรียน คนอื่นๆ ก็จะทำให้คำศัพท์ที่อยู่ในตำรา『あきこと友だち』ได้มากขึ้นนะครับ

ขอบคุณทุกคนมากครับที่กรุณาแนะนำสื่อการเรียนการสอนที่มี ประโยชน์

〔山川先生からひとこと〕

ドミノカードを利用して楽しく日本語のことが覚え れる方法を紹介してくださったのはウォーラナリーチャル ム高校のラッターポーンさんとそのグループでした。こ のクラスではフリーラット 先生の指導のもと、まずグルー プでカードを作ってゲームをやってみてから、ほかのグル ープにもやってもらったそうです。

学生の皆さんが自分たちで作った教材を使ってほかの 学生といっしょに日本語を勉強すれば、『あきこと友だち』 中のことばもどんどん覚えていくことができますね。

紹介してくださった皆さん、どうもありがとうございます。 た。

ชื่อหนังสือ	すぐに使える『「レアリア・生教材」アイデア帖』
ชื่อผู้แต่ง	เจแปนฟาวนด์เดชั่น
ชื่อสำนักพิมพ์	สรีเอร์เนตเวิร์ก
ISBN	ISBN 4-88319-400-0
พิมพ์ครั้งที่ 1	ปี 2006
ราคาเล่มละ	1,890 เยน (รวมภาษี)

อาจารย์หลายท่านคงจะเคยประสบปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับสื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น สื่อที่ใช้ อยู่เก่าแล้ว อยากได้สื่อใหม่ๆ ที่ทันสมัยกว่าที่ใช้อยู่ หรือต้องการหาใบโฆษณาสินค้าเพื่อใช้เป็นสื่อในการ ฝึกสนทนาเกี่ยวกับเรื่องการค้าขาย เป็นต้น

ปัจจุบันถึงแม้ว่าจะหาสื่อจากเว็บไซต์ต่างๆ ได้ก็ตาม แต่ก็ต้องเสียเวลาในการค้นหา บางครั้งหาได้แต่ก็ใช้ไม่ได้ ไม่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ในการสอน

ในครั้งนี จึงขอแนะนำตำรา 2 เล่มที่อาจจะเป็นตัวช่วยในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ตำราทั้ง 2 เล่มนี้เปรียบเสมือนคลังสื่อการ เรียนการสอน โดยเฉพาะตำราเล่มที่ 2 すぐに使える『「レアリア・生教材」コレクション CD-ROMブック』ได้รวบรวมสื่อการ สอนในรูปแบบต่างๆ ไว้ใน CD-ROM ผู้สอนสามารถดาวน์โหลดไปใช้ทันทีหรือนำไปปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับผู้เรียนทุกระดับชั้นได้ โดยเฉพาะจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับผู้สอนภาษาญี่ปุ่นที่อยู่ในต่างประเทศ

การนำ 「レアリア・生教材」 มาใช้ประกอบการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับของจริง ไม่ว่าจะเป็นด้านชีวิตความ เป็นอยู่ ภาษาและวัฒนธรรมที่ได้ถ่ายทอดออกมาในรูปแบบต่างๆ และยังเป็นแรงจูงใจในการเรียนอีกด้วย เช่น การ์ตูน เพลงหรือแฟชั่น เป็นต้น ซึ่งจะช่วยทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

すぐに使える『「レアリア・生教材」アイデア帖』ได้กล่าวถึงคำจำกัดความของคำว่า「レアリア・生教材」ที่ใช้ในตำราเล่ม นี้ว่า 「レアリア」มาจากคำในภาษาอังกฤษที่ว่า “realia” ซึ่งในแวดวงการศึกษาใช้ในความหมายว่า “สิ่งที่เป็นของจริง” (เป็นสิ่งที่ ไม่ได้ทำขึ้นมาเพื่อเป็นสื่อหรืออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน) คำว่า 「レアリア」ในตำราเล่มนี้นอกจากจะใช้ในความหมายของ “สิ่งที่เป็นของจริง” แล้ว ยังรวมถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ ด้วย จึงใช้คำว่า 「レアリア・生教材」

เนื้อหาประกอบด้วยสื่อต่างๆ 24 ประเภทคือ

1	食品 ^{しょくひん} パッケージ	ภาชนะบรรจุเครื่องดื่มอาหาร
2	チケット ^{はんけん} の半券	ตั๋วที่ใช้แล้ว
3	薬 ^{くすり} の箱 ^{はこ} や袋 ^{ふくろ}	กล่องยา ห่อยา
4	メニュー	รายการอาหาร
5	折込 ^{おりこみ} やチラシ	ใบโฆษณา แผ่นพับ
6	雑誌 ^{ざっし} の広告 ^{こうこく} のページ	หน้าโฆษณาในนิตยสาร
7	路線 ^{ろせん} 図 ^ず	แผนที่บอกเส้นทาง
8	自治体 ^{じちたい} からのお知らせ ^し	ใบประกาศต่างๆ
9	旅行 ^{りょこう} パンフレット	ใบโฆษณาสถานที่ท่องเที่ยว
10	贈り物 ^{おくもの} のパンフレットやカタログ	แค็ตตาล็อกหรือใบโฆษณาของขวัญ
11	占い ^{うらな} の記事 ^{きじ}	คำทำนายดวง
12	ファッション雑誌 ^{ざっし}	นิตยสารแฟชั่น
13	料理 ^{りょうり} のレシピ	สูตรการทำอาหาร
14	漫画 ^{まんが}	การ์ตูน
15	テレビ欄 ^{らん}	กำหนดการแพร่ภาพรายการโทรทัศน์
16	日本 ^{にほん} のお土産 ^{みやげ} や珍しい ^{めずらしい} 物 ^{もの}	ของที่ระลึกและของที่หายากของญี่ปุ่น
17	自分の家族 ^{じぶんのかぞく} やペット、旅行 ^{りょこう} の写真 ^{しゃしん}	ภาพครอบครัว สัตว์เลี้ยง สถานที่ท่องเที่ยว
18	案内板 ^{あんないばん} や標識 ^{ひょうしき} 、看板 ^{かんばん} の写真 ^{しゃしん}	ภาพโฆษณา สัญลักษณ์ ป้ายต่างๆ
19	自分で録音 ^{じぶんろくおん} した音 ^{おと}	เสียงต่างๆ ที่บันทึกด้วยตัวเอง
20	自分で撮影 ^{じぶんさつえい} した映像 ^{えいぞう}	ภาพต่างๆ ที่บันทึกด้วยตัวเอง
21	新聞 ^{しんぶん} の記事 ^{きじ}	บทความในหนังสือพิมพ์
22	ラジオやテレビの番組 ^{ばんぐみ}	รายการวิทยุ โทรทัศน์
23	インターネット	อินเทอร์เน็ต
24	「みんなの教材 ^{きょうざい} サイト」	เว็บไซต์

นอกจากสื่อแต่ละประเภทจะมีตัวอย่างพร้อมคำอธิบายขั้นตอนการใช้แล้ว คณะผู้เขียนยังได้แนะนำและสอดแทรกความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สื่อ ข้อควรระวังในการใช้ส่วนของคอลัมน์อีก 9 คอลัมน์ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนได้นำไปปรับใช้ให้เข้ากับการเรียนการสอนของตัวเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และยังได้รวบรวมเว็บไซต์ที่มีประโยชน์ต่อการสอนไว้ท้ายเล่ม รวมทั้งตารางวิธีการใช้สื่อทั้ง 24 ประเภท

ตัวอย่างวิธีการใช้ เช่นหัวข้อที่ 1 食品^{しょくひん}パッケージ

เนื้อหากิจกรรม	ระดับ	คำศัพท์	หัวข้อการเรียนรู้	หัวเรื่อง	ทักษะ อ่าน	ทักษะ ฟัง	ทักษะ พูด	ทักษะ เขียน
ให้คิดที่มาและความหมายแล้วรายงาน	ระดับต้นถึงสูง	คำเลียนเสียง เลียนท่าทาง	สำนวนที่ใช้ในการพูด โครงสร้างประโยค	การตั้งชื่อสินค้า				

ชื่อหนังสือ	すぐに使える『「レアリア・生教材」コレクション CD-ROMブック』
ชื่อผู้แต่ง	เจแปนฟาวน์เดชั่น
ชื่อสำนักพิมพ์	สรีเอร์เน็ทเวิร์ก
ISBN	ISBN 978-4-88319-461-2
พิมพ์ครั้งที่ 1	ปี 2006
ราคาเล่มละ	3,000 เยน (รวมภาษี)

ตำราเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อสานต่อจากตำราเล่มแรกすぐに使える『「レアリア・生教材」アイデア帖』ที่เปรียบเสมือนภาคทฤษฎีให้นำมาปฏิบัติใช้ได้ เนื้อหาประกอบด้วย「レアリア・生教材」500 ชิ้น เรียงลำดับเนื้อหาตามเล่มแรกรวม 22 หัวข้อไว้ใน CD-ROM ผู้ใช้ สามารถดาวน์โหลดนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนได้เลยหรือจะปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมของชั้นเรียน

อาจารย์ท่านใดที่สนใจตำราข้างต้นนี้ สามารถขอยืมได้ที่ห้องสมุดเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ

ตะวัน ฉบับที่ 45
 ©2008 เจแปนฟาวน์เดชั่น
 ประจำเดือนพฤศจิกายน 2551

タウン 第45号
 ©2008国際交流基金
 2008年11月発行

กองบรรณาธิการ ฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ
 จัดทำโดย เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ
 ชั้น 10 อาคารเสริมมิตร 159 สุขุมวิท 21 กรุงเทพฯ
 โทรศัพท์ 02 261 7500-4 โทรศัพท์ 02 261 7505

การขอรับวารสาร

วารสารข่าวนี้แจกฟรีให้เฉพาะสถาบันการศึกษาที่สอนภาษาญี่ปุ่นและอาจารย์สอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย
 อาจารย์ที่สนใจสามารถขอรับได้โดยจะต้องสมัครเป็นสมาชิกของฝ่ายภาษาญี่ปุ่นก่อน การสมัครสมาชิกสามารถ
 ดาวน์โหลดแบบฟอร์มจากเว็บไซต์ด้านล่างนี้หรือติดต่อด้วยตนเองที่ฝ่ายภาษาญี่ปุ่น
<http://www.jfbkk.or.th/jl/jl.html>

วารสารฉบับย้อนหลัง

- สามารถค้นหาวารสารฉบับย้อนหลังได้จาก
 - ห้องสมุดเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ
 - ห้องสมุดสถาบันการศึกษาที่สอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย
 - ห้องสมุดเจแปนฟาวน์เดชั่น (โตเกียว โอซากา โซตะมะ)
 - ห้องสมุดเจแปนฟาวน์เดชั่นของสำนักงานในต่างประเทศ (17 แห่ง)
 - เว็บไซต์ของเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ (ฉบับที่ 28 เป็นต้นไป)

บทความ ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอนั้น

สามารถส่งบทความเกี่ยวข้องกับการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย ญี่ปุ่น หรืออังกฤษ หากมีข้อคิดเห็นหรือข้อ
 เสนอนั้นใดๆ กรุณาส่งมาที่ tawan@jfbkk.or.th

เกี่ยวกับเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ

เจแปนฟาวน์เดชั่น เป็นองค์กรที่เผยแพร่แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของญี่ปุ่นในระดับนานาชาติ กิจกรรมหลักแบ่งออก
 เป็น 3 ด้านคือ ภาษาญี่ปุ่น ศิลปวัฒนธรรมญี่ปุ่น ญี่ปุ่นศึกษาและการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ เดิมเป็นหน่วยงาน
 ภายใต้สังกัดกระทรวงการต่างประเทศ เปลี่ยนเป็นองค์กรภายใต้กฎหมายเฉพาะเมื่อพ.ศ. 2515 และดำเนินงาน
 เป็นองค์กรอิสระเมื่อพ.ศ. 2546
 เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ เป็นหนึ่งใน 19 สำนักงานในต่างประเทศของเจแปนฟาวน์เดชั่น โดยดำเนินกิจกรรม
 ที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานใหญ่ รวมทั้งกิจกรรมที่จัดขึ้นเฉพาะในประเทศไทย

編集：バンコク日本文化センター日本語部
 発行：独立行政法人国際交流基金バンコク日本文化センター
 The Japan Foundation, Bangkok
 10th Floor, Serm-Mit Tower159 Sukhumvit 21 Road,Bangkok
 Tel:02-261-7500～4、FAX:02-261-7505

本誌の入手方法

本誌はタイ国内の日本語教育機関及びタイで教える日本語教師に無料で配布しています。新たに配布をご希望
 の方は機関登録又は教師登録をお済ませ下さい。登録様式は下記サイトからダウンロードするか、当センター
 までお問い合わせ下さい。
<http://www.jfbkk.or.th/jl/jl.html>

本誌のバックナンバー閲覧方法

- 本誌のバックナンバーは次の場所で閲覧が可能です。
 ・バンコク日本文化センター図書館
 ・タイ全国の日本語教育機関の図書館
 ・日本の国際交流基金図書館（東京・大阪・埼玉）
 ・各国の国際交流基金図書館（全17か所）
 ・バンコク日本文化センターウェブサイト（第28号以降のみ）

投稿、ご意見・ご要望について

本誌では日本語教育関係者の投稿を受け付けています。投稿はタイ語・日本語・英語のいずれでも構いません
 ん。また本誌へのご意見・ご希望がありましたらお寄せ下さい。メールアドレスはtawan@jfbkk.or.thです。

国際交流基金バンコク日本文化センターとは

国際交流基金（The Japan Foundation）は日本の国際文化交流事業を推進するための専門機関で、日本語教
 育、文化芸術交流、日本研究・知的交流を大きな柱として事業を行っています。日本の外務省が所管してお
 り、1972年に特殊法人として設立され、2003年に独立行政法人化されました。
 バンコク日本文化センター（The Japan Foundation, Bangkok）は国際交流基金の19ある海外事務所の1つ
 で、国際交流基金本部が実施する事業の海外窓口であるとともに、タイにおける独自の事業も実施しています。